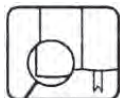

BISERICA ADVENTISTĂ DE ZIUA A ȘAPTEA

STUDII BIBLICE
EDIȚIA INSTRUCTORI

Cartea Geneza

de Jacques B. Doukhan

aprilie – mai – iunie
2022

evs
editura viață și sănătate
Pantelimon 2022

©2022 General Conference of Seventh-day Adventists®

Toate drepturile rezervate.

Studiile biblice pentru Școala de Sabat majori, ediția instructori, integral sau parțial, nu pot fi editate, modificate, adaptate, traduse, reproduse sau publicate de nicio persoană sau instituție fără un acord scris în prealabil al Conferinței Generale.

Logoul și numele „Adventist de Ziua a Șaptea” și „Adventist” sunt mărci înregistrate ale Conferinței Generale a Adventiștilor de Ziua a Șaptea și nu pot fi folosite fără autorizarea acesteia.

Studiile Școlii de Sabat pentru majori, ediția instructori, sunt pregătite de Departamentul Școala de Sabat al Conferinței Generale, sub îndrumarea generală a Comitetului Mondial al Școlii de Sabat. Ele reflectă contribuția comitetului și nu reprezintă în exclusivitate punctele de vedere ale autorului/autorilor.

Cu excepția situațiilor în care este altfel specificat, textele biblice au fost redactate din *Biblia sau Sfânta Scriptură*, trad. Dumitru Cornilescu, Casa Bibliei, 2012, prescurtare: **VDC**.

Celelalte versiuni și traduceri ale Bibliei folosite și precizate în text pot fi consultate pe site-ul bible.com/ro.

La citatele din lucrările lui Ellen G. White, numărul paginii este cel din ediția de referință din limba engleză, număr care apare în edițiile online, precum și în unele ediții tipărite, între paranteze pătrate. Toate cărțile acestei autoare (inclusiv cele traduse în limba română) se găsesc pe site-urile ellenwhite.ro și egwwritings.org. Unele citate au fost modificate.

Pentru ediția în limba română:

Traducere: Denisa Olariu

Redactare: Delia-Mirela Buciuman

Lectura traducerii, adaptare: Daniel Brînzan

Corectură: Lavinia Goran

Tehnoredactare: Irina Toncu

Copertă: Liliana Dincă

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DOUKHAN, JACQUES B.

Cartea Geneva : aprilie - mai - iunie 2022 / de Jacques B. Doukhan. -

Ed. instructori. - Pantelimon : Viață și Sănătate, 2022

ISBN 978-606-087-145-3

Cuprins

Introducere – Cartea începutului	4
Gândește și acționează!	6
1. Creația.....	11
2. Căderea în păcat	22
3. Cain și moștenirea lăsată de el.....	34
4. Potopul.....	46
5. Babelul și toate popoarele pământului	58
6. Rădăcinile lui Avraam.....	69
7. Legământul cu Avraam	80
8. Făgăduința	92
9. Iacov înșală.....	104
10. Iacov devine Israel.....	115
11. Iosif, stăpânul viselor	127
12. Iosif, la conducerea Egiptului	138
13. Israel în Egipt.....	149

Cartea începutului

Cartea Geneza este despre Isus: Isus, Creatorul nostru; Isus, Susținătorul nostru; Isus, Răscumpărătorul nostru. Scriind la milenii depărtare de momentul în care textul cărții Geneza a fost întocmit de Moise și parcurgând înapoi secolele până la cuvintele patriarhului, apostolul Ioan îl descoperă pe Isus în narațiunea despre creație: „La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu. El era la început cu Dumnezeu. Toate lucrurile au fost făcute prin El; și nimic din ce a fost făcut n-a fost făcut fără El. În El era viața, și viața era lumina oamenilor” (Ioan 1:1-4).

Ce a scris Ioan aici? „La început”, toate lucrurile care au fost făcute, toate lucrurile care cândva nu au existat, au fost aduse la existență de către Isus. Toată creația – de la galaxiile răspândite în cosmos ca niște moriști aproape incredibile de foc și lumină până la minuțioasele secvențe de ADN țesute în mod miraculos în interiorul celulei și până la undele cuantice –, totul a fost realizat de Isus și este menținut de El. Iar cartea Geneza constituie prima relatare din Scriptură atât despre această creație, cât și despre răscumpărarea ei. Doar aici, în această carte, se găsește singurul raport „oficial” despre originile noastre.

Termenul „geneza” derivă din cuvântul grecesc *genesis*, care înseamnă „început”, la rândul lui derivat din termenul ebraic *bereshit*, „la început” – care constituie primele cuvinte ale cărții (deci, primele cuvinte din întreaga Biblie). Geneza ne oferă fundamentul, baza, pe care se întemeiază întreaga Scriptură care vine după. Fiindcă este prima carte, deci temelia a tot ce urmează, Geneza este probabil cartea cea mai citată sau la care se face referire cel mai mult în restul Scripturii.

Geneza este importantă pentru că, mai mult decât oricare altă lucrare de oriunde ar fi, este cartea care ne ajută să înțelegem cine suntem noi ca ființe umane. Acesta este un adevăr deosebit de important acum, într-o vreme în care noi, oamenii, suntem considerați nimic altceva decât niște accidente, produsul întâmplării într-un

univers pur material. Sau, după cum s-a exprimat un fizician, noi, oamenii, suntem „noroi organizat” (ceea ce, într-o anumită măsură, este adevărat, deși, din perspectiva fizicianului, doar legile naturii singure l-au organizat). Geneza, în schimb, ne dezvăluie adevăratele noastre origini, faptul că suntem ființe create cu un scop și în mod perfect după chipul lui Dumnezeu într-o lume perfectă. Cartea Geneza mai explică și căderea în păcat, adică motivul pentru care lumea noastră nu mai este perfectă și pentru care nici noi, oamenii, nu mai suntem perfecți. Totodată, Geneza ne și mângâie cu promisiunea lui Dumnezeu cu privire la salvare într-o lume care – în sine și de una singură – nu are nimic să ne ofere în afară de suferință și moarte.

Cu istoriile ei dramatice despre minuni (creație, nașteri, curcubeu) și despre judecăți (potopul, Sodoma și Gomora), care stau mărturie despre prezența sfântă a lui Dumnezeu, Geneza este o carte care uimește. Dar este și o carte care conține povești emoționante de dragoste (Iacov și Rahela), de ură (Iacov și Esau), cu nașteri (Isaac, Iacov, fiii lui Iacov), cu moarte (Sara, Rahela, Iacov, Iosif), cu crime (Cain, Simeon și Levi) și povești de iertare (Iacov și Esau, Iosif și frații lui). Este, totodată, o carte cu învățături, care conține lecții de etică (Cain, Babel), de credință (Avraam, Iacov) și de speranță, precum și despre făgăduința mântuirii (zdrobirea șarpelui, Țara Promisă).

Pe parcursul acestui trimestru nu doar că vom citi și vom studia cartea Geneza, dar vom și savura frumoasele ei istorii și vom învăța să umblăm mai frumos cu Domnul creației, cu Dumnezeul lui Avraam, Isaac și Iacov.

În plus, deplasările la nivel geografic din carte – de la Eden la Babel, la Țara Promisă, până în Egipt și apoi perspectiva Țării Promise – ne reamintesc despre călătoria noastră ca peregrini și ne hrănesc speranțele legate de adevărata Țară Promisă, cerul nou și pământul cel nou. Pe măsură ce vom urmări aceste personaje de-a lungul paginilor cărții Geneza vom descoperi că, indiferent de timpul, locul, cultura și împrejurările diferite, poveștile lor de viață sunt adesea și în multe feluri și ale noastre.

Jacques B. Doukhan, DHL, ThD, este profesor emerit de ebraică și exegeză a Vechiului Testament la Seminarul Teologic Adventist din cadrul Universității Andrews.

Gândește și acționează!

Stimați cititori ai studiilor biblice,
dragi instructori și coordonatori ai Școlii de Sabat,

Probabil că sunteți printre adventiștii care citec Biblia în fiecare zi – un obicei nu foarte răspândit în lumea creștină. Practica dumneavoastră de a rezerva cel mai bun timp al zilei pentru Scripturi e lăudabilă și bine-ar fi să fie împrumutată de toți membrii familiei și ai bisericii. Cunoaștem din experiență că studiul Bibliei împletit cu rugăciuni este rețeta fiecărei zile reușite.

Vă propun să acordăm aceeași atenție și unui al treilea element, mai neglijat, dar la fel de important: Domnul Isus descoperirea în fiecare dimineață un plan de lucru. După modelul Său, pe dumneavoastră, cei mai sânguincioși în studiul Bibliei, vă invit să *programați în fiecare zi o acțiune* pentru fericirea celor din jurul dumneavoastră.

Să ne amintim că „masa cu trei picioare nu se mișcă”. La ospățul matinal al sufletului, pe lângă *hrana* gustoasă a Scripturilor și comuniunea cu Domnul în *rugăciune*, să facem planuri pentru *lucrarea personală zilnică*! Aceasta va dovedi că am citit cum trebuie și că Dumnezeu ne-a vorbit.

„Cei ce gândesc binele lucrează cu bunătate și credincioșie.”
(Proverbele 14:22)

„În prezent, lucrarea lui Dumnezeu are nevoie de bărbați și de femei care au aptitudini rare și bune abilități administrative, de bărbați și de femei care vor analiza cu răbdare și în mod amănunțit nevoile lucrării în diferite câmpuri; care au o mare capacitate de lucru; care au o inimă caldă și amabilă, o minte ageră, o percepție sănătoasă și o judecată nepărtinitoare; care sunt sfințiți de Duhul

lui Dumnezeu și pot să spună fără teamă: «nu», «da» sau «amin» atunci când li se fac propuneri; care au convingeri puternice, o înțelegere clară și o inimă curată, plină de compasiune; care pun în practică aceste cuvinte: «Voi toți sunteți frați»; care depun eforturi să înnobileze și să restaureze omenirea decăzută.” (Ellen G. White, *Mărturii pentru biserică*, vol. 7, p. 249)

*Daniel Brînzan,
Departamentul Școala de Sabat/Lucrarea personală*

NU UITA:

PĂRTĂȘIE (5-10 minute)

1. Fiecare membru al grupei Școlii de Sabat se poate bucura de un salut, de un zâmbet, de un bun-venit, chiar și musafirii.
2. Fiecare poate să-i încurajeze pe ceilalți, povestindu-le despre un răspuns primit la rugăciune sau despre o activitate misionară în care a fost implicat(ă).
3. Fiecare le poate împărtăși celorlalți nume de pe lista sa de rugăciune, de la pagina următoare, ca să se roage împreună pentru persoanele respective.

DEZBATERE (20-25 de minute)

1. Se poate dezbate ideea principală a fiecărei zile, căutându-i semnificația practică.
2. Este de dorit ca fiecare să se implice în dezbateri, dar fără să acapareze discuția.
3. Citirea zilnică a Bibliei și a Spiritului Profetic, cu ajutorul celor cinci întrebări, poate menține vie viața spirituală!

MISIUNE (5-10 minute)

1. Dezbateri de studiu se încheie întotdeauna cu decizii de ordin practic.
2. Fiecare grupă poate planifica o activitate misionară în care să se implice toți membrii.
3. Știrile video ale Școlii de Sabat, care pot fi descărcate și vizionate accesând adresa de internet: resurse.adventist.pro, conțin idei misionare valoroase, care pot fi aplicate.

LISTĂ DE RUGĂCIUNE

MĂ ROG pentru:

Cineva din familie _____

Cineva dintre rude _____

Cineva dintre prieteni _____

Cineva dintre vecini _____

Cineva din biserică _____

Cercetați Scripturile

„Dacă Biblia ar fi citită mai mult, dacă adevărurile ei ar fi înțelese mai bine, noi am fi un popor mult mai luminat și mai inteligent. Sufletul capătă putere prin cercetarea paginilor Scripturii.” – *Sfaturi pentru biserică*, p. 113

APRILIE

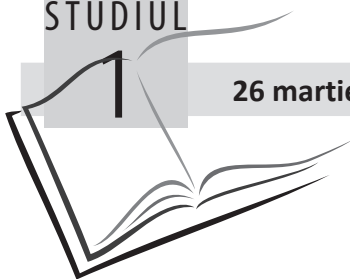
1. Exodul 22
2. Exodul 23
3. Exodul 24
4. Exodul 25
5. Exodul 26
6. Exodul 27
7. Exodul 28
8. Exodul 29
9. Exodul 30
10. Exodul 31
11. Exodul 32
12. Exodul 33
13. Exodul 34
14. Exodul 35
15. Exodul 36
16. Exodul 37
17. Exodul 38
18. Exodul 39
19. Exodul 40
20. Leviticul 1
21. Leviticul 2
22. Leviticul 3
23. Leviticul 4
24. Leviticul 5
25. Leviticul 6
26. Leviticul 7
27. Leviticul 8
28. Leviticul 9
29. Leviticul 10
30. Leviticul 11

MAI

1. Leviticul 12
2. Leviticul 13
3. Leviticul 14
4. Leviticul 15
5. Leviticul 16
6. Leviticul 17
7. Leviticul 18
8. Leviticul 19
9. Leviticul 20
10. Leviticul 21
11. Leviticul 22
12. Leviticul 23
13. Leviticul 24
14. Leviticul 25
15. Leviticul 26
16. Leviticul 27
17. Numeri 1
18. Numeri 2
19. Numeri 3
20. Numeri 4
21. Numeri 5
22. Numeri 6
23. Numeri 7
24. Numeri 8
25. Numeri 9
26. Numeri 10
27. Numeri 11
28. Numeri 12
29. Numeri 13
30. Numeri 14
31. Numeri 15

IUNIE

1. Numeri 16
2. Numeri 17
3. Numeri 18
4. Numeri 19
5. Numeri 20
6. Numeri 21
7. Numeri 22
8. Numeri 23
9. Numeri 24
10. Numeri 25
11. Numeri 26
12. Numeri 27
13. Numeri 28
14. Numeri 29
15. Numeri 30
16. Numeri 31
17. Numeri 32
18. Numeri 33
19. Numeri 34
20. Numeri 35
21. Numeri 36
22. Deuteronomul 1
23. Deuteronomul 2
24. Deuteronomul 3
25. Deuteronomul 4
26. Deuteronomul 5
27. Deuteronomul 6
28. Deuteronomul 7
29. Deuteronomul 8
30. Deuteronomul 9

Crearea

Sabat după-amiază

Text de memorat: „_____, Dumnezeu _____ cerurile și pământul” (Geneza 1:1).

Cartea Geneza – și prin urmare întreaga Biblie – începe cu actele lui Dumnezeu de creație. Acest lucru este foarte important, deoarece crearea noastră marchează, în același timp, începutul istoriei umane și al istoriei biblice. Totodată, acest fapt înseamnă și că narațiunea din Geneza despre crearea lumii este la fel de adevărată ca toate celelalte evenimente din istoria umană și cea biblică.

Cele două pasaje despre crearea lumii, din Geneza 1 și 2, conțin lecții despre Dumnezeu și despre omenire. Pe parcursul studiului din săptămâna aceasta vom înțelege mai bine semnificația profundă a Sabatului. Vom cântări actul lui Dumnezeu de a crea oameni după chipul Său și totodată din țărână. Vom fi intrigați să aflăm care era scopul pomului cunoștinței binelui și răului și legătura lui cu pomul vieții.

Cea mai importantă lecție din relatările biblice despre începuturi este lecția despre har. Existența este pur și simplu un act de har. Dumnezeu a creat cerul și pământul când oamenii încă nu existau. Precum crearea noastră, și răscumpărarea noastră este un dar de la Dumnezeu. Cât de profund este faptul că ambele concepte, crearea și răscumpărarea, se află în porunca despre Sabat!

2 aprilie – Sabatul Colportorului și al Misiunii prin Literatură

1. Care este atitudinea omului față de Dumnezeuul creației și de ce?

Psalmii 100:1-3

În capitolul 1 din Geneza, primul mesaj transmis este: „Dumnezeu”. Îl vedem deja când citim traducerea: „La început, Dumnezeu” (Geneza 1:1). În primul verset, cuvântul „Dumnezeu” este așezat spre mijlocul propoziției și evidențiat prin cea mai puternică accentuare în psalmodierea tradițională liturgică, cu scopul de a scoate în evidență importanța lui Dumnezeu. Pasajul despre creație începe deci cu accentuarea lui Dumnezeu, autorul creației.

Cartea Geneza începe de fapt cu două prezentări diferite ale lui Dumnezeu. Prima (Geneza 1:1–2:4) Îl redă pe Dumnezeu infinit de departe de oameni, drept Dumnezeuul *transcendent** Elohim, al cărui nume transmite supremația Sa. Numele Elohim denotă superioritate și forță, iar utilizarea formei de plural exprimă ideea de maiestate și transcendență. (* Cuvântul „transcendent” descrie ceva superior experienței și teoriei oamenilor, fiind mai presus de orice și oricine; iar „immanent” înseamnă, printre altele, a fi suficient prin sine însuși, ceva care nu este determinat de nicio cauză exterioară.)

Al doilea pasaj despre crearea lumii (Geneza 2:4-25) Îl prezintă pe Dumnezeu ca un Dumnezeu apropiat și personal – Dumnezeuul *immanent* Iehova (YHWH), despre al cărui nume mulți cred că transmite ideea de apropiere și relație. În ansamblu, pasajul despre creație este deci un apel implicit să ne închinăm lui Dumnezeu; să fim conștienți de grandooarea și puterea infinită ale lui Dumnezeu și, în același timp, să ne recunoaștem dependența de El, pentru că El ne-a creat, „și nu noi înșine” (Psalmii 100:3, BTF). Din acest motiv, mulți psalmi asociază frecvent închinarea cu creația (Psalmii 95:1-6; 139:13,14; compară cu Apocalipsa 14:7).

Această dublă perspectivă asupra lui Dumnezeu, care este atât măreț și puternic, cât și apropiat, iubitor și într-o relație cu noi, conține un mesaj important despre cum ar trebui să ne apropiem de Dumnezeu în închinare. Teama și respectul merg împreună cu bucuria și siguranța prezenței apropiate a lui Dumnezeu, a iertării și a iubirii Lui (vezi Psalmii 2:11). Chiar și ordinea celor două ipostaze ale lui Dumnezeu este semnificativă: senzația apropierii de Dumnezeu și intimitatea prezenței Sale vin după conștientizarea distanței la care Se află El.

Gândește-te la puterea enormă a lui Dumnezeu, care susține universul și care este totuși atât de aproape de fiecare dintre noi. De ce ne uimește acest minunat adevăr?

2. Ce înseamnă formula „era bun(ă)/erau bune”, care se repetă în primul pasaj despre crearea lumii? Care este lecția subînțeleasă din textele despre finalul creației (Geneza 2:1-3)?

Geneza 1:4,10,12,18,21,25,31 _____

Geneza 2:1-3 _____

În fiecare etapă a procesului de creație, Dumnezeu Își evaluează lucrarea drept *tov*, „bună”. În general se consideră că acest adjectiv înseamnă că lucrarea de creație a lui Dumnezeu era reușită, iar observația lui Dumnezeu că „era bun(ă)/erau bune” înseamnă că toate „funcționau”.

Dar acest cuvânt însemna mai mult decât că ceva funcționa. Termenul ebraic *tov* mai este folosit în Biblie și pentru a exprima o apreciere estetică față de un lucru frumos (Geneza 24:16). De asemenea, este folosit în contrast cu răul (Geneza 2:9), care este asociat cu moartea (Geneza 2:17).

Expresia „erau bune” înseamnă că toată creația funcționa armonios, că era frumoasă și perfectă și că nu era nimic rău în ea. Lumea „nu era încă” așa ca lumea noastră, afectată de păcat și de moarte – idee afirmată în introducerea celui de-al doilea pasaj despre creație (Geneza 2:5).

Această descriere contrazice radical teoriile evoluționiste, care declară dogmatic că lumea s-a format de la sine în mod progresiv, printr-o succesiune de evenimente întâmplătoare, pornind de la un stadiu inferior și ajungând la un stadiu superior. În schimb, autorul biblic afirmă că Dumnezeu a creat lumea în mod voit și deodată (Geneza 1:1). Nu a fost nimic din pură întâmplare sau vreun simplu accident. Lumea nu a apărut de la sine, ci este doar produsul voinței și cuvântului lui Dumnezeu (Geneza 1:3). Verbul *bara'*, „a crea”, din Geneza 1, unde se spune că la început Dumnezeu „a creat” cerurile și pământul, este folosit ca acțiune doar a lui Dumnezeu și transmite ideea de ceva care are loc subit: *Dumnezeu a vorbit și s-a făcut*.

Relatarea creației ne aduce la cunoștință că „totul” a fost făcut atunci (Geneza 1:31) și, conform Creatorului Însuși, toate au fost evaluate drept „foarte bune” (Geneza 1:31). Geneza 1:1 vorbește despre evenimentul în sine, și anume crearea cerului și a pământului; Geneza 2:1 declară că evenimentul a fost încheiat. Și toate au fost terminate în șapte zile, inclusiv Sabatul.

De ce ideea de miliarde de ani de evoluție anulează total istoria din Geneza? De ce sunt cele două perspective incompatibile în toate privințele?

3. De ce Sabatul este legat de creație? Cum influențează această legătură modul nostru de a ține Sabatul?

Geneza 2:2,3 _____

Exodul 20:8-11 _____

Tocmai pentru că „Și-a sfârșit lucrarea” de creație, Dumnezeu a instituit Sabatul. Prin urmare, Sabatul este expresia credinței noastre că Dumnezeu Și-a terminat atunci lucrarea și a văzut că toate erau „foarte bune”. Să păzim Sabatul înseamnă să recunoaștem împreună cu Dumnezeu valoarea și frumusețea creației Sale.

Ne putem odihni și noi după activitățile noastre, la fel cum Dumnezeu S-a odihnit după ale Sale. Să păzim Sabatul înseamnă să fim de acord că este „foarte bună” creația lui Dumnezeu, care include corpul nostru. Contrar anumitor credințe antice (și moderne), nimic din Scriptură, din Vechiul și din Noul Testament, nu înjosește corpul, considerându-l rău. Păzitorii Sabatului sunt recunoscători pentru lumea creată de Dumnezeu – care include și propriul lor corp – și din acest motiv ei se pot bucura de această lume și au grijă de ea.

Sabatul, care marchează primul „sfârșit” din istoria umană, este totodată și un semn de speranță pentru omenirea suferindă. Este interesant că expresia „Și-a sfârșit lucrarea” (Geneza 2:2) reapare la încheierea lucrării de ridicare a cortului întâlnirii (Exodul 40:33 – „a isprăvit [...] lucrarea”) și, din nou, la finalul lucrării de zidire a Templului lui Solomon (1 Împărați 7:40,51) – amândouă fiind locuri unde se desfășurau lecții despre Evanghelie și mântuire.

După căderea în păcat, Sabatul, plasat la sfârșitul săptămânii, arată spre minunea mântuirii, care va avea loc doar prin minunea unei noi creații (Isaia 65:17; Apocalipsa 21:1). Sabatul este un semn la finalul fiecărei săptămâni din viața noastră că și suferința și încercările din această lume vor avea un sfârșit.

Acesta este motivul pentru care Isus a ales Sabatul ca ziua cea mai potrivită să vindece bolnavi (Luca 13:13-16). Contrar oricăror tradiții în care erau încorsetați conducătorii din acea vreme, prin vindecările făcute în Sabat Isus îndrepta atenția poporului, și a noastră, spre timpul în care orice durere, orice suferință și moartea nu vor mai fi – adică finalul suprem al procesului de mântuire. Deci, fiecare Sabat ne îndreaptă spre speranța răscumpărării.

Sâmbătă va fi Sabatul Colportorului și al Misiunii prin Literatură. Plănuiește de astăzi cum ai putea să-i apreciezi pe cei care scriu, distribuie gratuit sau vând literatură religioasă.

4. Care este legătura dintre cele două versiuni ale creării omului?

Geneza 1:26-29 _____

Geneza 2:7 _____

Afirmația că Dumnezeu l-a creat pe om după chipul Său este una dintre cele mai îndrăznețe din Biblie. Doar oamenii au fost creați după chipul lui Dumnezeu. În timp ce „a făcut fiarele pământului după soiul lor” (Geneza 1:25), „Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său” (Geneza 1:27, subl. ad.) Expresia aceasta a fost deseori limitată doar la latura spirituală a omului, cu interpretarea că transmite numai rolul administrativ al omului ca reprezentant al lui Dumnezeu sau aspectul spiritual al relației cu Dumnezeu sau unii cu alții.

Deși corecte, aceste interpretări nu includ realitatea fizică a acestei creații. Ambele dimensiuni sunt incluse în cele două cuvinte, „chipul” și „asemănarea”, din Geneza 1:26. În timp ce termenul ebraic *tselem*, „chip”, se referă la forma concretă a corpului fizic, termenul *demut*, „asemănare”, se referă la calitățile abstracte care îi corespund Persoanei divine.

Prin urmare, noțiunea ebraică de „chipul lui Dumnezeu” ar trebui înțeleasă în sensul de entitate completă, întregă conform perspectivei biblice asupra naturii umane. Textul biblic afirmă că oamenii (bărbații și femeile) au fost creați după chipul lui Dumnezeu și fizic, și spiritual. Ellen G. White afirmă clar: „Când a ieșit din mâinile Creatorului, Adam prezenta în natura lui fizică, mintală și spirituală o asemănare cu Făcătorul lui” (*Educație*, p. 15).

De fapt, această perspectivă este reafirmată în celălalt pasaj despre creație, care spune că „omul s-a făcut astfel un suflet viu” (Geneza 2:7), *nefeș*, ca urmare a două operațiuni divine: Dumnezeu „a făcut” și Dumnezeu „a suflat”. De notat că termenul „suflare” se referă frecvent la dimensiunea spirituală, dar este și strâns legat de capacitatea biologică de a respira, partea din om care a fost făcută „din țărâna pământului”. Este „suflarea de viață”, adică suflarea (spirituală) și viața (fizică).

Mai târziu, Dumnezeu va face o a treia operațiune: de data aceasta pentru a crea o femeie din trupul bărbatului (Geneza 2:21,22), un mod de a sublinia că ea este de aceeași natură cu bărbatul.

În cursul zilei de azi sau de mâine, roagă-te ca profesorii de științe sau savanții creștini să descopere noi argumente în sprijinul creaționismului.

Imediat ce l-a creat pe om, Dumnezeu i-a oferit acestuia trei cadouri: Grădina Edenului (Geneza 2:8), hrana (Geneza 2:16) și pe femeie (Geneza 2:22).

5. Care este datoria omului față de lumea creată și față de Dumnezeu? Ce raport există între cele două datorii?

Geneza 2:15-17 _____

Prima datorie a omului privește mediul înconjurător în care l-a așezat Dumnezeu: „s-o lucreze și s-o păzească” (Geneza 2:15). Verbul *’avad*, „a lucra”, se referă la muncă. Nu este suficientă primirea darului. Trebuie să-l dezvoltăm și să-l fructificăm – o lecție pe care Isus o va repeta în pilda talanților (Matei 25:14-30). Verbul *šamar*, „a ține, a păzi”, implică responsabilitatea de a păstra, a conserva ceea ce am primit. A doua datorie este cu privire la hrană. Să nu uităm că Dumnezeu le-a dat-o oamenilor (vezi Geneza 1:29). Dumnezeu i-a mai zis omului: „Poți să mănânci după plăcere” (Geneza 2:16). Oamenii nu au creat nici pomii, nici roadele lor. Acestea au fost un cadou, un dar din har.

Dar există și o poruncă aici: ei trebuiau să accepte și să se bucure de generosul cadou al lui Dumnezeu, care consta „din orice pom”. Ca parte a acestui har, totuși Dumnezeu adaugă o restricție. Dintr-un anumit pom, ei nu trebuiau să mănânce. Desfătarea fără nicio restricție va duce la moarte. Acest principiu a fost real în Grădina Edenului și, în multe feluri, el este valabil și astăzi.

Cea de-a treia datorie a omului are legătură cu femeia, cel de-al treilea dar al lui Dumnezeu: „De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de nevasta sa, și se vor face un singur trup” (Geneza 2:24). Această afirmație extraordinară este o expresie categorică ce subliniază responsabilitatea omului față de legământul căsătoriei și scopul de a fi „un singur trup”, adică o singură persoană (compară cu Matei 19:7-9).

Motivul pentru care bărbatul (și nu femeia) este cel care ar trebui să-și lase părinții ar putea avea legătură cu faptul că Biblia folosește pronumele masculin generic, deci poate că porunca se aplică și la femeie. În orice caz, deși este un dar de la Dumnezeu, legătura căsătoriei presupune o responsabilitate din partea omului după ce darul a fost primit, o responsabilitate și pentru bărbat, și pentru femeie, de care să se achite cu credincioșie.

Gândește-te la tot ce ți-a dat Dumnezeu. Care sunt responsabilitățile tale față de ceea ce ai primit? Care crezi că ar trebui să fie atitudinea creștinului față de ecologie și problemele actuale de mediu?

Citește capitolul 14, „Știința și Biblia”, din cartea *Educație*, de Ellen G. White, și capitolul 2, „Creația”, din cartea *Istoria mântuirii*, de Ellen G. White.

„Întrucât și natura, și descoperirea divină poartă amprenta aceleiași minți supreme, acestea nu pot să nu vorbească în armonie. Prin metode diferite și în limbaje diferite, ele dau mărturie despre aceleași mari adevăruri. Știința descoperă neîncetat noi lucruri care ne uimesc, dar cercetările nu aduc nimic care, înțeles corect, să vină în conflict cu revelația divină. Natura și Scriptura aruncă lumină una asupra celeilalte. Ele ne familiarizează cu Dumnezeu, învățându-ne câte ceva despre legile prin care lucrează El.

Concluziile eronate trase din fapte observate în natură au dus însă la un presupus conflict între știință și revelație și, în efortul de a restabili armonia, au fost adoptate interpretări ale Scripturii care subminează și distrug forța Cuvântului lui Dumnezeu. S-a crezut că geologia contrazice interpretarea literală a relatării lui Moise despre creație. Milioane de ani – se pretinde – au fost necesari pentru ca pământul să evolueze din haos; de aceea, pentru a «adapta» Biblia la această presupusă descoperire științifică, se consideră că zilele creației au fost perioade de timp lungi, nedefinite, care acoperă mii sau chiar milioane de ani.

O asemenea concluzie este total deplasată. Consemnarea Bibliei este în armonie cu sine însăși și cu învățătura naturii.” (Ellen G. White, *Educație*, pp. 128, 129)

Studiu la rând

Exodul 16–22

Evanghelizare, subcapitolul „Fanatismul și extremismul”

1. Cu ce instrument a cântat Maria, sora lui Aaron, și ce slujbă avea ea?

2. Ce gust și aspect avea mana?

3. Ce însemnătate aveau numele fiilor lui Moise?

4. În care dintre Cele Zece Porunci apare de cele mai multe ori cuvântul „nici”?

5. **Când putem considera că o viziune este venită de la Domnul?**

Text-cheie: Geneza 1:1

Pasaje în studiu: Geneza 1 și 2; Psalmii 100:1-3; Exodul 20:8-11; Matei 19:7-9; Ioan 1:1-5

I. Privire generală

Introducere: Este semnificativ faptul că Biblia începe cu relatarea creării lumii. De fapt, multe cărți din Biblie încep cu o evocare a creației. Cartea Cronici pornește de la crearea lumii ca dovadă că toți aparținem aceleiași rase umane, ne tragem din același Tată (1 Cronici 1:1). Isaia face trimitere la Geneza 1:1, la primele cuvinte din narațiunea creației, ca să ne aducă aminte că Dumnezeu este Susținătorul nostru și că noi trebuie să ascultăm de El (Isaia 1:2). Prima mărturie a lui Daniel în fața responsabilului numit de mai-marele famenilor este o citare din relatarea despre crearea lumii. Cuvintele lui Daniel atestă în fața eunucului că Dumnezeu este Creatorul care le dă hrană (Daniel 1:12). Solomon își începe cugetarea cu o reflecție asupra creației (Eclesiastul 1:1-11), în care deplânge deșertăciunea vieții când își dă seama că „nu este nimic nou sub soare” (Eclesiastul 1:9). Evanghelia lui Ioan se deschide cu un poem despre crearea lumii (Ioan 1:1-14) ca să evidențieze minunea întrupării: cum Isus Hristos, care a fost Dumnezeu „la început”, a creat lumea și apoi a luat trup de om ca să salveze lumea.

II. Comentariu

Frumusețea lumii create

Prima lecție pe care o învățăm din textul biblic referitor la crearea lumii are legătură cu frumusețea. Jocuri de cuvinte, jocuri de sunete, paralelisme și structuri perfect echilibrate contribuie la realizarea unei imagini poetice elocvente. Predomină în pasaj cadența bazată pe cifra șapte. Nu doar că narațiunea despre crearea lumii acoperă o perioadă de șapte zile literale, dar mai vedem și numeroase exemple de repetare de șapte ori a unor sunete, cuvinte și chiar expresii. Acest ritm concentrat pe cifra șapte nu are exclusiv rațiuni estetice. Această trăsătură stilistică are o semnificație profundă: este o mărturie despre perfecțiunea creației lui Dumnezeu.

Istoria creării lumii

Frumusețea literară a textului nu înseamnă însă că raportul despre creație ar trebui înțeles doar ca un produs poetic al imaginației. Formele verbale (care

sunt aceleași forme folosite în textele narative), stilul genealogiilor (care caracterizează forma acestui text) și structura lui literară (care corelează primele două capitole ale cărții Geneza) – toate constituie dovezi gramaticale și literare în favoarea intenției de a consemna fapte istorice. Autorul primei consemnări a creației identifică explicit textul drept o genealogie/o prezentare istorică (Geneza 2:4). Mai mult, textul prezintă fidel și toate trăsăturile literare ale unei prezentări istorice cronologice. Motivul pentru care pasajul biblic despre creație a fost scris sub forma unei genealogii este acela de a-l corela cu celelalte genealogii din cartea Geneza și ca să îi atragă atenția cititorului că acest raport despre evenimentul creării lumii aparține istoriei umane în aceeași măsură ca viața patriarhilor.

În plus, se observă corespondențele lingvistice și tematice dintre primul pasaj despre creație (Geneza 1:1–2:4) și cel de-al doilea (Geneza 2:4–25): aceeași structură în șapte pași din prima redare (Geneza 1:1–2:4) se găsește și în a doua (Geneza 2:4–25). Faptul că relatarea din Geneza 1:1–2:4 este corelată cu narațiunea istorică din Geneza 2:4–25 sugerează intenția autorului de a-și prezenta raportul despre crearea cerurilor și a pământului ca pe un eveniment care aparține aceleiași narațiuni istorice din care face parte facerea omului.

Prin corelarea celor două consemnări ale creației, autorul mai sugerează că același factor „timp” care a operat la crearea ființelor umane a acționat și la crearea cerurilor și a pământului. Lumea și tot ce este în ea nu au avut nevoie de milioane de ani ca să ajungă la stadiul de maturitate în virtutea căruia să funcționeze corespunzător. Pe de altă parte, raportul din Geneza despre crearea lumii nu se prezintă ca o analiză științifică a evenimentului. Dacă așa ar fi stat lucrurile, acest pasaj ar fi trebuit redat ca o formulă foarte complicată și infinit de lungă, ce nu ar fi fost accesibilă oamenilor. Autorul biblic a consemnat, sub inspirație, evenimentul creării lumii ca un eveniment istoric.

Totuși s-a sugerat adesea că relatarea biblică a creației nu a avut un scop istoric, ci eminent teologic și filosofic. De asemenea s-a susținut că singura menire a pasajului din Geneza 1 a fost aceea de a edifica din punct de vedere spiritual, nu de a informa din punct de vedere istoric. Această metodă de interpretare a Scripturilor derivă, de fapt, dintr-o presupuziție critică bazată pe studiul literaturii clasice grecești. Într-adevăr, potrivit acestei tradiții, mesajul spiritual primează, iar evenimentul istoric este atât secundar, cât și irelevant pentru mesajul filosofic. Atunci când se aplică Scripturilor, această metodă de interpretare i-a făcut pe mulți cercetători ai Bibliei să respingă intenția istorică a textului biblic. Așadar, în ce privește învierea lui Isus, de exemplu, istoricitatea evenimentului a fost ignorată și chiar pusă sub semnul întrebării, în timp ce cer-

cetătorii s-au concentrat doar pe mesajul spiritual al vieții Sale. Dar adevărata perspectivă biblică o ia în sens invers. Mesajul teologic derivă din evenimentul istoric. Deoarece învierea lui Isus este un eveniment istoric, ne putem încrede în Dumnezeu și ne putem concepe teologia bazându-ne pe înviere. Deoarece pasajul despre creație din Geneza este unul istoric, el conține importante lecții spirituale și teologice despre Dumnezeu și despre oameni.

Primele cuvinte din raportul creației

La început: Expresia ebraică *bereshit*, „la început”, este scoasă în evidență. Aceasta este plasată la începutul primei propoziții din Geneza. În plus, primește și un accent, ceea ce o marchează și o separă de restul propoziției. Potrivit acestei accentuări, propoziția ar trebui să aibă următoarea punctuație și să fie citită astfel: „La început; Dumnezeu a făcut cerurile și pământul.” Sintagma *bereshit* este, de fapt, o expresie tehnică asociată în mod specific cu raportul despre crearea lumii. Într-adevăr, este semnificativ că această expresie este foarte rar folosită în Biblie. În afară de Geneza 1:1, *bereshit* apare de doar patru ori și doar în Ieremia. În cartea profetului Ieremia, *bereshit* aparține unei formule stilistice fixe, care face aluzie la cuvintele introductive ale pasajului despre creație (Ieremia 26:1; 27:1; 28:1; 49:34,35), deși mesajele în sine nu fac nicio trimitere directă la acest raport biblic.

Dumnezeu: Accentul pus pe termenul „început” este întărit de accentul pus pe numele ebraic *Elohim*, „Dumnezeu”, cu scopul de a-L indica pe Dumnezeu în narațiunea creației (Geneza 1:1–2:4). Acest nume derivă din rădăcina *alah*, care transmite ideea de putere și preeminență. Forma la plural confirmă această accentuare, deoarece este o formă de exprimare literară a intensității și maiestății, mai degrabă decât o indicare a unor „dumnezei”, la plural. O asemenea formă de plural ar denota o credință politeistă neisraelită în mai mulți dumnezei. *Elohim* se referă la marele Dumnezeu care transcende universul. Ritmul versetului 1 din Geneza 1 rezonază cu mesajul despre superioritatea lui *Elohim*, cuvânt care apare spre mijlocul versetului. Pe lângă aceasta, accentul (disjunctiv, *atnach*), care rupe versetul în două părți egale, este atașat de cuvântul *Elohim*, „Dumnezeu”, care, în recitarea tradițională din sinagogă, marchează pauza și punctul culminant al versetului. „Dumnezeu” este termenul cel mai important din verset, nu doar pentru că El este subiectul propoziției, ci și datorită ritmului.

A creat: Termenul *bara'*, „a crea/a face”, apare de șapte ori în pasajul care redă crearea lumii (Geneza 1:1,21,27 [de 3 ori]; 2:3; 2:4), indicând astfel legătura sa inerentă cu evenimentul punctual al creației. Mai mult chiar, în Biblia

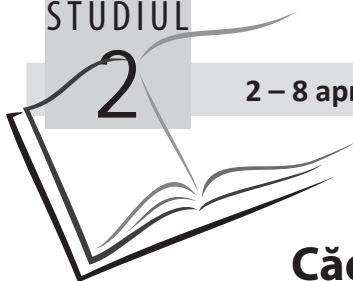
ebraică acest verb este întotdeauna și exclusiv folosit în legătură cu Dumnezeu. Subiectul acestui predicat este întotdeauna Dumnezeu.

Cerurile și pământul: Prima propoziție din Biblie: „Dumnezeu a făcut cerurile și pământul” stabilește de la bun început că Dumnezeu și creația Sa sunt două lucruri distincte care nu derivă unul din celălalt. Expresia „cerurile și pământul” este o figură de stil numită „merism”, în care se alătură două părți contrastante ale unui întreg pentru a exprima ideea de întreg. Astfel, cele două elemente opuse, cerurile și pământul, se referă la totalitatea universului, ceea ce denotă că *totul* a fost creat de Dumnezeu. Utilizarea aceleiași expresii la sfârșitul relatării despre creație, cu referire la săptămâna creației (Geneza 2:1,4), sugerează că procesul de creare a „cerurilor și a pământului” privește în mod precis lumea umană, creată în acea săptămână. În același timp, această expresie nu exclude posibilitatea existenței altor lumi create în afara săptămânii creației.

III. Aplicație

La început, Dumnezeu: Evenimentul creării lumii este fundamentul principal al credinței omului în Dumnezeu. A crede în creație, a crede că îi datorez existența mea și realitatea lumii Cuiva pe care nu îl văd și care a fost înainte ca eu să fiu este primul act de credință. Merită remarcat faptul că singura definiție biblică a credinței este corelată cu creația, după cum o afirmă Pavel, autorul Epistolei către evrei: „Și credința este o încredere neclintită în lucrurile nădăjduite, o puternică încredințare despre lucrurile care nu se văd” (Evrei 11:1). Crearea lumii este un eveniment din istorie care a avut loc atunci când oamenii nu erau încă prezenți ca să îl vadă și să îl ateste. Prin urmare, creația este evenimentul care prin excelență necesită credință și care implicit este o revelație de sus. Are o mare însemnătate și faptul că Pavel își începe lista de fapte ale credinței cu creația: „Prin credință pricepem că lumea a fost făcută prin Cuvântul lui Dumnezeu, așa că tot ce se vede n-a fost făcut din lucruri care se văd” (Evrei 11:3). Gândirea teologică, asemenea credinței, trebuie să înceapă în primul rând cu recunoașterea evenimentului creării lumii.

1. Ce impact are asupra vieții și alegerilor noastre faptul că actul credinței începe cu încrederea în evenimentul creării lumii?
2. Ce lecții învățăm din actul lui Dumnezeu de creare a lumii pe când noi nu eram martori ai evenimentului? Ce învățăm din faptul că ne odihnim în Sabat ca să sărbătorim lucrarea Lui pentru noi?

Căderea în păcat

Sabat după-amiază

Text de memorat: „_____ între tine și femeie,
_____. Aceasta _____
capul, și tu îi vei zdrobi călcâiul” (Geneza 3:15).

Împreună cu tot ce Dumnezeu le-a dat primilor noștri părinți în Eden a fost și avertizarea: „Poți să mănânci, după plăcere, din orice pom din grădină, dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci, în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit” (Geneza 2:16,17). Această avertizare de a nu mânca din pomul cunoștinței binelui și răului (Geneza 2:16,17) ne arată că, deși aveau să cunoască binele, Adam și Eva nu aveau să cunoască răul.

Cu siguranță putem înțelege de ce, nu-i așa?

De asemenea, și amenințarea cu moartea, care a însoțit avertizarea privind neascultarea (Geneza 2:17), avea să se adevărească: ei aveau să moară (Geneza 3:19). Nu doar că le-a fost interzis să mănânce din pom, dar au și fost alungați din Grădina Edenului (Geneza 3:24) și astfel nu au mai avut acces la ceea ce le-ar fi putut oferi viața veșnică lor, acum niște păcătoși (Geneza 3:22).

Totuși, în toată această tragedie, vine și o speranță, care se găsește în Geneza 3:15, numită Protoevanghelia sau „prima făgăduință a Evangheliei”. Da, acest verset conține prima promisiune a Evangheliei care apare în Biblie, este prima dată când oamenilor li se spune că, în ciuda căderii, Dumnezeu a creat o cale de scăpare pentru noi toți.

1. Cine este șarpele și cum o înșală pe Eva?

Geneza 3:1,2 _____

2 Corinteni 11:3 _____

Apocalipsa 12:7-9 _____

Textul începe cu „șarpele”. Sintaxa frazei sugerează o accentuare: cuvântul „șarpele” este primul cuvânt din frază și este articulat cu articolul hotărât, indicând că este o figură bine cunoscută, ca și când cititorul ar trebui să știe deja cine este el. Realitatea acestei ființe este deci afirmată din primul cuvânt al capitolului.

Desigur, Scriptura îl indică pe șarpe drept vrăjmașul lui Dumnezeu (Isaia 27:1) și explicit îl numește „Diavolul și Satana” (Apocalipsa 12:9). În același fel, în Orientul Apropiat antic, șarpele era personificarea puterii răului.

„Pentru a-și aduce la îndeplinire lucrarea fără să fie văzut, Satana a ales să folosească șarpele ca medium – o travestire bine adaptată scopului său de a înșela. Șarpele era pe atunci una dintre cele mai înțelepte și mai frumoase creaturi de pe pământ. Avea aripi și, când zbura, era o apariție scânteietoare orbitoare, având culoarea și strălucirea aurului trecut prin foc” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 53).

Atunci când se referă la Diavol, indiferent de forma în care acesta apare, Biblia nu folosește doar simple metafore. În Scriptură, Satana este prezentat ca o ființă reală, propriu-zisă, nu doar ca un simbol retoric sau ca un principiu abstract care ar descrie răul sau latura întunecată a omeniilor.

Șarpele nu se prezintă singur ca dușman al lui Dumnezeu. Dimpotrivă, el face referire la cuvintele lui Dumnezeu, pe care le repetă și pare să le susțină. Cu alte cuvinte, chiar de la început, vedem că lui Satana îi place să-L citeze pe Dumnezeu și, după cum vom vedea mai târziu, citează până și din Cuvântul lui Dumnezeu (Matei 4:6).

Să observăm că șarpele nu se contrazice imediat cu femeia, ci îi pune o întrebare care implică faptul că el crede cele spuse de Domnul. La urma urmei, el a întrebat: „Oare a zis Dumnezeu [...]?” (Geneza 3:1). Astfel, chiar de la început putem vedea cât de șireată și înșelătoare era această ființă. Și, după cum vom vedea, șiretlicul șarpelui a mai și funcționat.

Dacă Satana a înșelat-o pe Eva într-un mediu fără păcat, cu cât mai vulnerabili suntem noi în fața informațiilor false, în special în vreme de criză? Care este cea mai bună apărare a noastră în fața știrilor neadevărate?

2. Citește Geneza 2:16,17 și Geneza 3:1-6 (vezi și Ioan 8:44) și compară cuvintele din porunca lui Dumnezeu cu cele ale șarpelui adresate femeii. Care sunt diferențele dintre cele două formulări și ce înseamnă ele?

Să observăm asemănările dintre conversația lui Dumnezeu cu Adam (Geneza 2:16,17) și conversația Evei cu șarpele. Este ca și cum șarpele i-a luat acum locul lui Dumnezeu și știe chiar mai bine decât Dumnezeu. La început, el doar pune o întrebare, sugerând că femeia, poate, L-a înțeles greșit pe Dumnezeu. Dar apoi Satana pune la îndoială în mod fățiș intențiile lui Dumnezeu și chiar îl contrazice.

Atacul lui Satana are în vedere două elemente: moartea și cunoașterea binelui și a răului. În timp ce Dumnezeu afirmase în mod clar și accentuat că moartea lor avea să fie sigură (Geneza 2:17), Satana a spus că, dimpotrivă, ei nu aveau să moară, sugerând nimic altceva decât că oamenii erau nemuritori (Geneza 3:4). În timp ce Dumnezeu îi interzisese lui Adam să mănânce din fructul pomului (Geneza 2:17), Satana i-a încurajat să-l mănânce, fiindcă, mâncând din el, aveau să fie ca Dumnezeu (Geneza 3:5).

Cele două argumente ale lui Satana – nemurirea și faptul de a fi ca Dumnezeu – au convins-o pe Eva să mănânce din fruct. Este tulburător faptul că, imediat ce a decis să nu asculte de Dumnezeu și să mănânce fructul oprit, femeia s-a comportat de parcă Dumnezeu nu mai era prezent și ea îl luase locul. Textul biblic face aluzie la această schimbare la nivelul personalității. Eva folosește limbajul lui Dumnezeu – modul în care ea evaluează fructul oprit: „a văzut că [...] era bun” (Geneza 3:6) ne reamintește de modul în care Și-a evaluat Dumnezeu creația: „a văzut că era [...] bună” (Geneza 1:4 etc.).

Cele două ispite, de a fi nemuritor și de a fi ca Dumnezeu, se află la baza ideii de nemurire din religiile antice ale Egiptului și Greciei. Dorința după nemurire, despre care se credea că era un atribut divin, i-a împins pe oameni să caute și statutul divin pentru ca (sperau ei) să dobândească nemurirea. Acest mod de gândire s-a furișat și în culturile iudeocrestine și a dat naștere credinței în nemurirea sufletului, care există până astăzi în multe biserici.

Gândește-te la toate credințele care sunt în lume astăzi și care învață că în fiecare din noi există ceva nemuritor propriu naturii noastre. În ce mod viziunea noastră despre natura umană și despre starea morților ne ferește de această înșelătorie periculoasă?

3. De ce Adam și Eva au simțit nevoia să se ascundă de Domnul? De ce a întreat Dumnezeu: „Unde ești?” Cum au încercat Adam și Eva să-și justifice comportamentul?

Geneza 3:7-13

După ce au păcătuit, Adam și Eva s-au simțit goi fiindcă și-au pierdut veșmântul de slavă, care reflecta prezența lui Dumnezeu (vezi Psalmii 8:5; compară cu Psalmii 104:1,2). Chipul lui Dumnezeu din om fusese afectat de păcat. Verbul „a face” din formularea „și-au făcut șorțuri din ele” (Geneza 3:7) fusese folosit până atunci doar în dreptul lui Dumnezeu, Creatorul (Geneza 1:7,16,25 etc.). Este ca și cum ei îi luaseră locul Creatorului atunci când încercaseră să-și acopere păcatul, un act pe care Pavel îl condamnă drept neprihănire prin fapte (Galateni 2:16).

Când S-a apropiat, Dumnezeu i-a pus omului întrebarea retorică: „Unde ești?” (Geneza 3:9), același gen de întrebare pe care avea să i-o adreseze lui Cain (Geneza 4:9). Bineînțeles, Dumnezeu știa răspunsurile la aceste întrebări. El le formulase pentru binele celor vinovați, ca să-i ajute să-și dea seama ce făcuseră și în același timp să-i conducă totuși la pocăință și mântuire. Chiar din clipa în care oamenii au păcătuit, Dumnezeu acționa în vederea salvării și răscumpărării lor.

De fapt, întreaga scenă reflectă ideea de judecată de cercetare, care începe cu judecătorul care îl interoghează pe acuzat (Geneza 3:9) ca să-l pregătească pentru sentință (Geneza 3:14-19). Însă El acționează așa și cu scopul de a da naștere la pocăință, care, în cele din urmă, va duce la mântuire (Geneza 3:15). Acesta este un laitmotiv, un element care se regăsește în toată Biblia.

La început, după cum se întâmplă atât de des printre păcătoși, Adam și Eva încearcă să scape de acuzație, dând vina pe alții. La întrebarea lui Dumnezeu, Adam a răspuns că femeia pe care El i-o dăduse (Geneza 3:12), ea l-a determinat să facă ce a făcut. Era vina ei (și, implicit, și a lui Dumnezeu), nu a lui. Eva răspunde că șarpele a înșelat-o. Verbul ebraic *naša'*, „a amăgi” (din Geneza 3:13) înseamnă a le da oamenilor false speranțe și a-i face să creadă că fac ce trebuie (2 Împărați 19:10; Isaia 37:10; Ieremia 49:16). Adam dă vina pe femeie, spunând că ea i-a dat fructul (e un adevăr aici) și Eva dă vina pe șarpe, spunând că el a amăgit-o (și aici este un adevăr). Dar, în final, amândoi sunt vinovați.

Să dea vina pe altcineva pentru ce au făcut?! De ce este atât de ușor și pentru noi să cădem în aceeași capcană?

4. Citește Geneza 3:15. Ce i-a promis Domnul șarpelui și ce speranță se întrevede în versetul acesta?

Dumnezeu își începe judecata cu șarpele, pentru că el este cel care a început întreaga dramă. În același timp, șarpele este singura ființă blestemată în acest episod.

Ajungem aici la un fel de răsturnare a procesului de creație. În timp ce creația a dus la viață, la evaluarea că lucrurile create sunt bune și la binecuvântări, judecata duce la moarte, la rău și la blesteme – dar și la speranță și la perspectiva salvării. Alături de sumbra imagine a șarpelui zdrobit care mănâncă țărână (Geneza 3:14) strălucește speranța salvării pentru omenire, care apare în forma unei profeții. Dinainte chiar de condamnarea lui Adam și a Evei, care va urma, Domnul le dă speranța răscumpărării (Geneza 3:15). Da, au păcătuit; da, vor suferi din cauza păcatului lor și, da, vor și muri tot din cauza păcatului lor. Dar, în ciuda tuturor acestor lucruri, există speranța supremă, speranța mântuirii.

5. Cum este dezvăluit în textele următoare planul de mântuire, împreună cu marea luptă? Compară Geneza 3:15 cu Romani 16:20; Evrei 2:14 și Apocalipsa 12:17.

Să observăm asemănările dintre Geneza 3:15 și Apocalipsa 12:17 – balaurul (șarpele), mâniat (vrăjmășie); sămânța; femeia din Eden și femeia din Apocalipsa 12:17. Bătălia (marea luptă), care s-a mutat în Eden odată cu căderea în păcat, va continua până la sfârșitul timpului. Totuși, promisiunea că Satana va fi înfrânt a fost deja făcută în Eden, prin zdrobirea capului șarpelui – o temă mai clar prezentată în Apocalipsa, care descrie dispariția lui pentru totdeauna (Apocalipsa 20:10). Cu alte cuvinte, încă de la început, omenirii i s-a dat speranța că va exista o cale de scăpare din tot haosul cumplit care s-a instalat odată cu cunoașterea răului, o speranță pe care o putem nutri cu toții chiar acum.

De ce este mângâietor să vedem că încă din Eden, de acolo de unde au început pe pământ păcatul și răul, Domnul a început să-și dezvăluie planul de mântuire?

6. Ce li s-a întâmplat lui Adam și Evei ca urmare a căderii în păcat?

Geneza 3:15-24

În timp ce sentința lui Dumnezeu în dreptul șarpelui este clar identificată ca blestem (Geneza 3:14), judecata Sa în dreptul femeii și al bărbatului nu este așa. Singura dată când este folosit din nou, cuvântul „blestemat” se aplică doar pământului (Geneza 3:17). Altfel spus, Dumnezeu avea alte planuri pentru bărbat și femeie, spre deosebire de cele pentru șarpe. Lor li s-a oferit o speranță, neoferită și șarpelui.

Fiindcă păcatul femeii s-a datorat asocierii ei cu șarpele, judecata lui Dumnezeu în dreptul ei a fost asociată cu judecata din dreptul șarpelui. Pe lângă faptul că cele două sentințe sunt una după alta, asemănările dintre cele două profeții arată clar că profeția cu privire la femeie, din Geneza 3:16, trebuie citită în legătură cu profeția mesianică din Geneza 3:15. Judecata lui Dumnezeu în dreptul femeii, inclusiv nașterea de copii, ar trebui deci înțeleasă din perspectiva pozitivă a mântuirii (compară cu 1 Timotei 2:14,15).

Fiindcă bărbatul a păcătuit din cauză că a ascultat de femeie în loc să asculte de Dumnezeu, este blestemat pământul din care a fost făcut (Geneza 3:17). Drept urmare, bărbatul va trebui să muncească din greu (Geneza 3:17-19) și apoi se va „întoarce” în pământul de unde a venit (Geneza 3:19), un lucru care nu ar fi trebuit să se întâmple niciodată și care nu a făcut niciodată parte din planul lui Dumnezeu.

Este plin de semnificație faptul că, dată fiind această perspectivă a morții lipsite de speranță, Adam se întoarce ulterior la femeie, unde vede speranță de viață prin capacitatea ei de a da naștere la copii (Geneza 3:20). Cu alte cuvinte, chiar în sentința de moarte, el vede speranță de viață.

De la bun început, ca orice părinte iubitor, Dumnezeu intenționase doar binele pentru ei, nu răul. Dar acum, că ei cunoșteau răul, Dumnezeu avea să facă tot posibilul să-i salveze din el. Astfel, chiar și în mijlocul acestor judecăți, nu s-au năruit toate speranțele pentru primii noștri părinți, în ciuda neascultării lor față de Dumnezeu, deși – tocmai pentru că trăiau cu adevărat în paradisi – nu ar fi avut niciun motiv să se îndoiască de Dumnezeu, de cuvintele sau de dragostea Lui pentru ei.

Deși avem tendința să considerăm că, în sine, „cunoașterea” este bună, de ce nu este întotdeauna așa? De ce este mai bine pentru noi să nu cunoaștem unele lucruri? Se aplică această idee și în contextul pandemiei actuale?

De observat legătura dintre „pomul vieții” și „pomul cunoștinței binelui și răului”. Relația aceasta este deja sugerată prin faptul că amândoi sunt așezați în „mijlocul grădinii” (Geneza 2:9). Dar între acești pomi există ceva mai mult decât o legătură geografică. Tocmai pentru că au mâncat din fructul pomului cunoștinței binelui și răului, pentru că n-au ascultat de Dumnezeu, oamenii au pierdut accesul la pomul vieții și nu au putut trăi veșnic, cel puțin nu în starea lor de păcătoși. Această conexiune evidențiază un principiu profund. Alegerile morale și spirituale au un impact asupra vieții biologice, după cum l-a învățat Solomon pe fiul lui: „Nu uita învățăturile mele și păstrează în inima ta sfaturile mele! Căci ele îți vor lungi zilele și anii vieții tale și-ți vor aduce multă pace” (Proverbele 3:1,2). Această legătură re apare în cazul Ierusalimului ceresc din viitor, unde doar pomul vieții va exista „în mijlocul pieții cetății” (Apocalipsa 22:2).

„Atunci când a creat-o pe Eva, Dumnezeu a intenționat ca ea să nu îi fie nici superioară, nici inferioară bărbatului, ci în toate privințele să fie egala lui. Dar, după păcatul Evei, întrucât ea a fost prima care a păcătuit, Domnul i-a spus că Adam avea să stăpânească peste ea. Eva urma să se supună soțului ei, și aspectul acesta făcea parte din blestem. În multe cazuri, blestemul a făcut ca soarta femeii să fie amarnică și viața să-i fie o povară. Bărbatul a abuzat în multe privințe de superioritatea dată de Dumnezeu, exercitându-și puterea în mod arbitrar” (Ellen G. White, *Mărturii pentru biserică*, vol. 3, p. 484).

Studiu la rând

Exodul 23–29

Evanghelizare, subcapitolul „Interpretările greșite cu privire la Trinitate”

1. Ce a promis Domnul că va trimite înaintea evreilor pentru a-i izgoni pe canaaniți?

2. Cine urma să îi dea lui Moise tablele Legii?

3. Care din perdelele cortului avea pe ea heruvimi?

4. Ce culoare aveau rodiile mantiei de sub efod?

5. **Ce fel de viață era în Domnul Hristos?**

Text-cheie: Geneza 3:15

Pasaje în studiu: Geneza 3; Apocalipsa 12:7-9; Romani 16:20; Evrei 2:14; 1 Timotei 2:14,15

I. Privire generală

Introducere: Din primele două capitole ale Bibliei aflăm că la fiecare etapă din procesul de creație, de șase ori, Dumnezeu evaluează lucrurile create și spune că sunt „bune” sau „bun(ă)” (Geneza 1:4,10,12,18,21,25). La sfârșitul săptămânii creației, la cea de-a șaptea evaluare, Dumnezeu Își apreciază lucrarea și spune că toate sunt „foarte bune” (Geneza 1:31). De asemenea, primii oameni sunt descriși drept ‘*arom*, „goi”, „și nu le era rușine” (Geneza 2:25), nefiind încă ispitiți de șarpe, care este caracterizat ca ‘*arom*, „șiret” (Geneza 3:1). Oamenii nesocotesc prima poruncă a lui Dumnezeu de a nu mânca din pomul cunoștinței binelui și răului (Geneza 2:17) și, drept urmare, apar răul și moartea. În consecință, prima pereche a trebuit să părăsească Grădina Edenului. Tocmai în acest context lipsit de speranță este rostită prima profeție de speranță, prima Evanghelie. Foarte important, prima profeție mesianică (Geneza 3:14,15) este situată în centrul structurii capitolului (ABCDC₁B₁A₁):

- A: Geneza 3:1-5 – Șarpele, Eva, Dumnezeu absent: ispita de a mânca din pomul cunoștinței binelui și răului;
- B: Geneza 3:6-8 – Adam, Eva: îmbrăcămintea confecționată de om;
- C: Geneza 3:9-13 – Dumnezeu, Adam, Eva: judecata de cercetare;
- D: Geneza 3:14,15 – Dumnezeu, șarpele: profeția mesianică;**
- C₁: Geneza 3:16-19 – Dumnezeu, Eva, Adam: Suferința;
- B₁: Geneza 3:20,21 – Adam, Eva: îmbrăcămintea confecționată de Dumnezeu;
- A₁: Geneza 3:22-24 – Dumnezeu singur: interdicția de a mânca din pomul vieții.

Structura capitolului evidențiază două teme principale: tema ispitirii și tema salvării.

II. Comentariu

Ispitirea Evei

Prima secțiune a acestui pasaj (Geneza 3:1-13) relatează istoria ispitirii și analizează mecanismul ispitei. Paradoxal, ispitirea începe cu o conversație te-

ologică sau, mai precis, cu o discuție exegetică despre semnificația cuvântului lui Dumnezeu: „Oare a zis Dumnezeu cu adevărat [...]?” (Geneza 3:1). Șarpele inițiază discuția, adresându-i femeii o întrebare, care îi răspunde imediat. Dialogul dintre șarpe și femeie se desfășoară în două runde. Să observăm strategia șarpelui și greșeala femeii.

Runda 1 (Geneza 3:1-3)

Strategia șarpelui (citește Geneza 3:1) – Ce metodă pedagogică folosește șarpele ca să o abordeze pe femeie? De ce pare că șarpele este de acord cu Dumnezeu? Ce spune șarpele despre cuvântul lui Dumnezeu? Ce anume face ca observațiile sale să fie periculoase și înșelătoare?

Greșeala femeii (Geneza 3:2,3) – De ce femeia se află în apropierea șarpelui? De ce îi răspunde imediat șarpelui? De ce răspunsul ei este lung în comparație cu întrebarea șarpelui?

Runda 2 (Geneza 3:4-6)

Strategia șarpelui (citește Geneza 3:4,5) – Care sunt cele două elemente abordate de șarpe în răspunsul pe care i-l dă femeii? Ce legătură există între ele? Ce spun aceste două argumente despre îngrijorarea femeii?

Greșeala femeii (citește Geneza 3:6) – Ce elemente din răspunsul femeii dovedesc influența șarpelui asupra ei? De ce Adam nu a discutat cu Eva despre decizia ei de a mânca din fruct?

Imediat ce a auzit ultimele cuvinte ale șarpelui: „veți fi ca Dumnezeu” (Geneza 3:5), Eva a vrut să fie ca Dumnezeu. Expresia care descrie prima acțiune din procesul ispitirii ei: „Femeia a văzut că [...] era bun” este o repetare exactă a evaluării sistematice pe care Dumnezeu a făcut-o creației Sale: „Dumnezeu a văzut că [...] era bun.” Această asemănare sugerează probabil că intenția femeii este aceea de a-l lua locul Creatorului, ca și când ea însăși crease fructul și îl deținea.

Salvarea omenirii

Consecința acestei neascultări fusese deja pronunțată de Dumnezeu: moartea (Geneza 2:17). Această perspectivă este imediat confirmată de următoarele texte care vorbesc despre o natură afectată (Geneza 3:17,18), despre primul act de violență umană și despre prima moarte a unui om (Geneza 4:8).

Prima profeție mesianică se evidențiază așadar pe fundalul primei experiențe umane de deznădejde. Profeția are forma unui frumos poem. Structura tematică și ritmul cuvintelor acestui text sugerează două strofe sau sisteme ritmice, compuse din două sau mai multe versuri care se repetă ca o unitate.

După o declarație introductivă de trei cuvinte, prima strofă (Geneza 3:14) evoluează la șase versuri cu un ritm neregulat de cuvinte.

După o introducere de un cuvânt, a doua strofă (Geneza 3:15) evoluează la patru versuri cu un ritm regulat de cuvinte.

Există un puternic contrast între cele două strofe. Prima strofă este negativă și conține un mesaj de deznădejde, care îl include pe șarpe. A doua strofă este pozitivă și conține un mesaj de speranță, care îl include pe Mesia. De fapt, a doua strofă este singurul mesaj pozitiv din capitol – o fereastră de lumină în întuneric. Pe fundalul disperării, al căderii omului și al perspectivei cosmice spre moarte și rău, acest text biblic vestește în termeni profetici salvarea din viitor a lumii. Potrivit acestui text, răscumpărarea omenirii implică neapărat o luptă cu șarpele, care se va împotrivi seminței femeii, și anume „unui om” care se va naște în viitor.

Ce vrea să spună cuvântul „sămânță”? Acest termen nu ar trebui înțeles nici într-un sens colectiv, cu referire la omenire sau la un popor (Israel, de pildă), și nici într-un sens particular, care să însemne un individ uman anume. În traducerea KJV a Bibliei în limba engleză, precum și în traducerile românești BTF, VBRC și BVA ale Bibliei, este interesant de observat următorul element: în a doua frază a versetului 15, cuvântul „sămânța” a fost înlocuit de pronumele masculin „el/acesta” (în ebraică, *hu'*), care este subiectul verbului „a zdrobi/pândi” (*shuf*). „Și voi pune dușmănie între tine și femeie și între sămânța ta și sămânța ei; el îți va zdrobi capul, iar tu îi vei zdrobi călcâiul” (Geneza 3:15, BTF). Apoi, acest pronume personal masculin „el” primește un accent special în structura paragrafului și în sintaxa frazei: constituie centrul strofei exact în punctul în care ritmul poetic se schimbă de la cadența în patru timpi la cadența în trei.

Această schimbare ritmică arată că acest pronume personal este elementul de bază al pasajului. Mai mult, „el” este primul cuvânt din propoziție, fiind astfel accentuat. Dintre cele 103 pasaje din Septuaginta în care este tradus pronumele ebraic *hu'* („el”), Geneza 3:15 este singurul loc în care acesta nu se acordă cu antecedentul său.

De fapt, forma greacă a pronumelui „el” (*autos*) nu se referă nici la femeie (cuvânt de genul feminin), nici la sămânță (cuvânt de genul neutru). *Autos* se referă, în schimb, la un individ masculin. Această neconcordanță sintactică ne arată că traducătorii au avut în minte o persoană precisă, un om existent în istorie, Mesia. Această interpretare mesianică a versetului 15 din Geneza 3 este atestată până și de Scripturile ebraice. Una dintre mărturiile cele mai grăitoare cu privire la această perspectivă se găsește în Psalmul 110, unde cuvintele din

Geneza 3:15 apar din nou și sunt aplicate direct la Mesia din linia de succesiune a lui David. Cuvintele psalmului: „voi pune pe vrăjmașii Tăi” (Psalmii 110:1) sunt într-adevăr o repetare a primelor cuvinte din promisiunea Genezei: „Vrăjmășie voi pune.”

Acestea sunt singurele texte din Biblie în care se folosește această asociere de cuvinte. Mai mult, ea este corelată și cu imaginea vrăjmașilor călcați în picioare ca expresie a aceleiași concept de victorie (Psalmii 110:1). De asemenea, bine cunoscuta temă a „zdrobirii capului” din Geneza 3:15 reapare aici și se repetă de două ori (Psalmii 110:6,7).

Aceste numeroase asemănări dintre cele două pasaje sugerează că autorul Psalmului 110 s-a referit la făgăduința profetică din Geneza 3:15 și a interpretat-o într-un sens „mesianic”. Cel care în Geneza 3:15 a fost descris zdrobind capul șarpelui este acum explicit identificat cu viitorul Mesia davidic. În Psalmul 110, lucrarea lui Mesia trece dincolo de ce a fost prevăzut în Geneza 3:15. Mesia, sămânța din Geneza 3:15, nu doar că îl zdrobește pe vrăjmaș, dar El este chemat acum și să șadă la dreapta lui Dumnezeu, cu care să împartă împărăția și domnia (Psalmii 110:1,2). De asemenea, Mesia judecă și execută împărați și multe popoare (Psalmii 110:5,6), avându-L pe Dumnezeu la dreapta Sa. Îi este atribuită până și o funcție cultică: El este un preot care slujește în fruntea unui cortegiu de preoți, iar această preoție se întinde până în veșnicie (Psalmii 110:4). Mai mult, legătura dintre numele atribuite lui Mesia, numit *Adoni*, și Domnul, numit *Adonai*, sugerează chiar intenția de a-L identifica pe Mesia cu Domnul Însuși. Acest Mesia este Isus Hristos de la tronul ceresc (Matei 22:44).

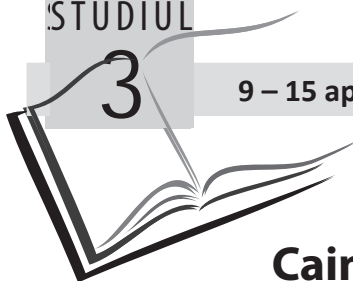
De discutat și de meditat: Citiți Romani 5:8; Apocalipsa 12:7-9. De ce Isus este Cel care împlinește această profeție? De ce această profeție mesianică face cunoscută slujirea mesianică a lui Isus Hristos? De ce este important faptul că Dumnezeu este Cel care trebuie să lupte împotriva șarpelui și să moară în această luptă?

III. Aplicație

După ce am păcătuit foarte grav, conștiința ne trimite semnale puternice de alarmă. Sentimentele de vinovăție ne pot împiedica să ne întoarcem la Dumnezeu, așa cum Adam a fugit să se ascundă. În această stare, mulți se simt păcătoși și nevrednici de a reveni în biserică. Ei se compară cu ceilalți credincioși și le vine greu să-i întâlnească. Nu mai au curaj să citească din Biblie sau să se roage. Alteori, influențați de cel rău, neagă dimensiunea păcatului sau se consideră victime.

De discutat și de meditat: După ce păcatul a fost consumat, când întâlnim prima dată persoana care a dezonorat credința și biserica noastră:

1. Care ar fi atitudinea corectă de întâmpinare și abordare?
2. Care ar fi cele mai potrivite cuvinte de încurajare?
3. Dacă noi, personal, ne-am afla în această situație, cum ne-ar plăcea să se poarte ceilalți cu noi?

Cain și moștenirea lăsată de el

Sabat după-amiază

Text de memorat: „Nu-i așa? _____ vei fi bine primit, dar, _____ păcatul pândește la ușă; dorința lui se ține după tine, _____” (Geneza 4:7).

Ceea ce urmează în Geneza imediat după cădere și după alungarea lui Adam și a Evei din grădină sunt, în principal, nașteri și morți, o împlinire a profețiilor lui Dumnezeu din capitolul precedent. Fiind capitole paralele, Geneza 3 și 4 conțin multe teme și cuvinte comune: descrieri ale păcatului (Geneza 3:6-8; compară cu Geneza 4:8), blesteme legate de 'adamah, „pământ” (Geneza 3:17; compară cu Geneza 4:11) și alungarea din Grădina Edenului (Geneza 3:24; compară cu Geneza 4:12,16).

Scopul acestor paralele este acela de a evidenția împlinirea celor exprimate înainte, a profețiilor și a prezicerilor comunicate de Dumnezeu lui Adam și Evei după cădere. Primul eveniment după izgonirea lor din grădină este unul dătător de speranță: nașterea primului lor fiu, un eveniment pe care Eva îl vede ca împlinire a făgăduinței pe care a auzit-o în profeția mesianică (Geneza 3:15). Cu alte cuvinte, ea a crezut că băiatul putea fi Mesia cel promis.

Următoarele evenimente: crima lui Cain, crima lui Lameh, scurtarea duratei vieții și înmulțirea nelegiurii, toate constituie o împlinire a blestemului rostit în Geneza 3.

Dar, chiar și așa, speranța nu e pierdută!

9–16 aprilie – Săptămâna Libertății Religioase
16 aprilie – Ziua Libertății Religioase (colectă)

1. Ce aflăm din versetele următoare despre nașterea și ocupația celor doi băieți?

Geneza 4:1,2 _____

Primul eveniment consemnat de autorul biblic imediat după izgonirea lui Adam din Grădina Edenului este o naștere. În formularea ebraică din Geneza 4:1, cuvântul „Domnului” (YHWH) este direct legat de cuvântul „un om”, după cum o arată traducerea literală: „Am primit un bărbat, chiar Domnul Însuși.” În traducerea ISV a Bibliei în limba engleză, acest text este redat: „Am dat naștere unui copil de parte bărbătească – Domnul.”

Această traducere literală sugerează că Eva și-a amintit de profeția mesianică din Geneza 3:15 și a crezut că a dat naștere Mântuitorului ei, Domnul. „Venirea Mântuitorului a fost prevestită în Eden. Când au auzit prima dată făgăduința, Adam și Eva așteptau să se împlinească în foarte scurt timp. Ei l-au primit cu mare bucurie pe primul lor născut, sperând că el ar putea fi Eliberatorul” (Ellen G. White, *Viața lui Iisus/Hristos, Lumina lumii*, p. 31).

Mare parte din acest pasaj este despre Cain. El nu doar că este primul născut, un fiu căruia părinții aproape că i s-au „închinat”, ci este și singurul fiu despre care vorbește Eva în textul biblic. Apoi, în timp ce comentează foarte încântată despre nașterea lui Cain, Eva nu spune nimic la nașterea lui Abel, cel puțin nimic care să fie consemnat în text, spre deosebire de nașterea lui Cain. Naratorul doar notează că ea „a mai născut” (Geneza 4:2).

Însuși numele „Cain” derivă din verbul ebraic *qanah*, care înseamnă „a dobândi/obține/achiziționa” și are sensul de dobândire, deținere a ceva prețios și puternic. Pe de altă parte, numele ebraic *Hebel*, Abel, înseamnă „sufflare” (Psalmii 62:9; 144:4) sau abur și denotă ideea de lucru nedefinit, de goliciune, de lipsă de substanță; același cuvânt, *hebel* (Abel), este folosit de multe ori în Eclesiastul pentru a exprima ideea de „deșertăciune”. Deși nu vrem să forțăm textul și să citim mai mult decât este scris în el, poate că ideea transmisă este că Adam și Eva și-au pus speranța doar în Cain, deoarece credeau că el era Mesia cel promis, nu fratele lui.

Sunt unele lucruri în viață pe care noi le-am tratat ca și când ar valora mai mult decât merită, dar pandemia ne-a arătat că în realitate acele lucruri sunt habel. De ce este important să știm diferența dintre ceea ce contează și ceea ce nu contează?

Contrastul dintre Cain și Abel, așa cum se reflectă în numele lor, nu a avut legătură doar cu personalitatea lor, ci și cu ocupația pe care o aveau. În timp ce „Cain era plugar” (Geneza 4:2), o îndeletnicire care cerea muncă fizică grea, „Abel era cioban” (Geneza 4:2), o ocupație care presupunea sensibilitate și compasiune.

Cain era cel ce aducea roade, pe când Abel era păzitorul oilor. Aceste două ocupații nu doar că explică natura celor două jertfe (roadele pământului de la Cain și un miel de la Abel), dar și lămuresc și cele două atitudini și mentalități diferite asociate cu jertfele: Cain muncea pentru a „dobândi/obține” roadele pe care le aducea, în timp ce Abel avea grijă să „păzească” oile pe care le promise.

2. De ce Dumnezeu a acceptat jertfa lui Abel și a respins-o pe cea a lui Cain? Cum trebuie să înțelegem ce s-a întâmplat în pasajele de mai jos?

Geneza 4:1-5 _____

Evrei 11:4 _____

„Fără vărsare de sânge nu putea fi iertare de păcat, iar ei [Cain și Abel] trebuiau să-și demonstreze credința în sângele lui Hristos ca ispășirea promisă, aducând jertfă întâii născuți din turma lor. În plus, mai trebuiau aduse înaintea Domnului, ca dar de mulțumire, primele roade ale pământului” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 71).

În timp ce Abel a respectat instrucțiunile lui Dumnezeu și a adus o jertfă vegetală pe lângă jertfa animală ca ardere-de-tot, Cain nu a făcut același lucru. El nu a adus un animal pe care să-l sacrifice, ci doar o jertfă din „roadele pământului”. A fost un act de neascultare fățișă, în contrast cu atitudinea fratelui său. Acest episod a fost deseori privit ca un caz clasic de mântuire prin credință (Abel și jertfa lui care a implicat vărsare de sânge), spre deosebire de strădania de câștigare a mântuirii prin fapte (Cain și roadele pământului).

Deși trebuie să fi avut o semnificație spirituală, aceste jertfe nu aveau nicio valoare magică în sine. Ele au fost dintotdeauna doar niște simboluri, imagini, care arătau spre Dumnezeul care îi oferea păcătosului nu doar mijloacele de existență, ci și răscumpărarea.

Citește Mica 6:7 și Isaia 1:11. Cum putem aplica principiile din aceste texte la viața și la închinarea noastră?

3. Cum a ajuns Cain să-l omoare pe fratele său? Care au fost etapele?

Geneza 4:3-8 _____

1 Ioan 3:12 _____

Reacția lui Cain are două faze: „Cain s-a mâniat foarte tare și i s-a posomorât fața” (Geneza 4:5). Se pare că mânia lui Cain era îndreptată spre Dumnezeu și spre Abel. Cain s-a înfuriat pe Dumnezeu pentru că se considera victima unei nedreptăți, iar pe Abel pentru că era invidios pe fratele său. De ce invidios? Doar din cauza jertfei? Cu siguranță s-au derulat mai multe în culise decât ne este descoperit în aceste câteva texte. Oricare ar fi fost problema, Cain era demoralizat, deprimat, că jertfa lui nu fusese acceptată.

Cele două întrebări ale lui Dumnezeu din Geneza 4:6 sunt corelate cu cele două stări ale lui Cain. Este de notat că Dumnezeu nu îl acuză pe Cain. Ca în cazul lui Adam, Dumnezeu pune întrebări nu pentru că nu știe răspunsurile, ci pentru că vrea ca cel furios, Cain, să privească în el însuși și să înțeleagă motivul pentru starea pe care o are. Ca întotdeauna, Domnul caută să-și răscumpere copiii căzuți, chiar și atunci când aceștia îl dezamăgesc cumplit.

În primul rând, Dumnezeu îl îndeamnă pe Cain să „[facă] bine” (vers. 7), să se comporte corect. Este o chemare la pocăință și la schimbarea atitudinii. Dumnezeu îi promite lui Cain că va fi „primit” și iertat. Într-un anumit sens, Dumnezeu îi spune lui Cain că poate găsi acceptare la El, dar totul trebuie să se desfășoare cum consideră Dumnezeu, nu Cain.

Pe de altă parte, „dacă faci rău, păcatul pândește la ușă; dorința lui se ține după tine, dar tu să-l stăpânești” (Geneza 4:7). Sfatul lui Dumnezeu a scos la iveală rădăcina păcatului, iar aceasta este chiar în Cain. Cel de-al doilea sfat al lui Dumnezeu este cu privire la atitudinea potrivită față de păcat, care pândește la ușă și a cărui dorință „se ține după tine”. Dumnezeu îndeamnă la autocontrol: „tu să-l stăpânești”. Același principiu se regăsește în Epistola lui Iacov, care lămurște că „fiecare este ispitit când este atras de pofta lui însuși și momit” (Iacov 1:14). Evanghelia ne oferă promisiunea nu doar a iertării păcatului, ci și a biruinței asupra lui (vezi 1 Corinteni 10:13). În final, Cain nu a avut pe cine altcineva să dea vina pentru păcatul lui decât pe el însuși. Nu se întâmplă în general și cu noi așa?

Suntem în Săptămâna Libertății Religioase. Ce lecție învățăm, din această întâmplare nefericită cu Cain, despre atitudinea adecvată față de persoanele care nu doresc să aibă nicio religie?

4. De ce întreabă Dumnezeu: „Unde este fratele tău Abel?” Care este legătura dintre păcatul lui Cain și faptul că a devenit „privegh și fugar [...] pe pământ” (Geneza 4:12)?

Geneza 4:9-16

Întrebarea adresată de Dumnezeu lui Cain este un ecou al întrebării adresate lui Adam în Eden: „Unde ești?” Acest ecou sugerează că există o legătură între păcatul din Eden și acest păcat prezent: păcatul lui Cain a fost urmarea păcatului lui Adam.

Cain totuși nu-și recunoaște păcatul. Îl neagă, lucru pe care Adam nu l-a făcut, chiar dacă a încercat să dea vina pe altcineva. În schimb, Cain îl sfidează fățiș pe Dumnezeu, care îl confruntă imediat pe Cain în legătură cu crima sa. Când pune a treia întrebare: „Ce ai făcut?”, Dumnezeu nici măcar nu mai așteaptă un răspuns. Îi reamintește lui Cain că El știe totul, fiindcă glasul sângelui lui Abel a ajuns până la El din pământ (Geneza 4:10), o imagine care transmite că Dumnezeu știe despre crimă și va lua atitudine. Abel este în pământ – o legătură directă cu căderea în păcat și cu ce a zis Domnul că avea să i se întâmple lui Adam (vezi Geneza 3:19).

5. Ce înseamnă cuvintele lui Cain: „eu va trebui să mă ascund de Fața Ta”?

Geneza 4:14

Fiindcă sângele lui Abel fusese vărsat pe pământ, pământul era acum blestemat, din nou (Geneza 4:12). Drept urmare, Cain este condamnat să devină un refugiat, un privegh, departe de Dumnezeu. Doar atunci când a auzit sentința lui Dumnezeu și-a dat seama Cain de semnificația prezenței lui Dumnezeu, căci, fără această prezență, el se teme pentru viața lui. Totuși, chiar și după uciderea cu sânge rece a fratelui său și după atitudinea sfidătoare manifestată ulterior, Domnul încă îi arată milă. Deși „Cain a ieșit din Fața Domnului” (Geneza 4:16), Domnul încă i-a mai asigurat o oarecare protecție. Exact care a fost acel „semn” nu ni se spune, dar, oricare ar fi fost, acesta i-a fost dat doar datorită harului pe care Dumnezeu l-a manifestat față de el.

„Unde este fratele tău?” În cursul zilei de azi inițiază un apel telefonic către o persoană care a părăsit de mult biserica. Oferă-i timp și afecțiune într-un mod necondiționat.

6. Care a fost moștenirea pe care a lăsat-o Cain? Cum a deschis crima lui drumul pentru înmulțirea răutății oamenilor?

Geneza 4:17-24

Nepotul lui Cain, Lameh, face referire la crima lui Cain în contextul propriei crime comise. Această comparație între crima lui Cain și crima lui Lameh este plină de învățăminte. În timp ce Cain păstrează tăcerea asupra singurei sale crime consemnate, Lameh pare să se laude cu crima comisă de el, exprimând-o prin versurile unei cântări (Geneza 4:23,24). În timp ce Cain cere îndurare de la Dumnezeu, despre Lameh nu este scris că ar fi cerut-o. Pe când Cain este răzburat de șapte ori, Lameh crede că el va fi răzburat de 70 de ori câte 7 (vezi Geneza 4:24), un indiciu că el este foarte conștient de vinovăția lui.

De asemenea, Cain este monogam (Geneza 4:17); Lameh introduce poligamia, fiindcă Scriptura precizează că el „și-a luat două neveste” (Geneza 4:19). Această intensificare și dezvoltare a răului avea să influențeze categoric următoarea generație de urmași ai lui Cain.

Imediat după acest episod de răutate din familia lui Cain, textul biblic consemnează un nou eveniment, care este opus „direcției urmașilor lui Cain”. „Adam s-a împreunat iarăși cu nevastă-sa” (Geneza 4:25), iar rezultatul este nașterea lui Set, al cărui nume este dat de Eva ca să arate că Dumnezeu pusese „o altă sămânță” în locul lui Abel.

De fapt, istoria numelui „Set” se întinde dincolo de Abel. „Set” derivă din verbul ebraic *’ašit*, „[eu] voi pune” (Geneza 3:15), cu care începe profeția mesianică. Urmașul mesianic se va naște din Set. Așadar, textul biblic consemnează linia genealogică a lui Mesia începând cu Set (Geneza 5:3), care îi include pe Enoh (Geneza 5:24), pe Metusala și se încheie cu Noe (Geneza 6:8).

Expresia „fiii lui Dumnezeu” (Geneza 6:2) se referă la succesiunea de urmași ai lui Set, pentru că lor li s-a încredințat misiunea de a păstra chipul lui Dumnezeu (Geneza 5:1,4). Pe de altă parte, expresia „fetele oamenilor” (Geneza 6:2) pare să aibă o conotație negativă, creând un contrast între urmașii celor după chipul lui Dumnezeu și ai celor după chipul oamenilor. Sub influența acestor fete ale oamenilor, fiii lui Dumnezeu „și-au luat de neveste pe acelea pe care și le-au ales” (Geneza 6:2), arătând direcția greșită în care se îndrepta omenirea.

Vorbește astăzi cu un voluntar al Asociației Serviciul Umanitar pentru Penitenciare și susține-l în activitatea de a dezrădăcina păcatul din viața unor infractori cu care este în contact.

Expresia care se repetă: „Enoh a umblat cu Dumnezeu” (Geneza 5:22,24) înseamnă o relație de tovarășie apropiată și zilnică cu Dumnezeu. Relația personală a lui Enoh cu Dumnezeu a fost atât de specială, încât „l-a luat Dumnezeu” (Geneza 5:24). Această expresie este unică în genealogia lui Adam și nu susține ideea unei vieți imediate după moarte în rai pentru cei care „a[u] umblat cu Dumnezeu”. Să observăm că și Noe a umblat cu Dumnezeu (Geneza 6:9) și el a murit la fel ca toți ceilalți oameni, inclusiv ca Adam și Metusala. De asemenea, este interesant de notat că nu este oferit niciun element care să justifice acest har special. „Enoh a devenit un predicator al neprihănirii, făcând cunoscut oamenilor ceea ce îi descoperise Dumnezeu. Aceia care s-au temut de Dumnezeu l-au căutat pe acest om sfânt pentru a se împărtăși din sfaturile și rugăciunile sale. El a lucrat și public, ducând solia lui Dumnezeu tuturor acelorora care doreau să audă cuvintele lui de avertizare. Lucrarea lui nu se limita la urmașii lui Set. În locul în care Cain căutase să fugă de prezența divină, profetul lui Dumnezeu a făcut cunoscute scenele minunate ce îi fuseseră prezentate în viziune. «Iată», a declarat el, «că a venit Domnul cu zecile de mii de sfinți ai Săi, ca să facă o judecată împotriva tuturor și să încredințeze pe toți cei nelegiuți de toate faptele nelegiuite» (Iuda 14,15)” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 86).

Studiu la rând

Exodul 30–36

Evanghelizare, subcapitolul „Societățile secrete”

1. De la ce vârstă se numărau bărbații din popor?

2. Cum se numeau meșterii aleși de Dumnezeu pentru construirea cortului întâlnirii?

3. Pe ce parte erau scrise tablele mărturiei?

4. După apelul de a dăru pentru sanctuar, ce au adus frunțașii poporului?

5. **Care este atitudinea potrivită față de Loja Masonilor Liberi și față de societățile secrete?**

Text-cheie: Geneza 4:7

Pasaje în studiu: Geneza 4; Evrei 11:4; Apocalipsa 6:9

I. Privire generală

Introducere: Geneza 4, următorul capitol din istoria omenirii, tratează prima naștere care vestește salvarea pe care o va aduce Mesia și primul act de violență și moarte. Evenimentele ne oferă o perspectivă asupra existenței omului după cădere, și anume un amestec de viață și moarte. Nașterea și crima sunt întretesute. Structura capitolului 4 transmite această tensiune printr-un chiasm, alternând nașterea cu crima:

- A. Naștere din Adam și Eva: Cain și Abel
 - B. Crimă: Cain
 - C. Naștere: Urmașii lui Cain și Lameh**
 - B1. Crimă: Lameh
 - A1. Naștere din Adam și Eva: Set

Din structura capitolului 4 din Geneza derivă mai multe lecții. Salvarea lui Dumnezeu răzbate printr-o serie de diferențe între Cain și Abel, vizibile în numele, în comportamentul și în jertfele lor, diferențe existente chiar și între Cain și Lameh. Deși crima lui Cain și cea a lui Lameh acoperă tot capitolul, acesta este încadrat de speranță: începe și se termină cu făgăduința mesianică. Se începe cu nașterea lui Cain și se termină cu nașterea lui Set. În timp ce nașterea lui Cain duce la eșec și are un orizont limitat, alcătuit din realizări omenești și violență, ce va avea ca urmare potopul, nașterea lui Set drege eșecul de dinainte și restaurează planul de salvare alcătuit de Dumnezeu, ce va avea ca urmare supraviețuirea omenirii și salvarea ei.

II. Comentariu

Nașterea lui Cain

Eva asociază nașterea lui Cain cu prezența lui Iehova (YHWH). Femeia este prima persoană care menționează numele Domnului (YHWH). Ea a crezut că Dumnezeu Însuși Se coborâse și devenise chiar cel căruia ea îi dăduse naștere: „Am dat naștere unui copil de parte bărbătească – Domnul” (Geneza 4:1, engl. ISV). Această traducere literală este justificată gramatical, deoarece numele lui Dumnezeu (YHWH) este precedat de același cuvânt, *’et*, care precedă numele lui Cain. De fapt, toate numele de persoane din acest verset, Eva, Cain și YHWH

sunt precedate de această particulă. În plus, expresia *'et qayin* („Cain”) este paralelă cu expresia *'et YHWH* („Domnul”). Aceste două expresii apar în același loc, adică la finalul propoziției din care fac parte, și rezonează astfel una cu cealaltă. Mai mult, utilizarea lui *'et* înainte de „Domnul” accentuează puternic termenul „Domnul”.

Această identificare este doar un indiciu cu privire la ce trebuie să fi simțit Adam și Eva. Aducându-și aminte de făgăduința din Geneza 3:15, Eva poate s-a gândit că dăduse naștere Răscumpărătorului ei. Ellen G. White interpretează astfel acest pasaj: „Când au auzit prima dată făgăduința, Adam și Eva așteptau să se împlinească în foarte scurt timp. Ei l-au primit cu mare bucurie pe primul lor născut, sperând că el ar putea fi Eliberatorul” (*Viața lui Iisus/Hristos, Lumina lumii*, p. 31).

Citiți Geneza 4:1,2. Discutați despre semnificația deosebirilor dintre cei doi frați. Cain era întâiul născut, Abel era al doilea. Numele „Cain” înseamnă „a căpăta/a dobândi”, „a deține”, pe când „Abel” înseamnă „abur”, „efemer”, „deșertăciune”. Cain vorbește, pe când Abel niciodată nu ia cuvântul. Comparați și jertfele aduse de ei (vezi mai jos).

Jertfa lui Cain (Geneza 4:3,4)

În timp ce Cain a ales să aducă o jertfă doar din „roadele pământului” (Geneza 4:3), Abel „a adus și el” o jertfă (Geneza 4:4). Dar, spre deosebire de jertfa lui Cain, jertfa adusă de Abel a fost în conformitate cu legea care cerea „o jertfă mistuită de foc de un miros plăcut Domnului” (Exodul 29:39-41). Așadar, Abel s-a conformat instrucțiunilor divine, în timp ce Cain a ales să le ignore. De asemenea, compararea celor două jertfe dezvăluie încă o diferență: în timp ce „Cain a adus Domnului o jertfă”, „Abel a adus și el o jertfă” și atât. Menționarea „Domnului” este absentă din descrierea jertfei lui Abel.

Această mică diferență are o profundă semnificație, deoarece reflectă două perspective asupra închinării fundamental diferite. În timp ce Cain își consideră jertfa un dar pentru Dumnezeu, Abel își înțelege jertfa drept un semn de aducere-aminte a darului lui Dumnezeu pentru el. În timp ce Cain își vede propria religie ca o deplasare în sus, *către* Dumnezeu, Abel o trăiește ca pe o deplasare în jos, *de la* Dumnezeu. Această mentalitate contrastantă poate să mai explice o altă diferență care privește modul în care au fost alese cele două jertfe. În sine, jertfa lui Abel nu a fost mai bună decât a lui Cain. De fapt, roadele lui Cain trebuie să fi fost chiar mai bune calitativ decât oaia jertfită de Abel. Diferența totuși a constat în faptul că Abel a ales din *bekorot*, din „pârğa celor dintâi roade”, cea mai valoroasă recoltă din respectivul sezon, potrivit legislației mo-

zaice (Exodul 23:19), în timp ce Cain a luat niște roade oarecare ale pământului. Pe fundalul capitolelor precedente, cele două jertfe evocă altceva. Jertfa din roadele pământului (*'adamah*) arată spre Geneza 3:19, care este asociată cu efortul uman și cu perspectiva morții. Jertfirea unui animal, pe de altă parte, arată spre Geneza 3:21 și transmite promisiunea protecției divine și a perspectivei vieții. Jertfa lui Cain a fost o expresie a efortului omenesc de a ajunge la Dumnezeu; jertfa lui Abel a fost o expresie a nevoii omenirii de salvarea oferită de Dumnezeu. De asemenea, jertfa lui Abel se corela cu făgăduința despre Mielul mesianic din Geneza 3:15, care avea să fie sacrificat pentru salvarea lumii, în timp ce jertfa lui Cain a fost un ritual gol, lipsit de esență. Să observăm același contrast și în privința hainelor: haine făcute de om (Geneza 3:7), din elemente vegetale, frunze de smochin, versus haine făcute de Dumnezeu, din piele de animal și care implică vărsare de sânge (Geneza 3:21).

Crima lui Cain

Utilizarea expresiei *wayyo'mer qayin*, „Însă Cain a zis”, care face trimitere la expresia *wayyo'mer YHWH 'el qayin*, „Și Domnul a zis lui Cain” (Geneza 4:6), arată că el, Cain, trebuia să-l răspundă lui Dumnezeu. Dar, în loc să-l răspundă lui Dumnezeu prin credință, Cain se duce la fratele lui și îl omoară (Geneza 4:8). Este semnificativ că fapta criminală a lui Cain are loc imediat după această schimbare a direcției dialogului: de la dialogul eșuat pe verticală la dialogul pe orizontală. Ni se sugerează astfel care este mecanismul primei crime din motive religioase. Faptele celor plini de zel nu sunt comise pentru că ei consideră că au dreptate, ci crimele înfăptuite din fanatism și intoleranță religioasă, dimpotrivă, rezultă din eșecul de a răspunde adecvat la cuvântul lui Dumnezeu. Când credința este înlocuită de opera și de controlul omului, va urma crima. Cain și-a ucis fratele nu pentru că ar fi considerat că el avea dreptate și Abel, nu, ci, dimpotrivă, pentru că el era rău și fratele său, Abel, era neprihănit (vezi 1 Ioan 3:12).

Crima lui Lameh

Există o diferență și între crima lui Cain și cea a lui Lameh. Spre deosebire de Cain, Lameh a mers și mai departe cu fapta lui. Lameh și-a prezentat fapta de omucidere ca pe un act demn de laudă și valoros, practic, s-a mândrit cu ea. În timp ce Cain a ales să păstreze tăcerea, Lameh a scris și o cântare. În timp ce Cain îi cere lui Dumnezeu îndurare (Geneza 4:13,14), Lameh îl ignoră pe Dumnezeu și, în schimb, își pune soțiile să-i asculte litania despre propria bravadă și despre fapta-i criminală ca pe un act care merita să fie aprobat.

Aceeași schimbare de paradigmă pe care am văzut-o odată cu crima lui Cain se poate urmări și aici: eșecul din relația pe verticală (Dumnezeu-om) are drept urmare întoarcerea violentă împotriva semenului. De fapt, Lameh merge spre opusul iertării. El vorbește despre răzbunare, făcând aluzie la alte crime din viitor. Chiar și răzbunarea lui se intensifică semnificativ. În timp ce Cain este răzbutat de 7 ori, Lameh cere să fie răzbutat de 70 de ori câte 7 (Geneza 4:24). Este demn de remarcat faptul că Isus face același joc de cuvinte în ce privește înmulțirea numărului șapte pentru a îndemna la iertare (Matei 18:21,22).

Nașterea lui Set

Repetarea expresiei referitoare la nașterea primului copil, Cain (Geneza 4:1), sugerează o revenire la început. În plus, cuvântul „iarăși” legat de nașterea lui Set evocă expresia „a mai născut” asociată cu nașterea lui Abel (Geneza 4:2). Astfel, termenul „iarăși” reînnoadă firul istoriei întrerupt în acest punct: Set îl înlocuiește pe Abel. Această idee este atestată și prin numele noului fiu, Set, care înseamnă „înlocuit”, după cum comentează Eva. De asemenea, verbul ebraic *șat*, „a dat”, care îl arată pe Dumnezeu dându-i Evei sau punând în ea o „sămânță”, este același verb care îl descrie pe Dumnezeu „punând”, *șat*, „vrăjmășie” între șarpe și femeie (Geneza 3:15). Prin această aluzie la Geneza 3:15, autorul biblic indică profetic evenimentul salvării așa cum s-a manifestat în întruparea lui Isus Hristos.

De discutat și de meditat: Cum face trimitere la Isus evenimentul nașterii lui Set?

III. Aplicație

Cain și Abel: Ce lecții despre caracter putem învăța din diferențele dintre Cain și Abel? Cain vorbește, în timp ce Abel rămâne tăcut. Cain este primul, Abel, al doilea. Cain este violent, Abel este victima. Cu cine vă identificați și de ce? De ce Abel îi reprezintă pe martirii lui Dumnezeu (Apocalipsa 6:9; 20:4)?

Jertfele aduse lui Dumnezeu: Ce lecții despre religie putem învăța din compararea jertfei lui Cain cu jertfa lui Abel? Ce este mai important: ce primim de la Dumnezeu sau ce îi oferim? De ce darul lui Dumnezeu este singura cale prin care suntem salvați?

Mânia lui Cain (de citit Geneza 4:6,7 și Matei 5:21-26): De ce s-a mâniat Cain? Aduceți-vă aminte când v-ați înfuriat ultima dată și gândiți-vă la mânie punându-vă următoarele întrebări: În ce fel mânia pregătește inima omului

pentru crimă? În ce fel eșecul din viața religioasă a lui Cain se leagă de eșecul lui în relaționarea cu fratele său? De ce zelul religios are deseori drept urmare crima? Ce lecție despre autocontrol putem extrage din porunca lui Dumnezeu adresată lui Cain?

Crima lui Lameh: Comparați crima lui Cain cu cea a lui Lameh. În ce fel sunt similare în ce privește degradarea morală? Cum se deosebesc în ce privește proporțiile? Ce lecție putem învăța din înclinația lui Lameh spre frumusețea poeziei și din aplecarea fiilor săi spre muzică? Pregătirea în artele frumoase ne apără de răutate/nelegiuire? Discutați. Ce exemple din istorie arată contrariul?

Nașterea lui Set: După ce Cain l-a omorât pe Abel, Dumnezeu a ridicat o altă sămânță neprihănită, pe Set, prin care să-și poată împlini planul de răscumpărare a lumii. Ce lecție ne învață această schimbare de planuri despre perseverența lui Dumnezeu de a salva și despre bunăvoința Lui de a lucra cu materialul omului, marcat de slăbiciune și eșec?

Potopul

Sabat după-amiază

Text de memorat: „_____ ,
aidoma se va întâmpla și la venirea Fiului omului” (Matei 24:37).

„Domnul a văzut că răutatea omului era mare pe pământ și că toate întocmirile gândurilor din inima lui erau îndreptate în fiecare zi numai spre rău” (Geneza 6:5). Verbul „a văzut” îl duce pe cititor înapoi în timp la fiecare etapă din procesul creării lumii. Dar ceea ce Dumnezeu vede acum este *ra'*, „răutate”, în loc de *tov*, „bun”. Este ca și cum lui Dumnezeu îi păruse rău că a creat lumea, acum că era plină de *ra'*, răutate (Geneza 6:5).

Totuși, regretul lui Dumnezeu conține și elemente de salvare. Termenul ebraic pentru expresia „i-a părut rău” (*nakham*) își găsește ecoul în numele lui Noe (*Noakh*), care înseamnă „mângâiere” (Geneza 5:29). Astfel, reacția lui Dumnezeu la nelegiuire are două fațete. Deși conține amenințarea cu dreptatea, ceea ce va însemna distrugerea unora, în același timp răspunsul Său promite mângâiere și îndurare, care are drept urmare salvarea altora.

Acest „dublu mesaj” a fost deja auzit în cazul lui Cain și al lui Abel/Set și a fost repetat prin contrastul dintre urmașii lui Set („fiii lui Dumnezeu”) și cei ai lui Cain („fetele oamenilor”). Acum îl auzim din nou, când Dumnezeu face deosebire între Noe și restul oamenilor.

1. Ce lecții putem învăța din acest minunat fragment de istorie de la început?**Geneza 6:13–7:10**

La fel ca Daniel, Noe este un profet care prezice sfârșitul lumii. Termenul ebraic pentru „corabie” (*tevah*) (Geneza 6:14) este același cuvânt rar, împrumutat din limba egipteană, care a fost folosit pentru „siciașul” în care copilășul Moise a fost ascuns și salvat, ca să-l poată elibera pe Israel din Egipt (Exodul 2:3). De asemenea, unii au văzut în structura generală a corabiei niște asemănări cu chivotul din cortul întâlnirii (Exodul 25:10). După cum corabia de la potop a asigurat supraviețuirea omenirii, tot așa și chivotul legământului, un semn al prezenței lui Dumnezeu în mijlocul poporului Său (Exodul 25:22), arată spre lucrarea de mântuire a lui Dumnezeu pentru poporul Său.

Fraza: „Așa a și făcut Noe: a făcut tot ce-i poruncise Dumnezeu” (Geneza 6:22) încheie secțiunea care descrie pregătirile. Verbul *'asah*, „a face”, care se referă la acțiunea lui Noe, corespunde cu verbul *'asah*, „a face”, din porunca lui Dumnezeu cu care a început secțiunea (Geneza 6:14) și se repetă de cinci ori (Geneza 6:14-16). Această corespondență între porunca lui Dumnezeu și răspunsul lui Noe sugerează absoluta ascultare a lui Noe de ceea ce Dumnezeu îi spusese să facă, *'asah*. Este, de asemenea, interesant că această expresie mai este utilizată și în contextul confecționării chivotului legământului (Exodul 39:32,42; 40:16).

Din nou, paralela dintre corabie și chivot confirmă funcția lor răscumpărătoare comună. Astfel, ascultarea lui Noe este descrisă ca parte din planul de salvare al lui Dumnezeu. Noe a fost salvat doar pentru că a avut acea credință prin care să facă ceea ce îi poruncise Dumnezeu (vezi Evrei 11:7). El a fost un prim exemplu de credință care se manifestă prin ascultare, singurul fel de credință care contează (Iacov 2:20).

Pe scurt, deși „a căpătat milă înaintea Domnului” (Geneza 6:8), Noe a acționat prin credință și ascultare față de porunca lui Dumnezeu tocmai ca răspuns la această milă care-i fusese deja arătată. Nu la fel ar trebui să se întâmple și cu noi?

Consultă din nou catalogul de proiecte misionare pentru a te implica (pe site-ul misiune.adventist.pro, prin codul QR alăturat sau cere-l de la pastorul tău). O bună pregătire pentru viitor este să slujim societății într-un mod dezinteresat, asemenea lui Noe.

Verbul *'asah*, „a face”, care se referă la acțiunile lui Noe, este și un cuvânt-cheie în raportul despre creație din Geneza (Geneza 1:7,16,25,26,31; 2:2). Faptele lui Noe de ascultare sunt precum actele lui Dumnezeu de creare. Ceea ce putem deduce din această conexiune este că potopul nu înseamnă doar pedeapsa trimisă de Dumnezeu asupra oamenilor, ci și salvarea noastră de către El.

2. Citește Geneza 7. Ce anume din descrierea potopului ne reamintește de creație? Ce lecții putem extrage din elementele paralele ale celor două evenimente?

O citire atentă a pasajului despre potop scoate la iveală folosirea multor cuvinte și expresii comune cu pasajul despre crearea lumii: „șapte” (Geneza 7:2,3,4,10; compară cu Geneza 2:1-3); „parte bărbătească și parte femeiască” (Geneza 7:2,3,9,16; compară cu Geneza 1:27); „după soiul lor” (Geneza 7:14; compară cu Geneza 1:11,12,21,24,25); „dobitoacele”, „pășările”, „tot ce se târăște” (vezi Geneza 7:8,14,21,23; compară cu Geneza 1:24,25) și „suflare de viață” (Geneza 7:15,22; compară cu Geneza 2:7).

Într-o anumită măsură deci, istoria potopului sună ca istoria creației. Aceste ecouri ale creației ne arată că Dumnezeu care creează este același cu Dumnezeul care distruge (Deuteronomul 32:39). Dar aceste ecouri transmit și un mesaj de speranță: potopul este menit să fie o nouă creație, din apă, care duce la o nouă existență.

Mișcarea apelor arată că acest eveniment al creației înseamnă de fapt inversarea etapelor creației din Geneza 1. Spre deosebire de Geneza 1, care descrie separarea apelor de deasupra de apele de dedesubt (Geneza 1:7), potopul presupune reunificarea acestora atunci când se revarsă dincolo de limitele lor (Geneza 7:11).

Acest proces transmite un mesaj paradoxal: Dumnezeu trebuie să distrugă ce a fost înainte, ca să facă loc unei noi creații. Crearea unui pământ necesită distrugerea celui vechi. Evenimentul potopului prefigurează salvarea lumii care va avea loc în viitor, la sfârșitul timpului: „Apoi am văzut un cer nou și un pământ nou, pentru că cerul dintâi și pământul dintâi pieriseră și marea nu mai era” (Apocalipsa 21:1; compară cu Isaia 65:17).

Ce anume în noi trebuie să fie nimicite ca să fie recreate? (Vezi Romani 6:1-6.)

Geneza 7:22-24 descrie efectul copleșitor și cuprinzător al apelor. În mijlocul acestui peisaj de distrugere totală și fără speranță, „Dumnezeu Și-a adus aminte” (Geneza 8:1). Această propoziție este plasată în centrul pasajului despre potop, un indiciu că această idee constituie mesajul central al istoriei potopului.

3. Cum înțelegi formularea: „Dumnezeu Și-a adus aminte de Noe”?

Geneza 8:1

Verbul *zakhar*, „a-și aduce aminte”, înseamnă că Dumnezeu nu a uitat; este mai mult decât un exercițiu mental. În contextul biblic, faptul că Dumnezeu Și-a adus aminte înseamnă împlinirea promisiunii Sale și se referă adesea la o salvare (vezi Geneza 19:29). În contextul potopului, „Dumnezeu Și-a adus aminte” înseamnă că ploaia „a fost oprită” (Geneza 8:2) și că Noe avea să poată ieși în curând din corabie (Geneza 8:16).

Deși nu i se dăduse încă nicio poruncă directă de a ieși, Noe a luat inițiativa și a trimis inițial un corb, apoi un porumbel, ca să vadă care era situația. În cele din urmă, când porumbelul nu s-a mai întors, el a înțeles că „apele secaseră pe pământ. Noe a ridicat învelitoarea corabiei; s-a uitat și iată că fața pământului se uscaseră” (Geneza 8:13).

Comportamentul lui Noe este bogat în lecții practice. Pe de o parte, el ne învață să ne încredem în Dumnezeu chiar dacă nu ne vorbește încă direct. Pe de altă parte, credința nu elimină valoarea gândirii și a verificării. Credința nu exclude datoria de a gândi, de a cerceta și de a vedea dacă ce am aflat este adevărat.

Totuși, Noe iese din corabie doar când Dumnezeu îi spune, în sfârșit, să iasă (Geneza 8:15-19). Cu alte cuvinte, chiar și când știe că este în siguranță să plece, Noe încă se bazează pe Dumnezeu și așteaptă semnalul Lui înainte să iasă din corabie. El a așteptat răbdător în corabie. „După cum a intrat în corabie la porunca lui Dumnezeu, el a așteptat îndrumări ca să iasă din ea. În sfârșit, un înger a coborât din cer, a deschis ușa aceea grea și i-a invitat pe patriarh și casa lui să iasă și să meargă pe suprafața pământului, luând cu ei toate viețuitoarele” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeti*, p. 105).

Citește Geneza 8:1; 19:29 și Psalmii 106:4. Ce înseamnă că „Dumnezeu Și-a adus aminte”? Ce înseamnă acest adevăr pentru noi, acum? Adu-ți aminte astăzi de niște copii rămași fără părinți: fă-le o vizită, scrie-le un mesaj de încurajare sau pregătește-le un cadou.

4. Ce a făcut Noe în primul rând când a ieșit din corabie și de ce?

Geneza 8:20 _____

Asemenea lui Adam și Evei, care cu siguranță l s-au închinat lui Dumnezeu în Sabat imediat după cele șase zile ale creației, Noe l-a adus închinare lui Dumnezeu imediat după potop, care este un alt eveniment al creației în sine. Există totuși o diferență între cele două acte de închinare. Spre deosebire de Adam și Eva, care l s-au închinat Domnului direct, Noe a trebuit să recurgă la o jertfă. Aceasta este prima dată când se pomenește în Biblie despre un altar. Jertfa a constat din „arder-de-tot” (*’olah*), jertfa cea mai veche și cel mai des adusă. Aceasta a fost o jertfă de mulțumire din partea Noe (compară cu Numeri 15:1-11).

5. Cum a afectat potopul alimentația oamenilor? Care este principiul din spațele noilor restricții impuse de Dumnezeu?

Geneza 9:2-4 _____

Din cauza efectelor potopului, alimentația bazată pe plante nu a mai fost disponibilă așa cum fusese în trecut. Prin urmare, Dumnezeu le-a permis oamenilor să mănânce carne de animale. Această schimbare în alimentația oamenilor a generat o schimbare în relația dintre oameni și animale, spre deosebire de cea stabilită când au fost create. În pasajul despre creație se precizează că oamenii și animalele au avut aceeași alimentație bazată pe plante și nu au reprezentat o amenințare reciprocă. În lumea de după potop, uciderea animalelor cu scopul de a obține hrană a presupus o relație bazată pe frică și groază (Geneza 9:2). Odată ce au început să se mănânce reciproc, oamenii și animalele au dezvoltat fără îndoială o relație destul de diferită de cea de care s-au bucurat în Eden.

Totuși, îngăduința manifestată de Dumnezeu a presupus două restricții. În primul rând, nu toate animalele erau potrivite ca hrană. Prima restricție se subînțelegea din distincția dintre animalele „curate” și „necurate” (vezi Geneza 8:19,20; compară cu Geneza 1:21,24). Cea de-a doua restricție a fost clară și nouă și consta din abținerea de la consumarea sângelui, deoarece viața era în sânge (Geneza 9:4).

Informează-te despre cel mai apropiat centru adventist de sănătate și recomandă-l astăzi unei familii interesate de alimentația sănătoasă.

6. Ce însemna angajamentul lui Dumnezeu de a conserva viața? Cum împlinește binecuvântarea lui Dumnezeu acest angajament?

Geneza 8:21–9:1? _____

Angajamentul lui Dumnezeu de a conserva viața a fost un act al harului, nu un rezultat al meritelor omului. Dumnezeu a decis să mențină viața pe pământ în ciuda răutății omului (Geneza 8:21). Geneza 8:22 spune literalmente: „cât va fi pământul”, adică atâta timp cât acest pământ există, anotimpurile se vor succeda și viața va fi conservată, păstrată. Pe scurt, Dumnezeu nu a renunțat la creația Sa.

De fapt, următorul text care vorbește despre binecuvântarea lui Dumnezeu ne duce înapoi la momentul creării inițiale a lumii, cu binecuvântarea aferentă acesteia (Geneza 1:22,28; 2:3). Într-un anumit sens, Domnul îi dădea omenirii șansa să o ia de la capăt, șansa unui nou început.

7. Ce însemna curcubeul? Ce legătură există între acest „semn al legământului” (Geneza 9:13) și celălalt semn al legământului, Sabatul?

Geneza 9:8-17 _____

Expresia „a face un legământ” se repetă de trei ori (Geneza 9:9,11,17), constituind punctul culminant al împlinirii făgăduinței anterioare făcute de Dumnezeu (Geneza 6:18). Secțiunea precedentă a fost paralelă cu ziua a șasea din relatarea despre creație, pe când secțiunea aceasta este paralelă cu cea despre ziua a șaptea din relatarea creației, și anume cea despre Sabat. În cadrul acestui pasaj, repetarea de șapte ori a cuvântului „legământ” trimite cu gândul la Sabat. Asemenea Sabatului, curcubeul este semnul legământului (Geneza 9:13,14,16; compară cu Exodul 31:12-17). Asemenea Sabatului, curcubeul are o acoperire universală, se aplică întregii lumi. După cum Sabatul, ca semn al creației, este pentru oricine de oriunde, și promisiunea că nu va mai veni niciun alt potop universal este pentru oricine de oriunde.

Data următoare când vezi un curcubeu, gândește-te la toate promisiunile pe care ni le-a făcut Dumnezeu. De ce putem avea încredere în ele?

Fără nicio îndoială, răutatea umană nu este un fenomen nou. Să ne uităm la asemănările dintre vremurile de atunci și cele de astăzi:

„Păcatele care au atras pedeapsa asupra lumii de dinainte de potop se comit și astăzi; temerea de Dumnezeu este alungată din inima oamenilor, iar Legea Sa este tratată cu nepăsare și dispreț. Preocuparea cu lucrurile nespirtuale, lumești, a acelei generații de oameni este egalată de cea a generației actuale. [...] Dumnezeu nu i-a condamnat pe antediluvieni pentru că mâncau și beau. [...] Păcatul lor consta în faptul că se înfruptau din aceste daruri fără să fie mulțumitori Dătătorului și se înjoseau lăsându-se în voia poftelor fără frâu. Era legal ca ei să se căsătorească. Căsătoria făcea parte din legile stabilite de Dumnezeu [...], dar aceste îndrumări au fost date uitării, și căsătoria a fost pervertită și făcută să slujească la satisfacerea patimilor. O stare de lucruri asemănătoare există și astăzi. Ceea ce în sine este drept, îngăduit, este dus la exces. [...] Înșelăciunea, mita și jaful se lăfăiesc necondamnate atât la nivel înalt, cât și la cel de jos. Presa abundă de relatări ale crimelor. [...] Tabloul pe care Inspirația ni l-a înfățișat cu privire la lumea de dinainte de potop reprezintă foarte fidel starea de lucruri către care societatea modernă se îndreaptă foarte repede. Chiar acum, în secolul prezent și în țările pretins creștine se săvârșesc zilnic fapte la fel de negre și de înfiorătoare ca acelea din pricina cărora au fost nimiciți păcătoșii lumii vechi” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, pp. 101, 102).

Studiu la rând

Exodul 37 – Leviticul 3

Evanghelizare, subcapitolul „Combaterea învățăturilor greșite”

1. În ce direcție erau îndreptate aripile și fața heruvimilor de pe capacul ispășirii?

2. Ce scria pe placa de aur legată de mitră cu sfoară albastră?

3. Cine a pus mărturia în chivot?

4. Ce simbolizează sarea, nelipsită de pe darurile de mâncare?

5. **De ce este mai bine să nu intrăm în controverse despre teoriile spiritiste?**

Text-cheie: Matei 24:37

Pasaje în studiu: Geneza 6–10; 2 Petru 2:5-9

I. Privire generală

Introducere: Mulți oameni au pus sub semnul întrebării istoricitatea relațiilor biblice despre potop, susținând că un asemenea eveniment de proporții mondiale este incompatibil cu vederile științifice moderne asupra istoriei naturale. Totuși, în memoria culturală colectivă a multor popoare îndepărtate unul de altul din întreaga lume, nu doar din Orientul Apropiat antic, din Mesopotamia, Egipt sau Grecia, există o mărturie despre un potop la scară uriașă. Narațiuni despre potop se găsesc în India, în China, printre vechii locuitori ai Irlandei, printre populațiile maya din Mezoamerica, printre indienii americani, în rândul popoarelor antice din America de Sud și din Africa și chiar printre triburile aborigene din Australia. Faptul că știința modernă nu găsește nicio logică în fenomenul potopului nu este o dovadă că acest eveniment nu a avut loc niciodată. Incapacitatea științei moderne de a explica potopul este doar o altă dovadă a limitelor științei, mai ales când este vorba de ceva supranatural, așa cum este potopul din Geneza.

Săptămâna aceasta nu vom studia relatarea biblică a acestui eveniment planetar pentru a-l înțelege dintr-un punct de vedere științific. Nu deținem toate informațiile ca să putem pricepe pe deplin acest fenomen. Lăsând la o parte discursul științific, vor fi dezbătute o serie de întrebări. Întrebarea fundamentală îl vizează chiar pe Dumnezeu: Ce ne învață această întâmplare despre Dumnezeul Bibliei și despre planul Său? Filosoful gnostic Marcion din Sinope (85–160 d.H.) și mulți alți creștini după el au folosit potopul ca să demonstreze că Dumnezeul Vechiului Testament a fost un Dumnezeu violent și nemilos, diametral opus față de Isus, Dumnezeul iubirii.

II. Comentariu

Dumnezeul dreptății

După evenimentul creației și cel al căderii, neascultarea primilor noștri părinți a continuat să se amplifice până când lumea s-a umplut de depravare și răutate. Din vremea lui Cain și Abel, omenirea s-a împărțit în două tabere. Este interesant că fiecare genealogie este definită pe baza relației pe care oamenii au avut-o cu Dumnezeu. În timp ce genealogia lui Cain (Geneza 4:17-22) începe cu respingerea lui Dumnezeu (Geneza 4:16), genealogia lui Set (Geneza 5:1-32)

începe cu menționarea asemănării cu Dumnezeu (Geneza 5:1). Acest contrast explică motivul pentru care urmașii lui Cain sunt identificați mai târziu cu „fiicele oamenilor”, în timp ce urmașii lui Set cu „fiii lui Dumnezeu” (Geneza 6:1,2). Nu este de mirare că Dumnezeu este îngrijorat când observă că cele două categorii de oameni se amestecă, dând naștere uneia noi, care se află într-o răzvrățire fățișă față de Dumnezeu. Formularea „și-au luat de neveste pe acelea pe care și le-au ales” (Geneza 6:2) sugerează intenția „fiilor lui Dumnezeu” de a înlocui și a dejuca modul lui Dumnezeu de a trata căsătoria, așa cum este ilustrat prin cuvintele „a adus-o la om”, cu referire la faptul că El a ales soția și i-a adus-o lui Adam (Geneza 2:22). „Fiii lui Dumnezeu” vor să ia locul lui Dumnezeu, o atitudine care se reflectă în expresia „au văzut că fetele oamenilor erau frumoase” (Geneza 6:2). În ebraică este folosit același cuvânt, *tov*, „bun” (tradus aici cu „frumoase”), care este redat ca reacție a lui Dumnezeu la propria creație: „A văzut că [...] era bun[ă]” (Geneza 1:4,10,12,18). Această înlocuire a lui Dumnezeu îi determină pe „fiii lui Dumnezeu” să comită fapte care nu mai sunt în conformitate cu legile lui Dumnezeu de la creație, ci cu dorințele lor păcătoase.

În plus, folosirea pluralului „neveste” sugerează introducerea poligamiei, iar expresia „pe acelea pe care și le-au ales” sugerează acte sexuale desfrânate și nestăpânite în afara legii divine. Expresia „și-au luat [...] pe acelea pe care și le-au ales” (Geneza 6:2) are chiar conotația de autoservire, de violență și de viol (vezi Geneza 39:14,17). Toate aceste acte sexuale nu însemnau doar respingere a lui Dumnezeu, ci și abuz asupra femeilor.

Textul biblic ne spune că Dumnezeu a văzut răutatea (Geneza 6:5). Aceasta este a doua oară când Scriptura ne informează că Dumnezeu este Cel care „vede” (compară cu Geneza 6:1-4). În paralel cu relatarea creației, actul divin de a vedea vine imediat după cuvintele: „Atunci Domnul a zis” (Geneza 6:3). „Domnul a văzut că răutatea omului era mare” (Geneza 6:5). Acest verset este a doua evocare a refrenului de la creație: Dumnezeu „văzut că [...] era bun[ă]” (Geneza 1:4). Doar că aici, termenul inițial „bun/bună/bune” (*tov*) cu referire la creația lui Dumnezeu a fost înlocuit de opusul lui: răutate (*ra'ah*). Următorul comentariu al lui Dumnezeu este o evaluare tragică a situației. Formularea „răutatea omului era mare pe pământ” nu se referă doar la anumite acțiuni precise sau la fapte rele ocazionale, ci descrie o stare absolută și definitivă și vizează rădăcina, motivațiile profunde ale inimii umane, în care Dumnezeu găsește răul fundamental. Omenirea a ajuns într-un punct din care nu mai exista cale de întoarcere. Dumnezeu trebuia să intervină printr-un potop universal ca să conserve și să ferească o rămășiță a rasei umane de degradarea morală totală și, astfel, de extincție.

Dumnezeul iubirii

În această intervenție divină, limbajul evocă momentul creării lumii. Dumnezeu regretă că l-a creat pe om. Faptul că „l-a părut rău Domnului” este asociat cu o tristețe divină profundă. Dumnezeu „S-a mâhnit în inima Lui” (Geneza 6:6). Verbul ebraic *'atsab*, „a fi mâhnit, trist, necăjit” (Neemia 8:10), se referă la o durere resimțită la nivel mintal (Geneza 3:16). Această emoție a lui Dumnezeu are de-a face cu dragostea Lui pentru oameni. Este semnificativ faptul că verbul ebraic *nakham*, tradus cu „l-a părut rău” (Geneza 6:6), conține o notă pozitivă de „har” și „dragoste”. Prin urmare, traducerea lui *nakham* cu „l-a părut rău” nu redă pe deplin trăirile lui Dumnezeu. Regretul divin nu înseamnă că Dumnezeu S-a răzgândit, ci el conține elemente de har și mângâiere. Astfel, termenul *nakham* apare uneori în paralel cu termenul *šuv*, „a-i părea rău/a se pocăi/a se căi” (Ieremia 4:28).

Utilizarea termenului *nakham* aduce în cadru speranța – perspectiva salvării prin potop. Sentimentele lui Dumnezeu dezvăluie iubirea Sa pentru oameni. Cu toate acestea, Dumnezeu își exprimă dragostea prin intermediul judecății Sale. Reacția Lui față de răutate, manifestată prin distrugere, este un act de iubire. Termenul ebraic *makhah*, „distrugere”, face joc de cuvinte cu precedentul termen, *nakham* („păreră de rău”, „mângâiere”), care evocă tristețea și compasiunea lui Dumnezeu față de omenire, manifestată prin intermediul lui Noe. În timp ce *nakham* sugerează latura pozitivă a judecății, *makhah* ține de limbajul judecății. Mai precis, *makhah* înseamnă „a șterge”. Această „ștergere” se referă la distrugerea fizică, fiind reversul procesului de creație, o anulare a actelor creatoare ale lui Dumnezeu. Dar, dincolo de distrugerea fizică, acest act de judecată se mai referă la ștergerea din punct de vedere spiritual din cartea vieții (Exodul 32:32,33, Psalmii 69:28,29). În gândirea biblică, dragostea și dreptatea merg mână-n mână (Mica 6:8).

Dumnezeul înțelepciunii

Mai exact, înțelepciunea lui Dumnezeu constă din îmbinarea iubirii cu dreptatea. Dumnezeu nu doar salvează în virtutea bunăvoinței și iubirii Lui. Detaliile despre construirea corabiei (Geneza 6:14-22), care le-a permis lui Noe și familiei lui să supraviețuiască în timpul potopului, sunt dovezi clare despre atenția sinceră cu care Dumnezeu tratează realitatea vieții. Aceste detalii arhitecturale nu doar că dau mărturie despre realitatea istorică a construirii corabiei, ci și dezvăluie preocuparea divină pentru succesul acțiunii. Dumnezeu dă indicații precise în acest scop. Lemnul rășinos folosit pentru construirea structurii corabiei și seva lui au fost menite să facă arca etanșă pe dinăuntru și pe dinafară.

În partea de sus a fost prevăzută o fereastră, care să permită intrarea luminii și a aerului, situată la un cot, sau la aproximativ 45 de centimetri, de marginea acoperișului. Probabil era un fel de grilaj construit de-a lungul acoperișului, care aducea lumină în așa fel încât diferitele cămăruțe sau compartimente ale corabiei să fie luminate și ventilate.

Dumnezeu care Se îngrijește de construirea corabiei este același Dumnezeu care va oferi și instrucțiuni detaliate pentru viața religioasă și pentru salvarea spirituală prin jertfele serviciilor de la sanctuar. De fapt, există multe asemănări între planul de execuție a corabiei și cortul întâlnirii. Dimensiunile corabiei (Geneza 6:15) sunt date după același standard și cu aceleași cuvinte folosite la construirea chivotului din cortul-întâlnirii (Exodul 25:10).

Cât de mare era corabia? Dacă un cot echivalează cu 45 de centimetri, cei 300 de coți lungime ar echivala cu peste 137 de metri; 50 de coți lățime ar însemna 22 de metri, iar 30 de coți înălțime ar echivala cu 13 metri. Aceste dimensiuni nu au nicio semnificație simbolică sau spirituală, ci sugerează doar mărimea ambarcațiunii, care a fost încăpătoare pentru animalele și oamenii de la bord. Dar numeroasele paralele dintre corabie și cortul întâlnirii au o semnificație profundă: Dumnezeu care salvează din punct de vedere spiritual, Isus Hristos, este același Dumnezeu Creator care ne salvează fizic și material.

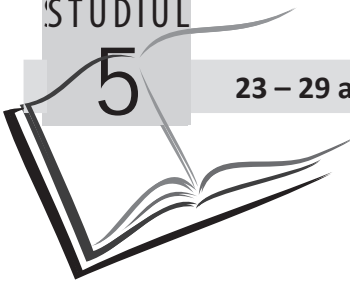
De discutat și de meditat: Ce raporturi teologice există între cele trei dimensiuni ale lui Dumnezeu – dreptate, dragoste și înțelepciune?

III. Aplicație

Să nu ucizi: Lecția esențială pe care ne-o dă potopul este importanța vieții. După distrugerea lumii create de El și după moartea tuturor oamenilor din afara corabiei, Dumnezeu spune „da” vieții. În acel context, Dumnezeu le poruncește oamenilor nu doar să se înmulțească, ci și să nu ia viața, căci viața este sfântă. Acest principiu se aplică în primul rând animalelor. Așadar, faptul că Dumnezeu tolerează consumul de carne, ținând cont de situația de după potop, este restricționat de porunca de a nu consuma carnea împreună cu sângele, fiindcă sângele reprezintă viața (Geneza 9:4). Dar, în ce-i privește pe oameni, cererea lui Dumnezeu este absolută. Fiindcă Dumnezeu îi creează pe oameni după chipul Său, sângele lor nu ar trebui vărsat (Geneza 9:5,6). Deși viața animalelor este sacră, așa cum reiese din interdicția cu privire la sânge, este semnificativ faptul că doar pentru viața umană trebuie răspuns în fața lui Dumnezeu (Geneza 9:5).

Limba ebraică are diferite forme verbale pentru conceptul deucidere. Toate aceste verbe se aplică atât la oameni, cât și la animale, cu excepția unuia, verbul *ratsakh*, utilizat doar în dreptul oamenilor. Foarte semnificativ, tocmai verbul *ratsakh*, „a ucide”, „a omori”, este folosit în Cele Zece Porunci (Exodul 20:13). Nuanțarea utilizării acestui verb nu vizează deosebirea dintre un caz de omor și alte cazuri, ci vizează obiectul uciderii – om sau animal. Prin urmare, a șasea poruncă nu ar trebui tradusă cu: „Să nu ucizi”, care sugerează doar cazul precis al unui act criminal, ci cu: „Să nu ucizi oameni”, în sens absolut.

De meditat: Cum aplicați acest principiu în contextul serviciului militar sau al pedepsei capitale?

Babelul și toate popoarele pământului

Sabat după-amiază

Text de memorat: „De aceea, cetatea a fost numită _____, căci acolo _____ Domnul limba întregului pământ și de acolo _____ Domnul pe toată _____” (Geneza 11:9).

După relatarea despre potop, accentul raportului biblic se mută de la un singur individ, Noe, la cei trei fii ai lui, „Sem, Ham și Iafet”. Atenția deosebită acordată lui Ham, tatăl lui Canaan (Geneza 10:6,15), introduce ideea de „Canaan”, Țara Promisă (Geneza 12:5), o anticipare despre Avraam, a cărui binecuvântare primită se va răsfrânge asupra tuturor familiilor pământului (Geneza 12:3)

Dar firul narativ este întrerupt de relatarea despre Turnul Babel (Geneza 11:1-9). Încă o dată, planurile lui Dumnezeu pentru omenire sunt date peste cap. Ceea ce trebuia să fie o binecuvântare, nașterea națiunilor, a devenit o ocazie pentru încă un blestem. Oamenii se unesc ca să încerce să-l ia locul lui Dumnezeu; Dumnezeu răspunde cu o sentință în dreptul lor. Și, în urma confuziei care se naște, oamenii sunt împrăștiați pe fața pământului (Geneza 11:8), împlinind astfel planul inițial al lui Dumnezeu ca oamenii „[să umple] pământul” (Geneza 9:1).

În cele din urmă, în ciuda nelegiurii omenesci, Dumnezeu transformă răul în bine. Ca întotdeauna, El are ultimul cuvânt. Blestemul rostit asupra lui Ham în cortul tatălui său (Geneza 9:21,22) și blestemul încurcării popoarelor la Turnul Babel (Geneza 11:9) vor fi în final transformate într-o binecuvântare pentru toate popoarele.

1. Care este mesajul ce reiese din această întâmplare ciudată?**Geneza 9:18-27**

Fapta lui Noe legată de via lui ne trimite cu gândul la Adam în Grădina Edenului. Cele două situații conțin elemente comune: cineva mănâncă un fruct, iar urmarea este goliciunea, apoi urmează o învelitoare, un blestem și o binecuvântare. Noe se reconectează la rădăcinile lui adamice și, din nefericire, continuă acea istorie a eșecului.

Fermentarea fructelor nu a făcut parte din planul lui Dumnezeu de la creație. Noe s-a îmbătat, apoi și-a pierdut autocontrolul și s-a dezvelit. Faptul că Ham „a văzut” goliciunea tatălui său face aluzie la Eva, care, la rândul ei, „a văzut” pomul interzis (Geneza 3:6). Această paralelă sugerează că Ham nu doar a zărit din greșeală nuditatea tatălui său, ci s-a dus și a vorbit despre ea, fără ca măcar să încerce să rezolve problema tatălui său. În schimb, reacția imediată a fraților lui de a-și acoperi tatăl, în timp ce Ham îl lăsase gol, condamnă implicit faptele lui Ham. Ideea principală aici este mai ales respectul datorat părinților. Nerespectarea părinților, care reprezintă trecutul, va afecta viitorul copiilor (Exodul 20:12; compară cu Efeseni 6:2). De aici și blestemul, care va influența viitorul lui Ham și pe cel al fiului său Canaan.

Desigur, ar fi o greșeală teologică grosolană și o crimă etică să folosim acest text pentru a justifica teoriile rasiste în dreptul vreunei categorii de oameni. Profeția este strict limitată la Canaan, fiul lui Ham. Autorul biblic are în vedere unele practici corupte ale canaanitilor (Geneza 19:5-7,31-35).

În plus, blestemul conține perspectiva unei binecuvântări, făcând un joc de cuvinte cu numele „Canaan”, care derivă din verbul *kana*, „a cuceri, a supune”. Prin cucerirea Canaanului, copiii lui Dumnezeu, urmașii lui Sem, aveau să intre în Țara Promisă și să pregătească calea pentru venirea lui Mesia, care avea să-l facă pe lafet să se întindă până la „corturile lui Sem” (Geneza 9:27). Aceasta este o aluzie profetică la extinderea legământului lui Dumnezeu spre toate popoarele care vor accepta mesajul lui Israel de salvare a lumii (Daniel 9:27; Isaia 66:18-20; Romani 11:25). Blestemul lui Ham va fi într-adevăr o binecuvântare pentru toate familiile pământului, inclusiv pentru toți urmașii lui Ham și ai lui Canaan care primesc mântuirea pe care le-o oferă Domnul.

Noe, „eroul” potopului, a băut alcool? Ce ar trebui să ne spună acest lucru despre cât de fragili și greșiți suntem cu toții? Vorbește astăzi cu o persoană care se luptă cu ispita alcoolului și roagă-te împreună cu ea.

Informațiile despre vârsta lui Noe ne ajută să ne dăm seama că Noe servește drept punct de legătură între civilizațiile antediluviene și postdiluviene, de dinainte și de după potop. Ultimele două versete din pasajul anterior (Geneza 9:28,29) ne duc înapoi la ultimul element din genealogia lui Adam (Geneza 5:32). Fiindcă Adam a murit când Lameh, tatăl lui Noe, avea 56 de ani, Noe cu siguranță a auzit întâmplări despre Adam, pe care este posibil să le fi transmis urmașilor săi înainte și după potop.

2. Citește Geneza 10. Care crezi că este scopul acestei genealogii din Biblie? Vezi și Luca 3:23-38.

Genealogia biblică are trei funcții. În primul rând, subliniază aspectul istoric al faptelor biblice, care au legătură cu personaje reale care au trăit și au murit și ale căror zile au fost numărate cu exactitate. În al doilea rând, dovedește continuitatea dintre timpurile îndepărtate și cele în care trăiește scriitorul, stabilind o legătură clară între acel „prezent” și trecut. În al treilea rând, genealogia ne reamintește de fragilitatea umană și de urmările dezastruoase ale blestemului păcatului și de consecințele lui mortale asupra tuturor generațiilor care au urmat.

Să observăm cum clasificarea „urmașii lui Ham”, „urmașii lui Sem” și „urmașii lui Iafet” nu respectă un criteriu clar. Cele 70 de neamuri îi anticipează pe cei 70 de membri ai familiei lui Iacov (Geneza 46:27) și pe cei 70 de bătrâni ai lui Israel din pustiu (Exodul 24:9). Ideea unei corespondențe între cele 70 de neamuri și cei 70 de bătrâni sugerează misiunea lui Israel față de neamuri: „Când Cel Preaînalt a dat o moștenire neamurilor, când a despărțit pe copiii oamenilor, a pus hotare popoarelor după numărul copiilor lui Israel” (Deuteronomul 32:8). În același fel, Isus trimite 70 de ucenici să predice Evanghelia la popoare (Luca 10:1).

Aceste informații ne arată legătura directă dintre Adam și patriarhi: toți au fost persoane reale, oameni în carne și oase de la Adam mai departe. Ne ajută să înțelegem și că patriarhii au avut acces direct la martorii care au avut amintiri personale ale acelor evenimente antice.

Citește Matei 1:1-17. Cum ne transmite acest pasaj faptul că toți acei oameni au existat? De ce este important pentru credința noastră ca noi să știm și să credem că ei au fost oameni reali?

3. De ce oamenii de pe „tot pământul” își doreau atât de mult să fie uniți?

Geneza 11:1-4 _____

Expresia „tot pământul” vizează un număr mic de oameni, aceia care erau în viață după potop. Scopul acestei adunări este clar exprimat: ei voiau să construiască un turn care să ajungă la cer (Geneza 11:4). De fapt, adevărata lor intenție este să îi ia locul lui Dumnezeu Însuși, Creatorul. Este semnificativ faptul că descrierea intențiilor și a acțiunilor oamenilor răsună ca un ecou al intențiilor și acțiunilor lui Dumnezeu din raportul creației: „Și au zis unul către altul” (Geneza 11:3,4; compară cu Geneza 1:6,9,14 etc.); „Haidem să facem” (Geneza 11:3,4; compară cu Geneza 1:26). Intențiile lor sunt afirmate în mod clar: „Să ne facem un nume” (Geneza 11:4), o expresie folosită exclusiv în dreptul lui Dumnezeu (Isaia 63:12,14).

Pe scurt, constructorii Turnului Babel au nutrit ambiția deplasată de a-l lua locul lui Dumnezeu, Creatorul. (Noi știm cine a inspirat-o, nu-i așa? Vezi Isaia 14:14.) Cu siguranță, amintirea potopului trebuie să fi jucat un rol în tot acest proiect al lor. Ei au zidit un turn înalt ca să supraviețuiască unui alt potop, în cazul în care ar mai fi venit, în ciuda făgăduinței lui Dumnezeu. Amintirea potopului a fost păstrată în tradiția babiloniană, deși distorsionată, în strânsă legătură cu ridicarea cetății Babel (Babilon). Acest efort pe verticală de a ajunge la cer și a-l uzurpa locul lui Dumnezeu caracterizează într-adevăr spiritul Babilonului.

Din acest motiv, istoria Turnului Babel reprezintă un motiv important și în cartea Daniel. Menționarea Șinearului, cu care începe pasajul despre Turnul Babel (Geneza 11:2), reapare la începutul cărții Daniel, pentru a indica locul unde Nebucadnețar a dus lucrurile din templul de la Ierusalim (Daniel 1:2). Printre multe alte pasaje ale cărții Daniel, episodul despre Nebucadnețar ridicând o statuie sau un chip de aur, probabil în același loc, pe aceeași „câmpie”, ilustrează cel mai bine acest tipar de gândire. În vedeniile sale despre vremea sfârșitului, Daniel vede același scenariu, cu națiunile pământului care se adună cu scopul de a se uni împotriva lui Dumnezeu (Daniel 2:43; 11:43-45); compară cu Apocalipsa 16:15,16), deși această încercare dă greș, așa cum s-a întâmplat și cu Turnul Babel.

Un renumit scriitor francez secular din secolul trecut a spus că marele obiectiv al omenirii a fost să încerce „să fie Dumnezeu”. Ce anume în noi, începând cu Eva în Eden (Geneza 3:5), ne atrage spre această minciună periculoasă?

4. Citește Geneza 11:5-7 și Psalmii 139:7-12. De ce a coborât Dumnezeu pe pământ în această situație? Ce anume dorea Dumnezeu să evite pe viitor?

Paradoxal, deși oamenii se îndreptau în sus, Dumnezeu a trebuit să coboare la ei. Coborârea lui Dumnezeu este o afirmare a supremației Lui. Dumnezeu va fi întotdeauna dincolo de capacitatea noastră umană. Orice efort omenesc de a ne ridica până la El și a-L întâlni în cer este inutil și ridicol. Fără îndoială, din acest motiv a coborât Isus la noi, și anume ca să ne salveze. Într-adevăr, nu a existat nicio altă cale prin care să ne mântuiască. Transmite multă ironie afirmația că „Domnul S-a pogorât să vadă cetatea și turnul pe care-l zideau fiii oamenilor” (Geneza 11:5). Dumnezeu nu era nevoit să coboare din cer ca să vadă (Psalmii 139:7-12; compară cu Psalmii 2:4), dar El a venit totuși. Ideea aceasta subliniază implicarea lui Dumnezeu în treburile oamenilor.

5. Ce ne transmite faptul că Dumnezeu S-a coborât la noi?

Luca 1:26-33

Coborârea lui Dumnezeu ne mai reamintește și de principiul neprihănirii prin credință și de modul cum funcționează harul lui Dumnezeu. Indiferent de lucrarea pe care am face-o pentru Dumnezeu, El tot va trebui să coboare ca să ne întâlnească. Nu ceea ce facem noi pentru Dumnezeu ne va aduce aproape de El și de răscumpărare; ci faptul că Dumnezeu vine spre noi ne va mântui. De fapt, textul din Geneza vorbește de două ori despre faptul că Dumnezeu „coborâ”, care pare să transmită cât de mult Îi păsa de ceea ce se întâmpla acolo.

Potrivit textului, Domnul voia să pună capăt ideii de unitate adânc înrădăcinate în ei, care, în starea lor căzută, ar fi dus doar la și mai mult rău. Din acest motiv El a ales să le încurce limba, lucru care avea să pună capăt complotului lor.

„Cu toate acestea, oamenii continuă să meargă pe același drum, încrezându-se în ei înșiși și respingând Legea lui Dumnezeu. Este același principiu pe care Satana a căutat să-l aplice în cer; același principiu care l-a stăpânit pe Cain când și-a adus jertfa” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 123).

Cum vedem în relatarea despre Turnul Babel un alt exemplu de mândrie umană și modul în care, în cele din urmă, va fi înfrântă? Ce lecții personale putem extrage din această întâmplare?

6. De ce faptul că Dumnezeu i-a împrăștiat pe oameni a dus la salvarea lor?

Geneza 11:8,9; 9:1 _____

Geneza 1:28 _____

Planul și binecuvântarea lui Dumnezeu pentru oameni a fost ca ei să se înmulțească și să umple pământul (Geneza 9:1; compară cu Geneza 1:28). În ciuda planului divin, ziditorii Turnului Babel au preferat să se adune ca un singur popor. Unul dintre motivele construcției lor era să nu mai fie „împrăștiati pe toată fața pământului” (Geneza 11:4). Ei au refuzat să se ducă în altă parte probabil gândind că împreună aveau să fie mai puternici decât ar fi fost despărțiți și împrăștiati. Și, într-un anumit sens, aveau dreptate.

Din nefericire, ei au căutat să folosească spre rău puterea lor unificată. Ei voiau să-și facă „un nume”, o reflectare intensă a aroganței, a mândriei lor. Când oamenii vor să-și facă „un nume”, în semn de sfidare față de Dumnezeu, putem fi siguri că nu se va termina bine. Niciodată nu se termină bine.

Astfel, ca o sentință împotriva sfidării lor directe, Dumnezeu i-a împrăștiat „pe toată fața pământului” (Geneza 11:9), exact ce nu voiau ei să se întâmple.

Destul de interesant, numele „Babel”, care înseamnă „poarta lui Dumnezeu”, este înrudit cu verbul *balal*, care înseamnă „încurcătură” (Geneza 11:9). Din cauză că au vrut să ajungă la „poarta” lui Dumnezeu, din cauză că și-au închipuit că sunt Dumnezeu, au sfârșit încurcați și mult mai puțin puternici decât înainte.

„Locuitorii Babelului erau hotărâți să înființeze o conducere care să fie independentă de Dumnezeu. Printre ei erau totuși unii care se temeau de Dumnezeu, dar care fuseseră amăgiți de ambițiile celor necredincioși și atrași în planurile lor. De dragul acestor credincioși, Dumnezeu și-a amânat judecățile și le-a dat oamenilor timp în care să-și manifeste adevăratul caracter. În tot acest timp, fiii lui Dumnezeu se străduiau să-i întoarcă de la planurile lor, dar oamenii erau strâns uniți în demersul lor provocator la adresa Cerului. Dacă ar fi mers mai departe nestingheriți, ei ar fi ticăloșit lumea chiar din pruncia ei. Alianța lor a fost întemeiată pe răzvrătire; o împărăție întemeiată pe înălțare de sine și în care Dumnezeu nu urma să aibă nici stăpânire, nici onoare” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 123).

Citește 1 Timotei 2:1-4 și roagă-te pentru cei care conduc localitatea sau regiunea unde trăiești, rostind numele lor în mijlocire fierbinte către Dumnezeu.

Citește capitolul 10, „Turnul Babel”, din cartea *Patriarhi și profeți*, de Ellen G. White.

„Turnul acesta magnific, ajungând până la cer, trebuia să reprezinte un monument al puterii și înțelepciunii constructorilor lui, perpetuând faima lor până la cele din urmă generații. Locuitorii din câmpia Șinear nu credeau în legământul lui Dumnezeu că nu va mai aduce alt potop pe pământ. Mulți dintre ei negau existența lui Dumnezeu și puneau potopul pe seama unor cauze naturale. Alții credeau într-o Ființă supremă și credeau și că Ea a fost cea care a nimicit lumea dinainte de potop, dar inima lor, ca și aceea a lui Cain, s-a revoltat împotriva acestei Ființe. Unul dintre scopurile urmărite prin construirea turnului era și acela de a avea un loc de scăpare în eventualitatea unui alt potop. Construcția urma să aibă o înălțime mult mai mare decât fusese nivelul apelor potopului, iar ei credeau că în felul acesta vor fi în afara oricărui pericol. Iar prin faptul că aveau să fie în stare să se înalțe până la nori, ei sperau că vor putea descoperi cauzele potopului. Întregul demers avea ca scop să înalțe și mai mult mândria proiectanților lui și să abată de la Dumnezeu mintea generațiilor viitoare și să le ducă la idolatrie” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, pp. 118, 119).

Studiu la rând

Leviticul 4–10

Evanghelizare, subcapitolul „Spiritul de slujire”

1. Cât trebuia să adauge păcătosul fără voie la prețul lucrului cu care a înșelat sfântul locaș?

2. Ce li s-ar fi întâmplat copiilor lui Israel, dacă ar fi mâncat grăsimea și sângele jertfelor?

3. Cât a durat ceremonia de închinare și sfințire a lui Aaron și a fiilor lui?

4. Care ar fi fost consecințele în cazul doliului manifestat de Aaron, Eleazar și Itamar și de ce?

5. Care este ispita specială a lui Satana prin care împiedică înaintarea lucrării?

Text-cheie: Geneza 11:9

Pasaje în studiu: Geneza 9:18–11:9; Psalmii 139:7-12; Luca 10:1

I. Privire generală

Introducere: Prima poruncă pe care Dumnezeu le-a dat-o oamenilor după potop a constituit o atestare a vieții: El le-a spus să se înmulțească și să umple pământul (Geneza 9:1). Studiul de față se va axa pe evaluarea încercării omului de a împlini această poruncă. Până acum, consemnarea biblică a tratat personaje individuale (Adam și Eva, Cain și Abel, Set, Noe). În acest studiu, relatările vizează grupuri de oameni și au o arie de acoperire universală. Supraviețuitorii potopului, cei trei fii ai lui Noe, vor da naștere la trei mari ramuri ale rasei umane, care vor constitui popoarele lumii. Omenirea pare să fie pe drumul cel bun, umplând pământul și ducând chipul lui Dumnezeu până la marginile pământului. Cu toate acestea, istoria Turnului Babel marchează o întrerupere dramatică a aceluia avânt.

Porunca lui Dumnezeu orientată spre universalitate, ca oamenii să se răspândească pe întregul pământ, este înlocuită de idealul uman de unitate și uniformitate. Oamenii vor să fie una și, mai rău, vor să fie Dumnezeu.

Temele studiului

1. **Blesteme și binecuvântări:** Canaan, fiul lui Ham, este blestemat, iar Sem și Iafet sunt binecuvântați. Ce înseamnă aceste blesteme și binecuvântări și care este semnificația lor istorică? Ce impact au asupra istoriei mântuirii?
2. **Universalitate și unitate:** Națiunile lumii vor să se angajeze într-un proiect comun: să devină una împotriva lui Dumnezeu. În ce fel planul lui Dumnezeu orientat spre universalitate a ajuns interpretat ca un ideal de unitate?
3. **Uzurparea locului lui Dumnezeu:** Constructorii Turnului Babel au visat să ajungă la cer. Ce era greșit în modul lor de a gândi? De ce Dumnezeu S-a coborât ca să cerceteze inițiativa lor?

II. Comentariu

Blesteme și binecuvântări

Blestemul asupra fiului lui Ham (Geneza 9:25) se dovedește a fi, în cele din urmă, un mesaj de speranță. De multe ori, textul din Geneza 9:25 a fost dezastuos de greșit aplicat la oamenii de rase neagră și astfel folosit ca o justificare religioasă a sclaviei. Totuși, această interpretare bigotă nu ține, din două motive. În primul rând, blestemul nu îl privește pe Ham, ci pe fiul lui, Canaan. Acest bles-

tem nu îl privește nici pe Cuș, întâiul născut al lui Ham, ceea ce exclude din start vreo aluzie la negri sau la africani, în particular. Apropo, genealogiile biblice (vezi lista cu popoarele din Geneza 10) au de-a face mai mult cu etnografia, adică cu distribuirea grupărilor umane, decât cu etnicitatea, care se ocupă de originea raselor și a limbilor umane. Însăși noțiunea de „rasă” derivă din teoriile rasis-te și lingvistice pseudoștiințifice din secolul al XIX-lea, care se bazează pe teoria evoluției, un alt rău apărut din acest mit modern al creației. Astfel, denumirea biblică a grupurilor de popoare: „urmașii lui Iafet” (iafetiți), „urmașii lui Sem” (semiți) sau „urmașii lui Ham” (hamiți) nu urmează criteriile clare de rasă așa cum sunt definite de evoluție, ci sunt mult mai complexe și neclare. De exemplu, deși limbile canaanite sunt semitice, Canaan se numără printre urmașii lui Ham. Deși Cuș este un descendent al lui Ham, el este tatăl lui Nimrod, promotorul Turnului Babel. Elam, care aparține unui popor nesemantic, este totuși fiul lui Sem.

Cel de-al doilea motiv pentru care Geneza 9:25 nu se aplică la cei din rasa neagră este că referirea la Canaan este o aluzie la moștenirea Țării Promise, cu tot ce simbolizează această țară în ce privește făgăduința salvării lumii. În acest context, folosirea expresiei „robul robilor” este paradoxală. Este o formă de superlativ, care înseamnă „rob prin excelență” și sugerează o direcție spirituală, arătând spre Isus, Robul robilor, care vine să salveze lumea (Ioan 13:5).

Binecuvântarea din Geneza 9 confirmă această perspectivă. Este interesant că nici Sem, nici Iafet nu este cel binecuvântat, ci doar Dumnezeu (Geneza 9:26). De asemenea, din această perspectivă, profeția ne duce dincolo de viitorul imediat al lui Israel consemnat în Pentateuh; ne duce la salvarea omenirii (Geneza 9:27). Terminologia profeției mai face aluzie și la cortul întâlnirii din Israel (Iosua 18:1), o aluzie profetică la neamurile care vor răspunde la mesajul israelit de salvare și se vor alătura comunității sfinte a lui Israel (Isaia 66:18-20; Romani 11:25). Dar împlinirea acestei profeții depinde în primul rând de împlinirea unei alte profeții: subjugarea lui Canaan. Acest eveniment are o importanță atât de mare în ochii autorului încât revine asupra lui la sfârșitul binecuvântării, unde, pentru a treia oară, se referă la Canaan ca la robul lui Sem (Geneza 9:27; compară cu vers. 25 și 26). Limbajul folosit în secțiunea dedicată binecuvântării este în stilul unei rugăciuni: „Binecuvântat să fie...” (Geneza 9:26,27). Moise, autorul acestui text și contemporan cu israeliții înrobiți în Egipt, se roagă pentru salvarea lui Israel – un pas de bază, necesar în vederea salvării omenirii.

Universalitatea și particularitatea

Această legătură dintre perspectiva particulară și cea universală este o trăsătură tipică gândirii biblice. Spre deosebire de gândirea greacă, ce promovea-

ză ideea unui acces imediat la adevărul absolut, profetii evrei vorbesc despre un Dumnezeu care a ales un popor și mai târziu pe Fiul Lui, prin care să Se descopere omenirii.

O ilustrare a modului de gândire biblic este reprezentat de numărul 70: sunt 70 de națiuni enumerate în lista popoarelor din Geneza 10, care îi prefigurează pe cei 70 de membri ai familiei lui Iacov (Geneza 46:27) și pe cei 70 de bătrâni ai lui Israel din pustiu (Exodul 24:9). Această corespondență între diversele entități în număr de 70 pare să stea la baza textului din Deuteronomul 32:8, în care se afirmă că Dumnezeu i-a despărțit pe copiii oamenilor „după numărul copiilor lui Israel”. După cum au fost 70 de popoare, tot așa au fost 70 de limbi, potrivit tradiției iudaice. În Noul Testament, Isus trimite 70 de ucenici să evanghelizeze lumea (Luca 10:1-16). Genealogia lui Noe, tatăl popoarelor de pe pământ (Geneza 9:19; 10:32), reprezintă împlinirea binecuvântării și a promisiunii pe care Dumnezeu i-a făcut-o lui Noe: „Creșteți și înmulțiți-vă” (Geneza 8:17; 9:1,7). De asemenea, atât această binecuvântare, cât și promisiunea sunt legate de făgăduința și binecuvântarea inițială care i-a fost dată lui Adam la momentul creării (Geneza 1:28,29).

Dumnezeul popoarelor, Creatorul lumii și Domnul lui Israel este același Dumnezeu. Această observație are două implicații teologice importante. În primul rând, înseamnă că Dumnezeu influențează istoria chiar și dincolo de domeniul religiei. Dumnezeu este prezent printre popoare. În al doilea rând, faptul că Dumnezeu este același înseamnă că salvarea națiunilor depinde de mărturia lui Israel. Binecuvântarea asupra neamurilor se va împlini doar prin intermediul lui Israel (Geneza 12:3), fiindcă doar Dumnezeul lui Israel este adevăratul Dumnezeu (Ioan 4:22,23). Lecțiile din Biblia ebraică, istoria lui Israel și evenimentele din viața evreilor și cele care au fost consemnate în Noul Testament au o semnificație răscumpărătoare pentru popoarele lumii.

O încercare de a unifica și de a uzurpa: Este tulburător că ideologia unității este prima preocupare a constructorilor Turnului Babel. Formularea „tot pământul avea o singură limbă și aceleași cuvinte” (Geneza 11:1) se referă la faptul că acești oameni foloseau aceleași cuvinte și aveau aceeași retorică. Istoria Turnului Babel consemnează prima încercare de a uni lumea. Nu e de mirare deci că acest mod de gândire a dat naștere la o societate totalitară, care nu lăsa loc la diferențe sau la păreri divergente (compară cu Daniel 3:1-7) și care s-a angajat în acțiunea de a-l lua locul lui Dumnezeu. De fapt, cele două caracteristici – uniformitate și uzurpare – merg împreună. Istoria ne-a arătat că tendința de a-i constrânge pe ceilalți să se comporte și să gândească la fel ca noi duce inevitabil la intoleranță și la persecuții. În cele din urmă, o asemenea constrângere dă naștere ambiției de a-l lua locul lui Dumnezeu.

De mare însemnătate este și faptul că ziditorii Turnului Babel folosesc tocmai cuvintele lui Dumnezeu. Primul cuvânt, o interjecție, *habah*, „Haidem!”, care introduce de două ori discursul constructorilor (Geneza 11:3,4), este identic cu un cuvânt rostit de Dumnezeu (Geneza 11:7). Expresia care denotă colaborarea în cadrul comunității și care se repetă de patru ori (de trei ori, în limba română) în Geneza 11:1-7 („Haidem să...”) evocă pluralul Dumnezeirii de la creație: „Să facem” (Geneza 1:26) și trădează deci intenția constructorilor de a uzurpa puterea lui Dumnezeu. Chiar și termenul ebraic pentru „turn”, care descrie cetatea Babel, este un indiciu al aspirației lor. Acest cuvânt este corelat cu termenul *gadal*, „mare”, care implică ideea de ambiție și glorie, deseori asociat cu Dumnezeu Însuși (Exodul 18:11). Interesant, pasajul din Daniel 8, care are în comun cu textul nostru o serie de motive lingvistice și teologice, folosește același cuvânt, *gadal*, ca termen-cheie pentru a descrie încercarea cornului mic de a se înălța până la Dumnezeu Însuși (Daniel 8:9-11,25). De fapt, turnul este menit să ajungă până la cer, o precizare care sugerează mai mult decât proporțiile monumentale ale turnului. Constructorii Turnului Babel au fost mânați de ambiția spirituală de a-l lua locul lui Dumnezeu, lucru care se vede clar din intenția lor de a-și face „un nume” (Geneza 11:4). Dumnezeu este singurul care „face un nume mare” cuiva (Geneza 12:2) și singurul care poate să-și facă Lui un Nume (Isaia 63:12,14),

III. Aplicație

Blestemele sunt transformate în binecuvântări: Găsiți în Biblie situații în care ceea ce la origini a constituit un blestem a devenit, în cele din urmă, o binecuvântare. Găsiți în viața personală ocazii când o experiență negativă (de exemplu, izolarea din cauza COVID-19) v-a oferit oportunități neașteptate ca să meditați, să aveți părtășie și să vă întoarceți la Dumnezeu. De ce adesea suferința aduce cu sine descoperirea de noi valori și ne apropie mai mult de ceilalți și de Dumnezeu?

Unitatea și luarea locului lui Dumnezeu: Găsiți în Biblie, în istorie, în comunitatea religioasă din care faceți parte și în experiența personală situații în care un lider bine intenționat sau poate chiar dumneavoastră, personal, v-ați comportat precum constructorii Turnului Babel. De ce marile idealuri de sfințenie, unitate și adevăr duc deseori la intoleranță și la mândrie? În ce fel modelul lui Isus ne inspiră să găsim modalități de a evita această greșală? De ce nu este suficient doar să avem dreptate și de ce acest lucru poate, de fapt, să dea naștere la ură și la o mândrie care duce la îndreptățire de sine?

Rădăcinile lui Avraam

Sabat după-amiază

Text de memorat: „_____ Avraam, când a fost chemat să plece într-un loc pe care avea să-l ia ca _____, a ascultat și a plecat _____” (Evrei 11:8).

Am ajuns în centrul cărții Geneza. Această secțiune centrală (Geneza 12–22) acoperă parcursul lui Avraam de la prima chemare adresată de Dumnezeu, *lekh lekha*: „Ieși” (Geneza 12:1), care îl face să renunțe la trecutul lui, la cea de-a doua chemare adresată de Dumnezeu, *lekh lekha*: „Du-te” (Geneza 22:2), care îl face pe Avraam să renunțe la viitorul lui (care ar fi fost în fiul său). Drept urmare, Avraam este mereu în mișcare, mereu un nomad și, din acest motiv, el este numit „străin” (Geneza 17:8).

În umblarea lui, Avraam este suspendat în gol, fără un trecut, pe care l-a pierdut, și fără un viitor, pe care nu-l vede. Între aceste două chemări, care încadrează parcursul credinței lui, Avraam aude vocea lui Dumnezeu, care îl asigură iarăși: „Nu te teme” (Geneza 15:1). Aceste trei cuvinte ale lui Dumnezeu marchează cele trei părți ale drumului lui Avraam, pe care le vom analiza în studiile 6, 7 și 8.

Avraam arată ce înseamnă credința (Geneza 17:6) și este amintit în scripturile evreiești drept un bărbat al credinței (Neemia 9:7,8). În Noul Testament, Avraam este unul dintre personajele cele mai menționate din Vechiul Testament, iar în această săptămână vom începe să aflăm de ce.

7 mai – Sabatul Companionului

1. De ce l-a chemat Domnul pe Avram să-și lase țara și familia? Cum a răspuns el?

Geneza 12:1-9

Ocazia anterioară în care Dumnezeu i-a vorbit unui om, cel puțin dintre cele notate în Scriptură, l-a vizat pe Noe, ca să-l asigure după potop că va face un legământ cu „orice făptură” (Geneza 9:15-17) și că nu va mai veni un alt potop. Noul cuvânt al lui Dumnezeu, acum adresat lui Avram, are legătură cu acea făgăduință: *toate familiile pământului vor fi binecuvântate prin Avram.*

Împlinirea acelei profeții începe cu renunțarea la trecut. Avram lasă în urmă tot ce îi era mai apropiat, familia și țara lui, chiar și o parte din el însuși. Intensitatea acestei mișcări se reflectă în repetarea cuvântului-cheie „ieși”, care apare de șapte ori în context. Prima dată, Avram trebuie să-și părăsească țara, „Ur, din Caldeea”, care este și Babilonul (Geneza 11:31; Isaia 13:19). Această chemare de a „ieși din Babilon” are o lungă istorie printre profeții biblice (Isaia 48:20; Apocalipsa 18:4). Plecarea lui Avram are de-a face și cu familia lui. El trebuie să-și lase propria moștenire și mare parte din ce a învățat și a dobândit prin moștenire, educație și influență.

Da, chemarea lui Dumnezeu presupune chiar mai mult. Expresia ebraică *lekh lekha*, „ieși/du-te”, tradusă literal înseamnă „du-te tu însuși”. Plecarea lui Avram din Babilon presupune mai mult decât mediul în care a trăit, chiar mai mult decât familia lui. Expresia ebraică sugerează un accent pe el *însuși*. Avram trebuie să se lase pe el însuși, să renunțe la partea aceea din ființa lui care conține trecutul său babilonian.

Ținta acestei abandonări este „o țară” pe care Dumnezeu i-o va arăta. Același limbaj va fi folosit în contextul jertfirii lui Isaac (Geneza 22:2), cu referire la muntele Moria, unde Isaac avea să fie adus jertfă și unde templul din Ierusalim avea să fie construit (2 Cronici 3:1). Promisiunea lui Dumnezeu nu vizează doar o patrie fizică, ci și salvarea lumii. Ideea aceasta este reafirmată în făgăduința lui Dumnezeu de a binecuvânta toate familiile pământului (Geneza 12:2,3). Verbul *barakh*, „a binecuvânta”, apare de cinci ori în acest pasaj. Această binecuvântare universală se va realiza prin intermediul „seminței” lui Avram (Geneza 22:18; 26:4; 28:14). Textul se referă aici la „sămânță”, care în cele din urmă se va împlini în Isus Hristos (Faptele apostolilor 3:25).

Sâmbătă, 7 mai, este Sabatul Companionului. Împreună cu cei apropiați, începe să pregătești un mic dar pentru adolescenții din biserica ta.

2. De ce a plecat Avram din Țara Promisă și s-a dus în Egipt? Cum s-a comportat faraonul în comparație cu Avram?

Geneza 12:10-20

Aparent fără sens, Avram, care tocmai ajunsese în Țara Promisă, decide să plece de acolo în Egipt din cauză că „a venit însă o foamete în țară” (Geneza 12:10). Există dovezi bine atestate în textele egiptene antice despre popoarele din Canaan care mergeau în Egipt pe timp de foamete. În *Învățăturile pentru regele Merikare*, un text compus în perioada Regatului Mijlociu egiptean (2060–1700 î.Hr.), oamenii care veneau din Canaan erau identificați cu niște „bieți asiatici” (*aamu*) și descriși ca „fiind într-o stare jalnică, [...] fără apă, [...] care nu [trăiește] într-un loc, nevoia de hrană [il] pune pe drumuri” (Miriam Lichtheim, *Ancient Egyptian Literature, Volume I: The Old and Middle Kingdoms*, University of California Press, Berkeley, CA, 1973, pp. 103, 104).

Tentația Egiptului a constituit deseori o problemă pentru israeliții din vechime (Numeri 14:3; Ieremia 2:18). Astfel, Egiptul a devenit un simbol al oamenilor care se încred în oameni mai degrabă decât în Dumnezeu (2 Împărați 18:21; Isaia 36:6,9). În Egipt, unde apa era la ordinea zilei, credința nu era necesară, fiindcă se vedea imediat cât de promițătoare era această țară. În comparație cu țara unde era foamete, Egiptul îi părea un loc bun de locuit lui Avram, în ciuda a ceea ce îi spusese Dumnezeu.

Avram care acum pleacă din Canaan este în contrast cu Avram care a plecat din Ur. Înainte, Avram a fost descris ca un om al credinței care a plecat din Ur ca răspuns la chemarea lui Dumnezeu; acum, el pleacă din Țara Promisă de unul singur, din proprie inițiativă. Înainte, Avram s-a bizuit pe Dumnezeu; acum, el se comportă ca un politician pragmatic, manipulator și lipsit de etică, unul care se bizuie doar pe sine.

Vedem aici că până și un mare om al lui Dumnezeu poate comite greșeli și să nu fie totuși lepădat de Dumnezeu. Când Noul Testament vorbește despre Avraam ca un exemplu de mântuire prin har exact aceasta înseamnă: har! Deoarece, dacă nu ar fi fost prin har, pentru Avraam, la fel ca și pentru noi, nu ar fi fost nicio speranță.

Ce ar trebui să ne învețe această întâmplare despre cât de ușor este chiar și pentru creștinii credincioși să se abată de pe drumul drept? De ce neascultarea nu este niciodată o alegere bună?

3. Ce învățăm din Geneza 13:1-18 despre cât de important este caracterul?

Avram se întoarce de unde a plecat, ca și când voiajul lui în Egipt a fost doar un ocol nefericit. Relația lui Dumnezeu cu Avram se reia de acolo de unde se opriese la primul lui drum în Țara Promisă. Prima oprire a lui Avram este la Betel (Geneza 13:3), la fel ca în primul lui drum în țară (Geneza 12:3-6). Avram s-a pocăit și și-a venit în fire: a redevenit Avram, omul credinței.

Reconectarea lui Avram cu Dumnezeu se vede deja în relaționarea lui cu oamenii, în modul în care abordează problemele cu Lot, nepotul său, în ce privește folosirea terenurilor din zonă. Astfel, Avram este cel care propune un tratat de pace și îi permite lui Lot să aleagă primul (Geneza 13:9,10) – un act de generozitate, de mărinimie, care arată ce fel de om era Avram.

Faptul că Lot își alege partea cea mai bună și mai ușor de lucrat, câmpia cel mai bine udată (Geneza 13:10,11), fără să-i pese câtuși de puțin de răutatea viitorilor lui vecini (Geneza 13:13), dezvăluie ceva despre lăcomia și caracterul lui. Expresia „și-a ales” ne reamintește de antediluvienii care au ales și ei ce și-au dorit (vezi Geneza 6:2).

În schimb, mutarea lui Avram a fost un act de credință. Nu el a ales țara, ci aceasta i-a fost dată de Dumnezeu prin har. Spre deosebire de Lot, Avram s-a uitat la țară și a cercetat-o cu privirea doar la porunca lui Dumnezeu (Geneza 13:14). Dumnezeu îi vorbește iarăși lui Avram doar după ce acesta se desparte de Lot (Geneza 13:14). De fapt, aceasta este prima ocazie consemnată când Dumnezeu îi vorbește lui Avram de la plecarea din Ur: „Ridică-ți ochii și, din locul în care ești, privește spre miazănoapte și spre miazăzi, spre răsărit și spre apus; căci toată țara pe care o vezi ți-o dau ție și seminței tale în veac” (Geneza 13:14,15). Apoi, Dumnezeu îl invită pe Avram să străbată „țara în lung și în lat”, ca un act de intrare în posesie, „căci ție ți-o voi da” (Geneza 13:17).

Deci Domnul lămurește foarte bine faptul că El, Dumnezeu, este Cel care îi dă țara lui Avram. Este un dar, un dar din har, pe care Avram trebuie să și-l însușească prin credință, o credință care duce la ascultare. Doar Dumnezeu va împlini tot ce i-a promis lui Avram aici (vezi Geneza 13:14-17).

Ce gest de bunătate și generozitate ai putea să faci – azi sau mâine – pentru o persoană care probabil nu îți acordă respectul cuvenit?

4. Ce semnificație are faptul că războiul are loc imediat după ce lui Avram i se oferă în dar Țara Promisă? Ce ne învață această întâmplare despre Avram?**Geneza 14:1-17**

Acesta este primul război relatat în Scriptură (Geneza 14:2). Coaliția formată din patru armate din Mesopotamia și Persia împotriva celeilalte coaliții formate din cinci armate canaanite, inclusiv regii Sodomei și Gomorei (Geneza 14:8), sugerează că acesta a fost un conflict amplu (Geneza 14:9). Motivul acestei operațiuni militare are de-a face cu faptul că popoarele canaanite se răsculară împotriva suveranilor babilonieni (Geneza 14:4,5). Deși acest fragment se referă la un conflict istoric precis, momentul desfășurării acestui război „global”, chiar după darea Țării Promise lui Avram, îi conferă acestui eveniment o semnificație spirituală deosebită.

Faptul că au fost implicate atât de multe popoare din țara Canaan sugerează că miza acestui conflict era suveranitatea asupra țării. În mod ciudat, tabăra lui Avram, adevăratul posesor al țării, este singura forță care rămâne în afara conflictului, cel puțin la început.

Motivul pentru care Avram a ales să rămână neutru este că, din perspectiva lui, Țara Promisă nu trebuia obținută prin forța armelor sau prin înțelepciunea strategiilor politice. Regatul lui Avram era un dar de la Dumnezeu. Singurul motiv pentru care Avram avea să intervină este soarta nepotului său Lot, luat prizonier în timpulul bătăliilor (Geneza 14:12,13).

„Avraam [...] nu păstrase amintiri neplăcute despre lipsa de recunoștință a lui Lot. I s-a trezit toată afecțiunea sa pentru Lot și s-a hotărât să-l salveze. Căutând mai întâi sfatul divin, Avraam s-a pregătit de război” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 135).

Dar Avram nu înfruntă întreaga coaliție. În ceea ce trebuie să fi fost o operațiune rapidă și nocturnă cu un efectiv mic de luptători, el a atacat doar tabăra unde Lot era ținut prizonier. Lot este salvat și, împreună cu el, și regele Sodomei. Astfel, acest credincios om al lui Dumnezeu a manifestat și mare curaj, și tărie sufletească. Nu este de mirare că influența lui în zonă a crescut și oamenii au văzut ce fel de om era, aflând mai multe despre Dumnezeul pe care el îl slujea.

Ce influență au faptele noastre asupra celorlalți? Ce mesaj transmitem despre credința noastră prin ceea ce facem?

5. Cine era Melhisedec? De ce Avram și-a dat zecimea acestui preot care apare din senin?

Geneza 14:18-24 _____

Evrei 7:1-10 _____

Apariția neașteptată a misteriosului Melhisedec nu este de neînțeles. După ce a primit mulțumirile din partea regilor canaaniți, acum Avram este cel care îi mulțumește acestui preot, o recunoștință manifestată prin zecimea pe care i-a oferit-o. Melhisedec venea din cetatea Salem, care înseamnă „pace”, un mesaj nimerit după tulburarea produsă de război. Unul dintre componentele numelui lui Melhisedec, *tsedek*, „dreptate”, apare în contrast cu numele regelui Sodomei, Bera („în rău”, „în răutate”), și al Gomorei, Birșa („în nelegiuire”), acestea fiind probabil porecle provenite din comportamentul lor (Geneza 14:2).

Melhisedec apare după răsturnarea situației de violență și răutate, reprezentate de ceilalți regi canaaniți. Acest pasaj mai conține și prima menționare în Biblie a cuvântului „preot” (Geneza 14:18). Asocierea lui Melhisedec cu Dumnezeu cel Preaînalt (Geneza 14:18), pe care Avram Îl invocă drept propriul lui Dumnezeu (Geneza 14:22), arată clar că Avram l-a considerat pe Melhisedec preot al Dumnezeului pe care el Îl slujea. Totuși, Melhisedec nu trebuie identificat cu Hristos. El era reprezentantul lui Dumnezeu printre oamenii din acea vreme (vezi Comentariile lui Ellen G. White, *Comentariul Biblic Adventist*, vol. 1, pp. 1092, 1093). Melhisedec oficiază, într-adevăr, ca un preot și îl servește pe Avram cu „pâine și vin”, o asociere din care deseori se subînțelege utilizarea mustului – suc de struguri proaspăt stors (Deuteronomul 7:13; 2 Cronici 31:5) – și care re apare în contextul oferirii zecimii (Deuteronomul 14:23). În plus, el îl binecuvântează pe Avram (Geneza 14:19).

Pe de altă parte, Avram „i-a dat zeciuală din toate” (Geneza 14:20) ca răspuns față de Dumnezeu Creator, „Ziditorul cerului și al pământului” (Geneza 14:19). Acest titlu face trimitere la începutul pasajului despre crearea lumii (Geneza 1:1), unde expresia „cerurile și pământul” înseamnă totalitate, toate, tot. Ca atare, zecimea este înțeleasă ca o expresie a recunoștinței față de Creator, care deține toate lucrurile (Evrei 7:2-6; compară cu Geneza 28:22). În mod paradoxal, închinătorul vede zecimea nu ca pe un dar făcut *lui* Dumnezeu, ci ca pe un dar *de la* Dumnezeu, pentru că Dumnezeu ne dă totul, de fapt.

De ce actul înapoierii zecimii este un indicator puternic al credinței, precum și un act care întărește credința?

Citește capitolul 12, „Avraam în Canaan”, din cartea *Patriarhi și profeți*, de Ellen G. White.

„Biserica lui Hristos trebuie să fie o binecuvântare, iar membrii ei sunt binecuvântați atunci când sunt o binecuvântare pentru alții. Scopul pentru care Dumnezeu Și-a ales un popor înaintea lumii nu a fost doar ca să îi poată înfia pe cei din acest popor ca fii și fiice ale Sale, ci ca, prin ei, El să poată oferi lumii binecuvântările revelației divine. [...]

Ori de câte ori îi binecuvântează pe copiii Săi cu lumină și adevăr, Dumnezeu nu îi binecuvântează doar ca ei să aibă darul vieții veșnice, ci și ca toți din jurul lor să fie luminați spiritual. [...] «Voi sunteți sarea pământului.» Când îi face pe copiii Lui să fie sare, Dumnezeu nu îi face doar ca ei să trăiască, ci ca să fie niște mijloace prin care alții să trăiască. [...]

Străluciți voi ca pietre vii în zidirea lui Dumnezeu? [...] Nu vom avea o religie autentică dacă aceasta nu exercită o influență dominantă asupra noastră în îndeplinirea oricărei îndatoriri. Ar trebui să avem o evlavie practică pe care să o împletim cu activitatea noastră de zi cu zi. Harul transformator al lui Hristos ar trebui să fie în inima noastră. Avem nevoie de mult mai puțin din eul nostru și de mai mult din Isus” (Ellen G. White, *Reflecting Christ*, p. 205).

Studiu la rând

Leviticul 11–17

Evangelizare, subcapitolul „Darul culturii și al bunătății”

1. Care erau cele trei criterii ca un animal să poată fi consumat de copiii lui Israel?

2. Cât dura carantinarea unui israelit suspectat de o leziune de lepră?

3. Cum se folosea isopul la curățirea leprosului?

4. Ce reprezenta sângele și de ce era interzis consumul lui în Israel?

5. **Ce calități vor spori de o sută de ori capacitatea unui lucrător de a fi folositor?**

Text-cheie: Evrei 11:8

Pasaje în studiu: Geneza 12–14; Evrei 7:1-10

I. Privire generală

Introducere: Această secțiune ne poartă într-o călătorie de la Babel în Țara Promisă, dar cu un nou erou, Avram, care își lasă în urmă casa fără să știe care îi va fi destinația. Primii pași ai lui Avram spre Țara Promisă nu sunt ușori, ci mai degrabă șovăielnici. Avram se luptă să moștenească țara. Când, în sfârșit, ajunge în Canaan, el nu poate să rămână acolo, pentru că este foamete. Prin urmare, trebuie să se îndrepte spre Egipt. Dar Avram nu se poate stabili nici acolo, din cauza unui conflict cu faraonul. Avram este deci constrâns să se întoarcă și să meargă din nou în Canaan. Dar și acolo lucrurile sunt complicate. Avram și Lot, nepotul lui, se învoiesc să se despartă din cauza unei dispute pe seama pământului. Mai târziu izbucnește un război care angrenează întreaga țară, însuși locul pe care Dumnezeu îl hotărâse pentru Avram. După bătălie, Avram este întâmpinat de un necunoscut, Melhisedec, căruia îi dă zeciuială, un mod de a recunoaște că nimic nu îi aparține. Aceste episoade sunt bogate în lecții spirituale în care se împletesc elemente ce țin de credință și de etică.

De meditat: Comparați manipulările și minciunile lui Avram cu încrederea și onestitatea faraonului; altruismul lui Avram față de Lot cu egoismul lui Lot; generozitatea lui Avram cu lăcomia împăraților. Analizați lipsa de consecvență și de încredere a lui Avram atunci când răspunde chemării lui Dumnezeu.

II. Comentariu

Lek leka, „leși!”

Această expresie ebraică înseamnă „du-te ca să te regăsești”. Chemarea adresată lui Avram de „a ieși” din țara lui și de a se îndepărta de rădăcinile sale ar trebui să-l ducă pe o cale a regăsirii de sine, a împlinirii personale și a conturării propriei identități. Nu este suficient ca Avram să iasă din Babel; ca să se regăsească cu adevărat, el are nevoie să se debaraseze de Babelul care este în el – idolatria părinților lui și mentalitatea arogantă a Babelului. În acest scop, Avram trebuie nu doar să plece din locul în care a trăit, ci trebuie să fie mereu în mișcare. Este semnificativ că destinul „mobil” se reflectă în limbajul care redă întâmplările din viața lui. Verbul „a merge”, *halak*, este un cuvânt-cheie care străbate narațiunea despre Avram din capitolul 12 până la capitolul 22, fragment care constituie secțiunea centrală a cărții Geneza. Un alt aspect im-

portant este că expresia *lek leka*, „ieși”, „mergi”, încadrează parcursul spiritual al lui Avraam. Această expresie apare de două ori: prima dată, când Avraam este chemat să-și lase trecutul (Geneza 12:1), iar a doua oară, când este chemat să-și abandoneze viitorul (Geneza 22:2). Suspendat în gol, dezrădăcinat, Avraam se bazează doar pe Dumnezeu. Avraam personifică credința.

Avram și faraonul

Când ajunge în Egipt, Avram se confruntă cu amenințarea din partea faraonului. Dar, în loc să caute ajutorul sau călăuzirea lui Dumnezeu, el recurge la politică și minciuni. Doar că înșelăciunea lui Avram se întoarce împotriva lui. Tocmai pentru că Avram a mințit și a pretins că Sarai era sora lui, aceasta a fost luată de faraon în haremul lui (Geneza 12:15; compară cu Geneza 12:19). Paradoxal, faraonul îl tratează bine pe Avram tocmai pentru că crezuse că Sarai era sora acestuia (Geneza 12:16), exact așa cum ticluise Avram (Geneza 12:13). Episodul este plin de ambiguități. Chiar și când minte, Avram spune adevărul, deoarece Sarai este și nu este sora lui; ea este sora lui după un singur părinte. Chiar și când este binecuvântat cu tot felul de daruri, Avram este blestemat, fiindcă soția lui se află acum în haremul faraonului. Dumnezeu nu îl dojenește pe Avram; dar, când vorbește faraonul, cuvintele lui răsună ca cele rostite de Dumnezeu lui Adam (Geneza 3:9; compară cu Geneza 21:17; 22:11,15,16). Un alt aspect interesant este și că faraonul pune o serie de întrebări, ca atunci când Dumnezeu l-a strigat pe Adam (Geneza 3:9,11). Această paralelă între cele două muștrări sugerează că păcatul lui Avram este de aceeași natură cu păcatul lui Adam.

Avram și Lot

Pentru prima dată de la sosirea în Canaan, verbul *halak*, „a merge/a se duce”, care răspunde la chemarea *lek leka*, reapare. Este folosit de două ori (Geneza 13:1,5). Prima dată se referă la călătoria lui Avram la Betel, unde a construit un altar și l s-a închinat lui Dumnezeu (Geneza 13:4). Această deplasare îl reconectează pe Avram cu trecutul lui și restaurează ceea ce întrerupsese călătoria în Egipt. Avram se întoarce la „cărările cele vechi” (Ieremia 6:16; compară cu Ieremia 18:15). Se pocăiește.

A doua oară când este folosit, verbul *halak* se referă la umblarea lui Lot. Dar, spre deosebire de umblarea lui Avram, umblarea lui Lot nu are o conotație spirituală; în schimb, aceasta este asociată cu bogăția lui (Geneza 13:5). Mai mult, nu doar modul în care cei doi „merg” este diferit, ci și modul în care „locuiesc”. În timp ce Avram asociază „locuirea/așezarea” lui într-un loc cu relația

lui cu Dumnezeu, Lot cântărește „așezarea” lui doar în legătură cu el însuși și cu bunurile lui materiale. Dificultatea coabitării lor (Geneza 13:6) nu este doar urmarea factorilor externi, ci, în esență, are de-a face cu divergențele spirituale profunde dintre ei. Viziunile lor asupra lumii sunt viziuni care nu se pot împăca (Geneza 13:7-9) și, prin urmare, tensiunile dintre ei sunt inevitabile. Deși textul biblic consemnează o ceartă între păzitorii de turme, disputa trece dincolo de păzitorii turmelor și presupune elemente spirituale. Avram înțelege deci că separarea este singura modalitate de a face să fie pace. Lot ia inițiativa și alege teritoriul câmpiilor bogate. Avram ia ce a mai rămas: munții Canaanului (Geneza 13:12). Spre deosebire de Lot, care decide de unul singur să-și ridice ochii și să vadă (Geneza 13:10), Avram o face doar la porunca lui Dumnezeu (Geneza 13:14).

Mai târziu, în timpul unui război, când Lot este luat prizonier din Sodoma (împreună cu bunurile lui), Avram pornește cu un comando de bărbați ca să-și salveze nepotul. La sfârșitul campaniei, Lot și oamenii lui sunt în sfârșit eliberați. Regele Sodomei iese în întâmpinarea patriarhului, când acesta se întorcea din expediție, ca să-i mulțumească (Geneza 14:17). Surprinzător, Lot, care era atât de nerăbdător să dețină controlul asupra destinului său și să ia el partea cea mai bună a țării, ajunge prizonier. Avram, pe de altă parte, care cu umilință și bunătate îi cedează lui Lot dreptul de a alege primul – o alegere care îi aparținea lui de drept, ca rudă mai în vârstă – este cel care acum ia inițiativa și controlează cursul evenimentelor. Avram înțelesese că încrederea în Dumnezeu și disponibilitatea de a pierde propriile beneficii au fost cea mai bună modalitate de a-și controla propria soartă și de a-și asigura cel mai bun rezultat. Aceași lecție paradoxală este întărită de Isus în predica Sa de pe munte (Marcu 8:35).

Avram și Melhisedec

Acest rege misterios pare a fi complet în afara cadrului narațiunii. Mai întâi de toate, Melhisedec provine din cetatea Salem, numele antic al Ierusalimului, care nu a fost implicat în război. În plus, numele *şalem*, „Salem”, care înseamnă „pace”, contrapune acțiunile de război, care, în cadrul narațiunii de până acum, au ocupat un loc central. Dreptatea (*tsedeq*), termen cuprins în numele regelui, se află în opoziție cu aluziile la „rău” și „nelegiuire” din numele Bera („în rău”), regele Sodomei, și Birşa („în nelegiuire”), regele Gomorei. Melhisedec este numit „preot al Dumnezeului celui Preaînalt”.

Aceasta este prima dată când apare în Biblie cuvântul „preot” (*kohen*). Preoția lui Melhisedec precedă preoția levitică. Faptul că Avram folosește

același titlu *'el 'elyon* („Dumnezeului celui Preaînalt”) în dreptul Dumnezeului lui (Geneza 14:20), adăugând numele Iehova (YHWH) la numele „Dumnezeul cel Preaînalt” (Geneza 14:22), sugerează că el l-a considerat pe Melhisedec un preot legitim al Dumnezeului Creator. Deși Melhisedec aparținea comunității canaanite, Dumnezeu îl alesese ca reprezentant al Său printre oamenii din vremea aceea. În ciuda originii sale străine, Avram îi dă zeciuială și este binecuvântat de el. În plus, numeroasele referiri la Dumnezeu, masa sfântă alcătuită din pâine și must și binecuvântarea și imnul adresate lui Dumnezeu îi conferă din plin personajului Melhisedec o semnificație spirituală, indicând mai mult decât o simplă întâlnire între regi. De remarcat faptul că mai departe în Scripturi se păstrează această conotație spirituală. Psalmul 110 îl asociază pe Melhisedec cu viitorul Mesia davidic (Psalmii 110:4), urmat de autorii Noului Testament, care corelează preoția unică a lui Melhisedec cu cea a lui Isus (Evrei 5:5–6:10; 7).

III. Aplicație

Lek leka, „Ieși!”

Găsiți în Biblie pasaje în care profeții îi somează pe oamenii lui Dumnezeu să iasă din Babilon. Ce înseamnă această chemare pentru poporul lui Dumnezeu de astăzi? Cum vi se aplică personal chemarea lui Dumnezeu de „a ieși”, în raport cu viața socială pe care o aveți? În ce fel acest apel are de-a face cu lucrarea de zidire a caracterului pe care o faceți zilnic? Cum se aplică această expresie la experiența convertirii de care ați avut parte?

Avram și Lot: De ce Avram a putut să-l lase pe Lot să aleagă primul? Cum se aplică această atitudine în relația pe care o aveți cu ceilalți oameni? De ce perspectiva lui Avram orientată spre viitor este superioară gândirii lui Lot orientate spre prezent? Ce principii și lecții vă învață acest episod biblic despre modul în care ar trebui gestionate afacerile? De ce, în final, ticăloșia și înșelăciunea nu aduc niciun beneficiu?

Avram și Melhisedec: Ce lecții despre semnificația spirituală a zecimii puteți lua de la Avram, care îi dă zecimea regelui păgân Melhisedec? De ce decizia lui Avram de a da zecime din tot ce recuperează din luptă are legătură cu credința lui în Creatorul și Mântuitorul lui (Geneza 14:19,20)? Cum se aplică o asemenea mărturisire de credință în Creator la bunurile materiale din viața noastră?

Legământul cu Avraam

Sabat după-amiază

Text de memorat: „Avram a răspuns: Doamne, Dumnezeule, _____
 _____? Căci mor fără copii, și _____ casei
 mele este _____” (Geneza 15:2).

Odată cu Geneza 15 am ajuns la momentul crucial când Dumnezeu Își formalizează legământul cu Avraam. Acesta este al doilea legământ, după legământul cu Noe.

Asemenea legământului cu Noe, cel încheiat cu Avraam implică și alte națiuni, căci, în ultimă instanță, legământul cu Avraam face parte din legământul cel veșnic, care este făcut cu toată omenirea (Geneza 17:7; Evrei 13:20).

Acest episod din viața lui Avraam este plin de frici și de răsete. Lui Avram îi este teamă (Geneza 15:1), precum Sarei (Geneza 18:15) și lui Agar (Geneza 21:17). Avraam râde (Geneza 17:17); Sara (Geneza 18:12) și Ismael râd și ei (Geneza 21:9). Capitolele acestea transmit sensibilitate și căldură umană. Avram este plin de ardoare în ce privește salvarea sodomiților nelegiuți; este grijuliu față de Sara, Agar și Lot și este ospitalier cu cei trei străini (Geneza 18:6).

În acest context, numele lui Avram, care transmite ideea de a fi nobil și onorabil, va fi schimbat în Avraam, care înseamnă „tatăl multor neamuri” (Geneza 17:5). Astfel vedem aici mai multe indicii despre natura universală a ceea ce plănuiește Dumnezeu să facă prin intermediul legământului Său cu Avraam.

14 mai – Dar ADRA (colectă)

1. Cum demonstrează Avram ce înseamnă a trăi prin credință? Care este semnificația jertfei cerute de Dumnezeu lui Avram?

Geneza 15:1-21 _____

Romani 4:3,4,9,22 _____

Primul răspuns al lui Dumnezeu la îngrijorarea lui Avram cu privire la un moștenitor (Geneza 15:1-3) este că el, Avram, va avea un fiu „ce va ieși din [el]” (Geneza 15:4). Același limbaj este folosit și de profetul Natan cu referire la viitorul împărat mesianic (2 Samuel 7:12). Avram s-a simțit încurajat și „a crezut pe Domnul” (Geneza 15:6), pentru că a înțeles că împlinirea făgăduinței lui Dumnezeu nu depinde de neprihănirea sa, ci de a lui Dumnezeu (Geneza 15:6; compară cu Romani 4:5,6).

Apoi, Dumnezeu organizează o ceremonie în cadrul căreia Avram trebuia să aducă o jertfă. În esență, jertfa arată spre moartea lui Isus pentru păcatele noastre. Oamenii sunt mântuiți prin har, darul neprihănirii lui Dumnezeu, simbolizat prin aceste sacrificii. Dar această ceremonie deosebită îi transmite lui Avram niște mesaje anume. Năpustirea păsărilor răpitoare asupra animalelor de jertfă (Geneza 15:9-11) înseamnă că urmașii lui Avram vor suferi din cauza sclaviei pentru „patru sute de ani” (Geneza 15:13) sau patru generații (Geneza 15:16). Apoi, în a patra generație, urmașii lui Avram „se [vor] întoarce aici” (Geneza 15:16).

Ultima scenă din ceremonia de jertfă este dramatică: „niște flăcări au trecut printre dobitoacele despicate” (Geneza 15:17). Această minune extraordinară reprezintă angajamentul lui Dumnezeu de a-și respecta promisiunea din cadrul legământului, de a da țara urmașilor lui Avram (Geneza 15:18).

Hotarele Țării Promise, „de la râul Egiptului până la râul cel mare, râul Eufrat” (Geneza 15:18), ne reamintesc de hotarele Grădinii Edenului (compară cu Geneza 2:13,14). Prin urmare, această profeție vizează mai mult decât exodul/ieșirea din Egipt a israeliților și o patrie pentru ei. La orizontul îndepărtat al acestei profeții, cu urmașii lui Avraam stăpânind țara Canaan, se conturează ideea salvării la sfârșitul timpului a poporului lui Dumnezeu, care se va întoarce în Grădina Edenului.

Cum putem învăța să rămânem concentrați asupra lui Isus și neprihănirii Sale ca singura noastră speranță de mântuire? Ce se întâmplă dacă încercăm să ne numărăm faptele bune?

2. Cum interpretezi decizia lui Avram de a apela la Agar, în ciuda făgăduinței făcute de Dumnezeu? În ce fel cele două femei reprezintă două atitudini privind credința (Galateni 4:21-31)?

Geneza 16:1-16

Când Avram s-a îndoit (Geneza 15:2), Dumnezeu i-a dat categorica asigurare că el va avea un fiu. Acum, 10 ani mai târziu, Avram încă nu are niciun fiu. Chiar și după impresionanta profeție a lui Dumnezeu, Avram pare că și-a pierdut credința: nu mai crede că va fi posibil să aibă un fiu cu Sarai. Sarai, dez-nădăjduită, ia inițiativa și îl somează pe Avram să recurgă la o practică obișnuită în Orientul Apropiat al acelor vremuri: să folosească o înlocuitoare. Agar, slujitoarea lui Sarai, este desemnată să facă acest serviciu. Planul funcționează.

Pasajul care descrie relația lui Sarai cu Avram pare un ecou al istoriei lui Adam cu Eva în Grădina Edenului. Cele două texte au în comun o serie de elemente (Sarai, ca și Eva, este activă; Avram, ca și Adam, este pasiv), precum și verbe și expresii („ai ascultat de glasul”, „ia”, „dă”). Paralela dintre cele două narațiuni sugerează că Dumnezeu a dezaprobat acest curs al acțiunilor.

Apostolul Pavel face referire la această situație ca să-și argumenteze ideea cu privire la fapte versus har (Galateni 4:23-26). În ambele episoade, rezultatul este același: răsplata imediată a faptei umane în afara voinței lui Dumnezeu duce la necazuri în viitor. Să observăm că Dumnezeu este absent pe toată durata acestui demers. Sarai vorbește despre Dumnezeu, dar niciodată cu El și nici Dumnezeu nu vorbește cu ei. Absența lui Dumnezeu este șocantă, mai ales după prezența Sa intensă din capitolul precedent.

Dumnezeu i se arată apoi lui Agar, însă doar după ce ea a plecat din casa lui Avram. Această apariție neașteptată exprimă ideea de prezență a lui Dumnezeu în ciuda efortului omenesc de a acționa fără El. Expresia „Îngerul Domnului” (Geneza 16:7) este folosită adesea cu referire la Domnul, Iehova (YHWH) (vezi Geneza 18:1,13,22). De data aceasta, Dumnezeu este Cel care ia inițiativa și o înștiințează pe Agar că va naște un fiu, Ismael, al cărui nume înseamnă „Dumnezeu aude” (Geneza 16:11). Este interesant că finalul acestui episod, care se încheie cu ideea de ascultare/auzire (*shama*), ne duce cu gândul la ideea de ascultare de la începutul episodului biblic, când Avram „a ascultat” glasul lui Sarai (Geneza 16:2).

De ce ne este atât de ușor să comitem aceeași greșeală pe care a comis-o Avram?

3. Cum înțelegi însemnătatea spirituală și profetică a ritualului circumciziei?

Geneza 17:1-19 _____

Romani 4:11 _____

Așa cum am văzut în relatarea precedentă (Geneza 16), lipsa de credință a lui Avram a întrerupt cursul călătoriei sale spirituale cu Dumnezeu. În acea perioadă, Dumnezeu a tăcut. Acum, pentru prima dată de atunci, Dumnezeu îi vorbește din nou. El reia legătura cu Avram și îl readuce în punctul în care a făcut un legământ cu el (Geneza 15:18). Acum însă Dumnezeu îi dă semnul acelui legământ. Semnificația tăierii-împrejur a fost îndelung dezbătută de teologi. Fiindcă presupune vărsare de sânge (vezi Exodul 4:25), acest ritual ar putea fi înțeles în contextul sacrificiului, jertfei, semnificând neprihănirea care este atribuită (compară cu Romani 4:11).

Un alt aspect semnificativ este că acest legământ, simbolizat prin tăierea-împrejur, este descris în termeni care trimit înapoi la prima profeție mesianică (compară Geneza 17:7 cu Geneza 3:15). Paralela dintre cele două texte sugerează că făgăduința pe care Dumnezeu i-a făcut-o lui Avram are în vedere mai mult decât simpla constituire formală a unui popor, ci conține perspectiva spirituală a salvării tuturor popoarelor de pe pământ. Iar ideea de „legământ veșnic” (Geneza 17:7) se referă la lucrarea urmașului mesianic, la jertfa lui Hristos care le asigură viața veșnică tuturor aceluia care o cer prin credință, precum și tot ce include credința (compară cu Romani 6:23 și Tit 1:2).

Interesant, această promisiune a unui viitor veșnic este conținută în schimbarea numelui lui Avram și al lui Sarai. Numele lor făceau referire doar la statutul lor prezent: Avram înseamnă „tată înălțat” și Sarai, „prințesa mea” (prințesa lui Avram). Schimbarea numelor lor în „Avraam” și „Sara” făcea referire la viitor: Avraam înseamnă „tatăl multor neamuri” și Sara, „prințesa” (tuturor). În paralel, și nu fără puțină ironie, numele Isaac („el va râde”) este o trimitere la râsul lui Avraam (primul râs consemnat în Scripturi, Geneza 17:17); este un râs care denotă scepticism, neîncredere sau poate mirare. În orice caz, deși a crezut în ce îi promisese Domnul în mod clar, Avraam încă se lupta să trăiască prin credință și încredere.

Cum putem învăța să continuăm să credem chiar dacă uneori ne luptăm cu respectiva convingere, așa ca Avraam? De ce este important să nu renunțăm, în ciuda momentelor în care ne îndoim?

Nu doar Ismael, ci toți bărbații din casa lui Avraam au fost circumciși (Geneza 17:23-27). Cuvântul *kol*, „tot”, „toți”, se repetă de patru ori (Geneza 17:23,27). În acest context de includere a tuturor i Se arată Dumnezeu lui Avraam pentru a-i confirma promisiunea despre un fiu, Isaac.

4. Ce lecții de ospitalitate îți inspiră primirea pe care Avraam le-a făcut-o vizitatorilor săi? Cum explici răspunsul lui Dumnezeu la ospitalitatea lui Avraam?

Geneza 18:1-15 _____

Romani 9:9 _____

Nu e clar dacă Avraam a știut cine erau acei străini (Evrei 13:2), chiar dacă s-a purtat cu ei ca și când Dumnezeu Însuși ar fi fost între ei. El „ședea [...], în timpul zădufului zilei” (Geneza 18:1) și, deoarece vizitatorii se văd rar în deșert, probabil că Avraam își dorea să-i întâlnească. Avraam a alergat spre acei bărbați (Geneza 18:2), deși avea 99 de ani. Pe unul dintre ei l-a numit *Adonai*, „Doamne” (Geneza 18:3), un apelativ folosit deseori pentru Dumnezeu. Avraam a stat lângă ei, atent la nevoile lor și gata să-i servească (Geneza 18:8).

Comportamentul lui Avraam față de străinii cerești va deveni un model de ospitalitate care îi va inspira pe oameni (Evrei 13:2). De fapt, atitudinea lui de respect transmite o filosofie a ospitalității. Manifestarea respectului și a grijii față de străini nu este doar un gest drăguț de curtoazie. Biblia subliniază că aceasta este o datorie religioasă, ca și când ar fi făcută față de Dumnezeu Însuși (compară cu Matei 25:35-40). Paradoxal, Dumnezeu este identificat mai mult cu străinii înfomețați și în nevoie decât cu omul generos care îi primește.

Pe de altă parte, intrarea divină în sfera umană denotă harul și dragostea lui Dumnezeu față de omenire. Această venire a lui Dumnezeu Îl anticipează pe Domnul Hristos, care Și-a părăsit casa din cer și S-a făcut un rob cu chip de om ca să ajungă la om (Filipeni 2:7,8). Manifestarea lui Dumnezeu aici este o dovadă a certitudinii promisiunii Sale (Geneza 18:10). El o vede pe Sara, care se ascunde „înapoia lui” (Geneza 18:10) și îi cunoaște gândurile cele mai tainice (Geneza 18:12). Știe că ea a râs, iar cuvântul „râs” este ultimul Său cuvânt. Neîncrederea ei devine punctul în care El Își va împlini cuvântul dat.

Meditează la faptul că „Dumnezeu este identificat mai mult cu străinii înfomețați și în nevoie decât cu omul generos care îi primește”. Gândește-te cum poți pune în practică acest adevăr în cursul zilei de azi sau de mâine.

5. Slujirea profetică a lui Avraam a avut vreun impact asupra responsabilității lui față de Lot? Cum?

Geneza 18:16–19:29

Avraam tocmai primise din nou confirmarea că Dumnezeu îi va da un fiu așa cum îi făgăduise. Totuși, în loc să se bucure de vestea cea bună, el îl implică pe Dumnezeu într-o discuție aprinsă cu privire la destinul lui Lot în Sodoma. Avraam nu este doar un profet căruia Dumnezeu Își descoperă voia, ci și un profet care mijlocește pentru cei păcătoși. Formularea ebraică „stătea tot înaintea Domnului” (Geneza 18:22) este o expresie care transmite ideea de rugăciune. De fapt, Avraam îi lansează lui Dumnezeu o provocare și negociază cu El pentru salvarea Sodomei, unde locuiește nepotul său.

Bineînțeles, când citim relatarea despre ce s-a întâmplat când cei doi îngeri au venit la Lot și l-au avertizat cu privire la ce avea să se abată asupra cetății (Geneza 19:1-10), vedem cât de răi deveniseră oamenii. Era cu adevărat un loc nelegiuit, așa cum erau multe dintre națiunile din jur. Acesta este un alt motiv pentru care, în cele din urmă, acestea au fost izgonite din țară (Geneza 15:16).

„Se apropia acum ultima noapte a Sodomei. Ultima zi a fost a Sodomei oricărei alte zile care a venit și a trecut. Seara se lăsa încet peste o scenă plăcută, care nu prevestea niciun pericol. Priveliștea, de o frumusețe neîntrecută, era scaldată în razele soarelui ce cobora spre apus. Răcoarea serii îi atrăsese afară pe locuitorii cetății, iar mulțimile căutătoare de plăceri umblau într-o parte și alta, de date distracțiilor aceluia ceas” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, pp. 157, 158).

În cele din urmă, Dumnezeu i-a salvat doar pe Lot, pe soția lui și cele două fiice (Geneza 19:15), aproape jumătate din pragul minim de 10 oameni. Ginerii lui, care nu luaseră în serios avertizarea lui Lot, au rămas în cetate (Geneza 19:14).

Astfel a fost distrusă acea zonă frumoasă. Verbul ebraic *hafakh*, „a nimici/distruge”, este folosit de câteva ori în acest pasaj (Geneza 19:21,25,29) și se referă la distrugerea Sodomei (Deuteronomul 29:23; Amos 4:11). Ideea este că situația aceluia ținut a fost răsturnată. După cum potopul a produs o inversare a creației de la început (Geneza 6:7), și distrugerea Sodomei este o inversare a Grădinii Edenului (Geneza 13:10). În distrugerea Sodomei vedem și un element prevestitor al distrugerii din timpul sfârșitului (vezi Iuda 7).

Scrie-i un mesaj de încurajare (prin WhatsApp sau alt mijloc electronic) unui student sau unei studente din biserica ta care urmează facultatea într-un centru universitar din țară, departe de casă.

Citește capitolul 32, „Legea și legămintele”, din cartea *Patriarhi și profeți*, de Ellen G. White.

Pledarea răbdătoare și stăruitoare a lui Avraam pe lângă Dumnezeu pentru locuitorii Sodomei (Geneza 18:22-33) ar trebui să ne încurajeze să ne rugăm pentru cei răi, chiar dacă ei par într-o stare păcătoasă iremediabilă. Mai mult, răspunsul prompt al lui Dumnezeu la insistențele lui Avraam și disponibilitatea Sa de a ierta chiar și de dragul a doar 10 oameni neprihăniți este un concept „revoluționar”, așa cum a subliniat Gerhard Hasel:

„Într-o manieră profund revoluționară, vechea gândire colectivă – în care cel nevinovat dintr-o colectivitate vinovată ajungea să fie pedepsit – s-a transformat în ceva nou: prezența unei rămășițe de oameni neprihăniți putea avea rol de conservare a întregului. [...] De dragul rămășiței neprihănite, Iehova, în neprihănirea Sa [*tsedaqah*], avea să ierte cetatea nelegiuită. Această noțiune este semnificativ extinsă în afirmația profetică a Robului Domnului care lucrează spre mântuirea «multora»” (Gerhard F. Hasel, *The Remnant: The History and Theology of the Remnant Idea From Genesis to Isaiah*, ed. a 3-a, Andrews University Press, Berrien Spring, MI, 1980, pp. 150, 151).

Studiu la rând

Leviticul 18–24

Evanghelizare, subcapitolul „Cererea pentru a intra în lucrarea pastorală”

1. Ce sfaturi dă Dumnezeu poporului în legătură cu cel surd și cel orb?

2. Care sunt lucrurile de care spune Dumnezeu că Îi este scârbă?

3. Ce condiție esențială trebuia să îndeplinească cea care urma să fie soția marelui-preot?

4. Ce pedeapsă era prevăzută pentru cel care blestema Numele Domnului?

5. **Ce anume ar trebui să facă tinerii pentru a-și îmbunătăți sănătatea, starea de spirit, memoria și atitudinea?**

Texte-cheie: Geneza 15:6; 17:5; 18:23

Pasaje în studiu: Geneza 15–19; Romani 4:2-11; Amos 4:11

I. Privire generală

Introducere: În această secțiune vom intra în miezul experienței religioase a lui Avram. Acesta este momentul în care Dumnezeu face legământul cu Avram, fiind cel de-al doilea legământ al lui Dumnezeu, după cel cu Noe (Geneza 6:18 – 9:20). Legământul avraamic conține aceleași elemente cu legământul noahic. Ca și în cazul legământului cu Noe, legământul cu Avram începe cu o ceremonie de jertfă asociată cu promisiunea primirii unui fiu și a unei patrii. Legământul este confirmat printr-un semn. Totuși, legământul cu Avram are și elemente diferite de legământul cu Noe; conține și elemente noi. Au loc două ceremonii de jertfă. Semnul este circumcizia, iar Avram primește noul nume, Avraam. De asemenea, narațiunea biblică oferă două perspective asupra acestui legământ. În timp ce în legământul cu Noe accentul este pe Dumnezeu, iar persoana lui Noe se supune, legământul cu Avraam include perspectiva lui Avraam și, drept urmare, parcursul acestui legământ este mai complicat.

Temele studiului

1. **Tensiunea credinței:** Credința lui Avraam se compune din întrebări și dubii; Avraam crede în Dumnezeu, luptându-se cu el însuși. Râsul lui Avraam conține ironie și mirare. Rugăciunea lui Avraam către Dumnezeu e alcătuită din supunere și provocări.
2. **Legile ospitalității:** Grija lui Avraam față de oaspeții străini contrastează cu duritatea și amenințările sodomiților la adresa străinilor.
3. **Înclinație pentru mijlocire:** Avraam pledează pentru cei nelegiuți din cetatea Sodomei, sperând că sunt destui oameni neprihăniți în ea pentru a împiedica distrugerea.

II. Comentariu

Avram crede în Domnul

Credința lui Avram începe cu teamă și continuă cu îndoieli și întrebări. Cel mai mult Avram se teme de necunoscut, de ceea ce va presupune viitorul lui, pe care nu-l poate controla. Din acest motiv Avram se bazează pe prezent, făcându-l moștenitor pe slujitorul său Eliezer (Geneza 15:2). Astfel, când îi vorbește lui Avram, Dumnezeu folosește câteva expresii care trimit la viitor. Îndemnul: „Nu

te teme!” este deseori asociat cu promisiunea unor urmași. Aceeași perspectivă privind viitorul este inclusă și în cuvântul *magen*, „scut” (Geneza 15:1), care evocă verbul *magan*, „a da” (Geneza 14:20), folosit în legătură cu victoria lui din trecut. Astfel, vedem că Dumnezeu care l-a salvat pe Avram în trecut este același Dumnezeu care îl va salva în viitor. Perspectiva că Dumnezeu reprezintă viitorul lui îi insuflă lui Avram credință în viitor: „Avram a crezut.”

Verbul ebraic *he’emin*, „a crezut”, descrie mai mult decât un proces sentimental sau intelectual ori simpla referire la un crez. În ebraică, „a crede” este un verb cu o nuanță relațională, așa cum sugerează rădăcina *’aman*, „ferm”, „de încredere”. Pentru că s-a bazat pe Dumnezeu, Avram „a crezut” că va avea urmași. Aceasta este credința pe care Dumnezeu i-a „socotit-o” „neprihănire”. Cu alte cuvinte, Dumnezeu a socotit că această credință are aceeași *valoare* cu neprihănirea. Această perspectivă are logică în contextul credințelor din Egiptul antic. În timp ce, în Egiptul antic, măsura de neprihănire umană era evaluată pe baza numărării faptelor umane în balanța lui Maat – neprihănirea și dreptatea divină –, în cazul lui Avram, neprihănirea îi este evaluată pe baza actelor divine pentru el. Ceea ce îl face pe Avram neprihănit nu este suma faptelor lui, ci disponibilitatea lui de a se bizui pe faptele lui Dumnezeu pentru el (Romani 4:2-4).

Avraam râde cu Domnul

Reacția imediată a lui Avraam la vestea divină este prosternarea tăcută și plină de venerație (Geneza 17:17). Aceasta este a doua oară când Avraam se pleacă până la pământ în tăcere (compară cu Geneza 17:3). Dar, de data aceasta, îngenuncherea lui este asociată cu râsul, primul râs consemnat în Biblie. Nu este clar dacă acest gen de râs indică scepticism sau exprimă uimire. Faptul că gestul de a râde are loc în contextul actului de închinare a lui Avraam sugerează că este vorba de uimire. Totuși, imediat ce Avraam vorbește, predomină scepticismul. El propune o soluție rezonabilă. Avraam se referă la Ismael. Recomandarea sceptică a lui Avraam îl face pe Dumnezeu să fie mai precis. Făgăduința lui Dumnezeu nu îl privește pe Ismael. Ca un răspuns la întrebările lui Avraam, Dumnezeu exprimă în mod clar numele Isaac (Geneza 17:19). Ca o ironie, Isaac înseamnă „el râde”, ceea ce rezonază cu râsul lui Avraam.

Deci, de data aceasta, Dumnezeu este Cel care râde, căci numele Isaac face aluzie la numele lui Dumnezeu, după cum lasă să se înțeleagă studiile lingvistice semitice și biblice. În paralel cu numele Ismael, „Dumnezeu a auzit”, numele Isaac trebuie să fi conținut și el numele lui Dumnezeu, cel puțin implicit: „[Dumnezeu] râde.” Râsul lui Dumnezeu corespunde deci cu râsul lui Avraam. Mai târziu, și Sara va râde. Contextul râsului Sarei sporește nuanța de uimire

din substratul situațiilor precedente. Sara, care se ascunde în cort, aude ves-tea de necrezut a nașterii și apoi râde de ea. Ceva ciudat se întâmplă. Deși Sara a râs „în sine” (Geneza 18:12), gândurile ei cele mai tainice sunt cunoscu-te de vizitator (Geneza 18:10). Această capacitate excepțională le dovedește lui Avraam și Sarei că se află în prezența Domnului, care garantează minunea nașterii miraculoase. La primul râs al lui Avraam – un râs de cutremurătoare îndoială, uimire și teamă –, Dumnezeu a răspuns printr-un râs ce transmitea o perspectivă pozitivă.

Avraam Îi servește Domnului o masă

Pentru prima dată, Avraam primește oaspeți cerești fără să-și dea seama. Actele lui vor rămâne în istorie ca model de ospitalitate (compară cu Evrei 13:2). În loc să treacă imediat la promisiunea din cadrul legământului, care constituie motivul vizitei Sale, Dumnezeu intră în sfera umană. El este văzut, întâmpinat și hrănit de Avraam. Acela era un timp rezervat odihnei de după-amiază. Avraam stătea la ușa cortului său, parcă așteptând, sperând să vină cineva. Prin deșert nu trec mulți oameni. Așa că, atunci când vede în depărtare pe cineva, Avraam aleargă – fapt extraordinar, ținând cont de vârsta lui înaintată (are 99 de ani) și de faptul că tocmai fusese circumcis (Geneza 17:24). După ce îi întâmpină pe oaspeți, Avraam se ocupă de ei și le pregătește o masă. După ce le pune la dispoziție apă pentru spălarea picioarelor (Geneza 18:4), Avraam alege cele mai bune alimente pentru masă (Geneza 18:6,7). În această activitate își implică toată familia. Sara pregătește pâinea (Geneza 18:6), iar tânărul, probabil Ismael, pregătește vițelul (Geneza 18:8). (În traducerea Cornilescu, versetul 7 spune că Avraam a dat vițelul „unei slugi”; în traducerea engleză KJV și în cele românești VDCL și BTF, Avraam a dat vițelul unui tânăr: „Și Avraam a alergat la cireadă și a luat un vițel tânăr și bun și l-a dat tânărului și s-a grăbit să-l pregătească” [vers. 7, VDCL]). Cu toate acestea, Avraam descrie în termeni umili masa drept „o bucată de pâine” (Geneza 18:5). Evident, zelul lui Avraam față de cei trei musafiri izvorăște din intuiția lui că aceștia ar putea avea un statut special. Modul în care el i se adresează unuia dintre ei, cu apelativul *Adonai*, „Doamne” (Geneza 18:2,3), sugerează această percepție. Faptul că Avraam îi oferă apă și hrană Oaspetelui nu exclude neapărat posibilitatea ca el să-l fi recunoscut identitatea divină. Înfățișarea „umană” a musafirilor, care la propriu „stăteau în picioare lângă el” (Geneza 18:2), „au mâncat” (Geneza 18:8) și s-au angajat în discuții (Geneza 18:9), face parte din strategia divină de întrupare a lui Dumnezeu, care Se coboară la nivelul oamenilor. Avraam stă deci lângă ei (Geneza 18:8), atent la nevoile lor și gata să-i servească.

Avraam negociază cu Domnul

Verbul „a sta”, care a fost folosit pentru a-l descrie pe Avraam slujindu-le oaspeților (Geneza 18:8), re apare acum pentru a descrie atitudinea lui înaintea lui Dumnezeu, „stătea tot înaintea Domnului” (Geneza 18:22). De fapt, prepoziția „înaintea”, care apare după verbul „a sta”, se folosește de obicei pentru a denota reverență înaintea lui Dumnezeu și actul rugăciunii (Deuteronomul 10:8; 1 Împărați 17:1; Zaharia 3:1). Acesta este primul caz din Biblie când un om se roagă pentru altcineva. Până și Noe a tăcut în împrejurări asemănătoare (Geneza 6:13-22). Verbul ebraic *wayyigaš*, „a se apropia”, lasă să se înțeleagă că Avraam a ezitat și l-a abordat ușor pe Dumnezeu (Geneza 18:22,23). Avraam este curajos, dar rămâne în mod respectuos conștient de distanța lui Dumnezeu. Cu mult tact, îi adresează lui Dumnezeu un total de șapte întrebări. Avraam îl atrage pe Dumnezeu într-o ședință de negociere, coborând de la 50 la 10 numărul minim de persoane credincioase. Pe baza versetului 3 din Amos 5, s-a sugerat că numărul 50 reprezintă jumătate dintr-o cetate mică, locuită de minimum 100 de oameni (compară cu Judecătorii 20:10). Avraam își începe demersul pornind de la supoziția că în cetate există un număr egal de oameni neprihăniți și nelegiuiți. Când ajunge la cifra 10 (Geneza 18:32), el înțelege că a ajuns la limită și, prin urmare, decide să nu treacă de această cifră. Numărul 10 simbolizează limita inferioară, cea mai mică valoare. În mod semnificativ, numărul 10 este reprezentat de *yod*, cea mai mică literă din alfabetul ebraic (vezi Matei 5:18). Mai târziu, cifra 10 va reprezenta în iudaism minimumul necesar pentru formarea unei comunități de închinători (*minyān*). Faptul că acest minimum de 10 oameni neprihăniți avea să fie suficient pentru salvarea comunității este un concept care prefigurează slujirea Robului obișnuit cu suferința, care „va pune pe mulți oameni într-o stare după voia lui Dumnezeu” (Isaia 53:11, subl. ad.). După șase răspunsuri, Dumnezeu încheie brusc conversația Sa cu Avraam. Deși consimte să Se consulte cu oamenii, Dumnezeu rămâne suveran în judecata Sa.

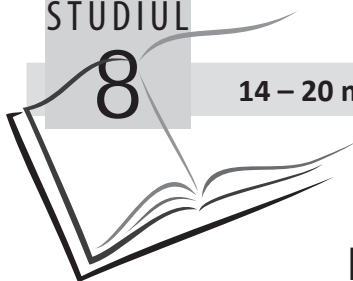
III. Aplicație

Avraam crede în Domnul: Cum putem să-i învățăm pe oameni să aibă credință? De ce credința biblică vizează, în esență, viitorul? Cum ați sfătui pe cineva care tocmai a pierdut o persoană dragă să aibă credință? Cum corelați credința personală cu speranța?

Avraam râde cu Domnul: Discutați ideea că râsul este de la cel rău. Căutați în Biblie (Vechiul și Noul Testament) exemple de râs și de umor. De ce râsul și umorul sunt compatibile cu adevărata religie? De ce de multe ori oamenii religioși resping râsul?

Avraam îi pregătește Domnului o masă: În ce fel entuziasmul lui Avraam de a pregăti o masă copioasă inspiră misiunea și închinarea? Găsiți în Biblie (Vechiul și Noul Testament) situații când mâncarea și mesele au jucat un rol crucial în ritualurile legământelor cu Dumnezeu. De ce este mâncarea atât de importantă în Biblie? De ce este ascetismul incompatibil cu valorile biblice?

Avraam negociază cu Domnul: De ce îndrăzneala lui Avraam și contestarea voinței lui Dumnezeu au fost un act de credință din partea lui Avraam? Cum ați aplica acest exemplu la experiența personală de rugăciune? Găsiți situații în Biblie și în istorie când o persoană religioasă a negociat și a făcut un târg cu Dumnezeu.

Făgăduința

Sabat după-amiază

Text de memorat: „Avraam era _____
și Domnul binecuvântase pe Avraam _____”
(Geneza 24:1).

În sfârșit, așa cum Dumnezeu făgăduise, Sara i-a născut lui Avraam un fiu „la bătrânețe” (Geneza 21:2), căruia i-a dat numele Isaac (vezi Geneza 21:1-5). Dar istoria vieții lui Avraam este departe de a se încheia, punctul culminant fiind momentul când își duce fiul pe muntele Moria ca să-l aducă jertfă. Totuși, un berbec îi ia locul lui Isaac (Geneza 22:13), un act care a însemnat angajamentul lui Dumnezeu de a binecuvânta toate popoarele prin „sămânța” lui Avraam (Geneza 22:17,18). Această sămânță era bineînțeles Isus (Faptele apostolilor 13:23). Așadar, mare parte din planul de mântuire este prezentat prin intermediul acestei istorii uimitoare (și, într-un anumit sens, și tulburătoare).

Oricare ar fi lecțiile spirituale din acest episod de viață, familia lui Avraam a fost totuși zguduită și viitorul patriarhului a ajuns incert. Sara moare imediat după jertfa de pe Moria (Geneza 23) și Isaac rămâne necăsătorit.

Atunci, Avraam ia inițiativa de a se asigura că va avea parte de viitorul „care trebuie”. Aranjează căsătoria fiului său cu Rebeca (Geneza 24), ce va naște doi fii (Geneza 25:21-23), și chiar Avraam se recăsătorește cu Chetura, care îi va dăruia mulți copii (Geneza 25:1-6). Săptămâna aceasta vom urmări firul vieții lui Avraam până la sfârșit (Geneza 25:7-11).

21 mai – Ziua Sănătății

1. Care a fost semnificația testului dat lui Avraam? Ce lecții spirituale se desprind din acest eveniment șocant?

Geneza 22:1-12 _____

Evrei 11:17 _____

Geneza 22 a devenit un pasaj clasic în literatura universală, inspirându-i nu doar pe teologi, ci și pe filosofi și pe artiști. Totuși, semnificația testului dat de Dumnezeu este greu de înțeles. Această poruncă divină contrazice interdicția biblică de mai târziu privind jertfele umane (Leviticul 18:21) și, bineînțeles, părea să împiedice împlinirea promisiunii lui Dumnezeu cu privire la un legământ veșnic prin Isaac (Geneza 15:5). Atunci, cu ce scop l-a chemat Dumnezeu pe Avraam să facă acest lucru? De ce să-l pună la probă într-un mod atât de șocant?

Noțiunea biblică de test (în ebraică, *nissah*) cuprinde două idei opuse: se referă la o judecată pentru a afla ce este în inima celui testat sau încercat (Deuteronomul 8:2; compară cu Geneza 22:12), dar aduce și asigurarea harului lui Dumnezeu asupra celui pus la probă (Exodul 20:18-20).

În cazul de față, credința lui Avraam în Dumnezeu îl duce în punctul în care el riscă să-și piardă viitorul (urmașii). Cu toate acestea, fiindcă se încrede în Dumnezeu, Avraam va face ce îi cere Dumnezeu, indiferent cât de greu îi este să înțeleagă. La urma urmei, ce este credința, dacă nu încrederea în ce nu vedem sau nu înțelegem pe deplin? De asemenea, credința biblică nu are prea mult de-a face cu capacitatea noastră de a-l oferi ceva lui Dumnezeu și de a sacrifica ceva pentru El – deși, fără îndoială, și acest lucru joacă un rol important (Romani 12:1) –, ci are legătură cu capacitatea noastră de a ne încrede în El și de a primi harul Său, în timp ce înțelegem cât de lipsiți de merite suntem.

Acest adevăr a fost reafirmat în ce a urmat. Toate faptele lui Avraam, numeroasele lui acțiuni pline de zel, drumul lui dureros cu fiul său, chiar și disponibilitatea de a asculta și de a-l oferi lui Dumnezeu tot ce avea mai bun, oricât de bogate în învățătură ar fi, nu puteau să-l mântuiască pe Avraam. De ce? Pentru că Domnul Însuși Se îngrijise de cele necesare jertfei hotărâte, care, la rândul ei, arăta spre singura lui speranță de mântuire, Isus. Atunci trebuie să fi înțeles Avraam ce înseamnă harul. Nu faptele noastre pentru Dumnezeu ne mântuiesc, ci faptele lui Dumnezeu pentru noi (Efeseni 3:8; compară cu Romani 11:33), oricât de mult am fi chemați să lucrăm pentru Dumnezeu, asemenea lui Avraam, ale cărui fapte întruchipează clar acest lucru (Iacov 2:2-23).

Ce îți spune experiența lui Avraam și Isaac de pe muntele Moria despre credința ta și despre modul în care o manifesti?

2. Cum și-a împlinit Dumnezeu făgăduința că va purta El de grijă? Ce a asigurat El?

Geneza 22:8,14,18 _____

Când Isaac a întrebat despre animalul de jertfă, Avraam a dat un răspuns care nedumerește: „Dumnezeu Însuși va purta de grijă de mielul pentru arderea-de-tot” (Geneza 22:8). Dar forma verbală din ebraică poate să însemne de fapt: „Dumnezeu Însuși Se va îngriji ca miel.” Verbul „a se îngriji de/a vedea de” (*yir'eh lo*) este utilizat într-un mod care poate să însemne: „Se va vedea pe Sine” (sau, literal, „Dumnezeu Însuși (Se) va vedea ca miel”).

Așadar, ceea ce ni se arată aici este esența planului de mântuire, cu Domnul Însuși care suferă și plătește în trupul Său pedeapsa pentru păcatele noastre.

3. Cum ne ajută versetele următoare să înțelegem ce s-a întâmplat la cruce, un eveniment prefigurat în jertfa de pe muntele Moria?

Ioan 1:1-3 _____

Romani 5:6-8 _____

Acolo, pe muntele Moria, cu mult înainte de evenimentul de la cruce, berbecul de jertfă care era „încurcat cu coarnele într-un tufiș” (Geneza 22:13) îl indica direct pe Isus. El este Cel care este „văzut” aici, după cum explică Avraam mai târziu, în Geneza 22:14 – „La muntele unde Domnul va purta de grijă” (VDC) / „La muntele unde Domnul se vede” (MT [engl.]). Chiar Isus avea să facă trimitere la declarația profetică a lui Avraam de aici, repetând ca un ecou cuvintele lui Avraam: „Tatăl vostru Avraam a săltat de bucurie că are să vadă ziua Mea; a văzut-o și s-a bucurat” (Ioan 8:56).

„Ca să imprime în mintea lui Avraam realitatea Evangheliei, precum și ca să-i pună la probă credința, Dumnezeu îi poruncise să-l aducă jertfă pe fiul său. Agonia pe care îndurat-o în timpul acelor zile sumbre ale teribilei încercări a fost îngăduită ca el să poată înțelege din proprie experiență ceva din măreția sacrificiului făcut de Dumnezeu cel veșnic pentru mântuirea omului” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 154).

Ce a avut de suferit Dumnezeu în locul nostru? Care ar trebui să fie reacția noastră la ceea ce a fost făcut pentru noi?

În Geneza 22:23 se găsește consemnarea nașterii Rebecăi, care anticipează căsătoria dintre ea și Isaac (Geneza 24). În același fel, consemnarea morții și îngropării soției lui Avraam, Sara (Geneza 23), anticipează căsătoria lui Avraam cu Chetura (Geneza 25:1-4).

4. Ce rol joacă relatarea despre moartea și îngroparea Sarei în împlinirea făgăduinței lui Dumnezeu?

Geneza 23

Faptul că moartea Sarei este menționată imediat după episodul cu jertfirea lui Isaac sugerează posibilitatea ca ea să fi fost afectată de acest incident, care aproape că l-a costat viața pe fiul ei. Într-un anumit sens, și Sara a fost implicată în testul dat de soțul ei, la fel cum a fost implicată și în călătoriile și lipsa lui ocazională de credință (Geneza 12:11-13).

Sara nu era genul de femeie care să tacă în chestiuni importante sau care o deranjau (compară cu Geneza 16:3-5; 18:15; 21:9,10). Absența și tăcerea ei, chiar și momentul morții ei după acest dramatic eveniment, spun mai multe despre relevanța ei în cadrul evenimentelor decât ar fi spus-o prezența ei fizică. Faptul că este menționată vârsta înaintată a Sarei (Geneza 23:1), ca un ecou al vârstei înaintate a lui Avraam (Geneza 24:1), arată importanța ei în această desfășurare de fapte.

De fapt, Sara este singura femeie din Vechiul Testament căreia i se menționează anii, ceea ce dovedește rolul central pe care îl ocupă în relație. Accentul pus pe achiziționarea locului de înmormântare a Sarei (care acoperă cea mai mare parte din capitol), mai degrabă decât pe moartea ei, subliniază legătura cu Țara Promisă.

Deja precizarea că Sara a murit „în țara Canaan” (Geneza 23:2) subliniază că moartea ei este ancorată în promisiunea făcută de Dumnezeu cu privire la țară. Sara este prima persoană din clanul lui Avraam care a murit și a fost îngropată în Țara Promisă. Îngrijorarea lui Avraam cu privire la statutul său de „străin și venetic” (Geneza 23:4) și argumentul cu care a insistat pe lângă fiii lui Het arată că el este interesat nu doar de procurarea unui loc de înmormântare, ci, în primul rând, de așezarea în țară pentru totdeauna.

Astăzi sau mâine fă-ți timp să consolezi o persoană care a suferit recent pierderea unei persoane dragi.

Între moartea Sarei și căsătoria lui Isaac există o legătură.

5. De ce este Avraam atât de preocupat ca Isaac să nu se căsătorească cu o femeie canaanită?

Geneza 24

Avraam a vrut să cumpere bucata de pământ în care să-și îngroape soția pentru că făgăduința lui Dumnezeu era că urmașii lui vor stăpâni țara. Din același motiv insistă el acum ca Isaac să nu se stabilească în afara Țării Promise (Geneza 24:7). De asemenea, gestul lui Isaac de a o duce pe soția lui în cortul mamei sale și observația că Rebeca l-a mângâiat pe Isaac „pentru pierderea mamei sale” (Geneza 24:67) trimite înapoi la moartea Sarei și, implicit, la durerea lui Isaac pricinuită de moartea mamei lui.

Acest fragment este plin de rugăciuni și împliniri ale rugăciunilor și este bogat în lecții despre providența lui Dumnezeu și libertatea omului. Se deschide cu rugăciunea lui Avraam, care, prin juruința „pe Domnul, Dumnezeul cerului și Dumnezeul pământului” (Geneza 24:3), este mai întâi de toate o recunoaștere că Dumnezeu este Creatorul (Geneza 1:1; 14:19), având o legătură directă cu urmașii lui Avraam, inclusiv cu Însuși Mesia.

Faptul că îi amintește pe „Îngerul Său” și pe „Domnul, Dumnezeul cerului” (Geneza 24:7) face trimitere la Îngerul Domnului care a venit din cer ca să-l salveze pe Isaac de la înjunghiere (Geneza 22:11). Dumnezeul care controlează universul, Îngerul Domnului care a intervenit pentru a-l salva pe Isaac, va călăuzi întreg procesul căsătoriei.

Avraam lasă totuși loc pentru posibilitatea ca femeia să nu răspundă la chemarea lui Dumnezeu. Oricât de puternic este, Dumnezeu nu îi forțează pe oameni să-L asculte. Deși planul Său pentru Rebeca este ca ea să-l urmeze pe Eliezer, Rebeca are libertatea de alegere.

Așadar, vedem aici exemplificat din nou marele mister al modului în care Dumnezeu ne-a dat nouă, oamenilor, liberul-arbitru, libera alegere, o libertate pe care El nu o va încălca. (Dacă ar face-o, nu s-ar mai numi alegere liberă.) Totuși, în ciuda realității voinței libere și a multor alegeri îngrozitoare pe care oamenii le fac pe baza acestei libertăți, putem să avem în continuare încredere că, în cele din urmă, dragostea și bunătatea lui Dumnezeu vor triumfa.

De ce este mângâietor să știm că, deși nu toate lucrurile se întâmplă din voia lui Dumnezeu, El deține încă controlul? De exemplu, cum ne dovedește acest lucru profeția din Daniel 2?

6. Care este semnificația acestor evenimente finale din viața lui Avraam?

Geneza 24:67–25:1-8

După ce Sara a murit, Avraam s-a recăsătorit. Asemenea lui Isaac, el este mângâiat după moartea Sarei (Geneza 24:67). Amintirea Sarei trebuie să fi fost încă vie în mintea patriarhului, așa cum a fost în mintea fiului său.

Cu toate acestea, identitatea noii sale soții este neclară. Faptul că cronicarul îi alătură pe fiii Cheturei și pe fiii lui Agar, fără să menționeze numele Chetura, ar putea însemna că Chetura ar putea fi Agar (după cum au sugerat unii). Un aspect semnificativ este că Avraam se poartă cu fiii Cheturei cum s-a purtat cu fiii lui Agar: el îi trimite departe, ca să evite orice influență spirituală și ca să facă o distincție clară între fiul lui avut cu Sara și ceilalți fii.

De asemenea, el „a dat lui Isaac toate averile sale” (Geneza 25:5), în timp ce „a dat daruri fiilor țiitoarelor sale” (Geneza 25:6). Clasificarea drept „țiitoare” ar putea implica și faptul că statutul Cheturei, asemenea statutului lui Agar, a fost acela de concubină. Potențiala identificare a Cheturei cu Agar ar mai putea explica și aluzia subtilă la memoria Sarei ca un preludiu al căsătoriei lui Avraam cu Chetura-Agar.

Este interesant că în Geneza 25:1-4,12-18 este o listă cu copiii pe care Avraam i-a avut cu Chetura, precum și o listă cu copiii lui Ismael. Poate că scopul genealogiei de după căsătoria lui Avraam cu Chetura, care i-a dăruit șase copii, versus ceilalți doi copii ai săi (Isaac și Ismael), este acela de a oferi dovezi referitoare la făgăduința lui Dumnezeu că Avraam va fi tatăl multor popoare.

Cea de-a doua genealogie se referă la urmașii lui Ismael, care au format și ei 12 triburi (compară cu Geneza 17:20), la fel cum s-a întâmplat în cazul lui Iacov (Geneza 35:22-26). Dar, desigur, legământul lui Dumnezeu va fi rezervat seminței lui Isaac (Geneza 17:21), nu a lui Ismael, un aspect asupra căruia Scriptura este foarte clară.

Consemnarea morții lui Avraam, între cele două genealogii (Geneza 25:7-11), stă, de asemenea, mărturie despre binecuvântarea lui Dumnezeu. Aceasta scoate la iveală împlinirea promisiunii făcute de Dumnezeu lui Avraam cu mulți ani mai înainte, și anume că el va muri „după o bătrânețe fericită” (Geneza 15:15) și după „mulți ani” (compară cu Eclesiastul 6:3).

În final, Domnul a rămas fidel promisiunilor Sale pline de har față de slujitorul Său credincios Avraam, a cărui credință este prezentată în Scriptură ca un mare exemplu, dacă nu *cel mai bun* exemplu din Vechiul Testament de mântuire prin credință (vezi Romani 4:1-12).

Fiindcă Avraam a fost profetul extraordinar căruia Dumnezeu Și-a descoperit planurile (Geneza 18:17), Dumnezeu S-a coborât în lumea lui și i-a împărtășit, într-o anumită măsură, planul Lui de mântuire prin jertfa Fiului Său.

„Isaac L-a reprezentat pe Fiul lui Dumnezeu, care a fost adus jertfă pentru păcatele lumii. Dumnezeu a vrut să-l ajute pe Avraam să înțeleagă Evanghelia mântuirii omului. Pentru a realiza acest lucru, pentru a face ca adevărul să fie o realitate pentru Avraam și pentru a-i pune la încercare credința, Dumnezeu i-a cerut să-și sacrifice fiul pe care îl iubea atât de mult, pe Isaac. Toată durerea și tot chinul pe care le-a îndurat Avraam în această încercare întunecată și înfricoșătoare au avut drept scop să imprime adânc asupra înțelegerii lui planul de răscumpărare a omului căzut” (Ellen G. White, *Mărturii pentru biserică*, vol. 3, p. 369).

„Patriarhul se temea de efectul influențelor stricate ce îl înconjurau pe fiul său. [...] În mintea lui Avraam, alegerea unei soții pentru fiul său era o problemă de mare importanță; el era nerăbdător să-l vadă căsătorit cu cineva care să nu-l înstrăineze de Dumnezeu. [...] Isaac, încrezându-se în înțelepciunea și iubirea tatălui său, era mulțumit să lase în seama lui această problemă, crezând, de asemenea, că Dumnezeu Însuși îl va călăuzi în alegerea făcută” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 171).

Studiu la rând

Leviticul 25 – Numeri 4

Evanghelizare, subcapitolul „Concentrarea asupra sarcinilor principale”

1. Ce ogoare nu puteau fi vândute?

2. Cum se putea răscumpăra zeciuiala?

3. Din ce seminție erau cei ce porneau „cei din urmă după steagul lor”?

4. În ce parte a cortului întâlnirii făceau slujbă fiii lui Chehat?

5. **Care este motivul pentru care oamenii au fost lipsiți de prezentarea clară și convingătoare a Scripturii?**

Text-cheie: Geneza 24:1

Pasaje în studiu: Geneza 22–25; Romani 4:1-12; 5:6-8

I. Privire generală

Introducere: Această secțiune ne duce la apogeul parcursului religios al lui Avraam: jertfirea lui Isaac. Acest sacrificiu constituie testul credinței lui. Contrariantul eveniment marchează centrul structurii cărții Geneza, un procedeu literar utilizat pentru a-i atrage atenția cititorului cu privire la importanța capitolului. Vom analiza o serie de întrebări: Care este semnificația acestui test? De ce Dumnezeu i-a cerut lui Avraam să-și sacrifice propriul fiu, în contradicție cu făgăduința Sa? Cum va purta Dumnezeu de grijă? De ce a fost schimbată jertfa, de la Isaac la un presupus miel și, în final, la un berbec? Care este semnificația teologică și profetică a jertfei eșuate? După această situație dramatică, niciun eveniment însemnat nu mai are loc în viața lui Avraam. Următoarea întâmplare majoră este căsătoria lui Isaac cu Rebeca. Apoi, Avraam se căsătorește cu Chetura și, în cele din urmă, moare, „înaintat în vârstă”.

Temele studiului

1. **Semnificația ispășirii:** Jertfirea lui Isaac presupune ceva mai mult decât o problemă etică sau decât o luptă existențială. Narațiunea biblică tratează subiectul ispășirii și îi dezvăluie misterul, semnificația profundă, procesul cosmic și scopul escatologic. Chemarea lui Dumnezeu adresată lui Avraam, menită să fie o binecuvântare pentru toate popoarele, se împlinește prin intermediul ispășirii imortalizate prin sacrificarea lui Isaac.
2. **Puterea rugăciunii:** Căsătoria lui Isaac se bazează pe rugăciune. Frumoasa istorisire despre rugăciunea lui Eliezer și împlinirea ei este deosebit de inspiratoare și bogată în sensuri și lecții spirituale.

II. Comentariu

Semnificația ispășirii

Trimiterea la ispășire este deja conținută în noțiunea de test. Sensul verbului ebraic *nissah*, „a pune la încercare/a testa/a cerceta/a încerca” (Geneza 22:1), transmite două idei opuse. Pe de o parte, verbul are legătură cu judecata. Dumnezeu te „încearcă” pentru ca „să-ți cunoască pornirile inimii”

(Deuteronomul 8:2; compară cu Psalmii 139:1,23,24). Acest aspect este clar enunțat de Îngerul Domnului (Geneza 22:11,12).

Pe de altă parte, ideea biblică de testare sau de punere la încercare trece dincolo de simplul test amenințător pe care Dumnezeu trebuia să i-l dea lui Avraam ca să evalueze calitatea credinței lui. Moise folosește același verb *nissah*, „a pune la încercare”, ca să-și liniștească poporul care tremura la auzirea glasului tunător de la Sinai (Exodul 20:18-20). În loc să exprime un act arbitrar și nemilos îndreptat *împotriva* celui supus testului, punerea la încercare din partea lui Dumnezeu aduce perspectiva pozitivă și promițătoare a judecării divine și a răscumpărării *în favoarea* celui încercat și trebuie deci înțeles în legătură cu legământul harului și mântuirii.

Ideea de ispășire re apare odată cu berbecul, pe care Avraam este surprins să-l vadă. Avraam și Isaac se așteptau la un miel (Geneza 22:7). La întrebarea cutremurătoare a lui Isaac: „Unde este mielul?”, care presupunea o alta – „Sunt eu mielul?” –, Avraam răspunde: „Dumnezeu Însuși va purta de grijă” (Geneza 22:8), ceea ce, ad litteram, înseamnă: „Dumnezeu va vedea de miel în legătură cu Sine.” Construcția sugerează un accent pus pe „Dumnezeu”, pentru a arăta că soluția este doar la El. Dumnezeu este Cel care va vedea. Expresia „a vedea în legătură cu Sine” este neobișnuită. Este unică în Scripturile ebraice. Are aceeași formă cu expresia *lek leka*, ce înseamnă „ieși în legătură cu tine însuși” sau, într-o formă reflexivă, „scoate-te pe tine însuși”. Forma verbală *yr'eh lo* (în general tradusă cu „El va purta de grijă”) ar trebui deci tradusă ca „Dumnezeu Însuși (Se) va vedea ca miel”, ceea ce înseamnă că Dumnezeu Însuși Se va oferi ca miel.

Scopul acestei relatări nu a fost acela de a răspunde la întrebarea legată de originea jertfelor animale sau de a indica ce trebuie să facă și să-l ofere oamenii lui Dumnezeu ca să obțină mântuirea. Berbecul care l-a înlocuit pe Isaac a însemnat că Dumnezeu Se dăruia pe Sine lui Avraam. Lucrarea de mântuire vine de la Dumnezeu, după cum evidențiază Pavel: „Dumnezeu era în Hristos, împăcând lumea cu Sine” (2 Corinteni 5:19). Totuși, dincolo de rolul substitutiv al animalului, berbecul ca ardere-de-tot transmitea lecții teologice profunde.

Natura jertfei transmitea semnificația ei spirituală. Arderea-de-tot era singura jertfă care, după cum îi spune și numele, necesita arderea în întregime a animalului (Leviticul 1:9). Arderea-de-tot arăta deci spre plenitudinea sacrificiului lui Dumnezeu prin Isus Hristos pentru salvarea omenirii (Evrei 9:12; 10:10). În același fel, o ardere-de-tot era adusă și în Ziua Ispășirii (Leviticul 16:3,5). Mai mult decât oricare alt pasaj biblic, acesta are un limbaj comun cu textul despre jertfirea lui Isaac. Descoperim aceeași asociere de cuvinte în am-

bele texte: „ardere-de-tot” (Geneza 22:13; compară cu Leviticul 16:3,5); „a se arăta/vedea” la aceeași formă reflexivă (Geneza 22:14, NTR, EDCR, BTF, VBRC; compară cu Leviticul 16:2), „a luat” (Geneza 22:13; compară cu Leviticul 16:5) și „un berbec” (Geneza 22:13; compară cu Leviticul 16:5). Această conexiune intertextuală unică sugerează că cel care a scris textul despre ritualul Zilei Ispășirii a avut în vedere textul despre jertfirea lui Isaac și a plasat deliberat această relatare în perspectiva Zilei Ispășirii.

Relatarea modului în care Avraam l-a legat și l-a oferit pe Isaac trece deci dincolo de experiența privată, existențială, religioasă sau etică a unui individ. Aceasta este o profecie. Faptul că Dumnezeu a fost Cel care S-a îngrijit de berbec face trimitere simbolic la Ziua escatologică a Ispășirii, când Dumnezeu va accepta acea jertfă pentru realizarea istorică a ispășirii omenirii (Daniel 8:14) în vederea Împărăției lui Dumnezeu (Daniel 7:9-14).

Puterea rugăciunii

Rugăciunea lui Eliezer (Geneza 24:12-14) are trei părți:

1. Eliezer I se adresează lui Dumnezeu ca Dumnezeului său personal și istoric (Geneza 24:12).

2. Eliezer se roagă pentru succesul acțiunii lui. Verbul ebraic *haqr'eh*, „a da izbândă” (Geneza 24:12), derivă din verbul *garah*, care înseamnă „a se întâmpla” și transmite ideea de șansă, ocazie (Rut 2:3). Slujitorul îi cere lui Dumnezeu să creeze ocazia acestei întâlniri. Noțiunea de situație întâmplătoare, accidentală, nu încapă aici. Faptul că Dumnezeu deține controlul asupra împrejurărilor și șanselor înseamnă că El va opera în parametrii a ceea ce pare a fi o întâmplare, ceva accidental din perspectivă umană. El este Dumnezeu providenței, care poate face ca evenimentul să aibă loc. Această perspectivă este întărită de faptul că slujitorul merge până acolo încât să stabilească nu doar momentul acestui eveniment, care ar trebui să aibă loc imediat (Geneza 24:12), ci și locul, care ar trebui să fie chiar acolo unde slujitorul „a lăsat cămilele [...] în genunchi (Geneza 24:11) și unde se afla el, „lângă izvorul acesta de apă” (Geneza 24:13).

3. Eliezer stabilește condiții precise. Pentru a face selecția miresei, slujitorul îi propune lui Dumnezeu un test. Candidata trebuie nu doar să aplece vadră spre el, un străin (Geneza 24:14), dar mai și trebuie să se ofere voluntar să-i adape cele șapte cămile. Dificultatea testului va stabili dacă Dumnezeu Se află în spatele lui (Geneza 24:14; compară cu Judecătorii 6:36-40). Evident, acest test nu este doar un semn supranatural care să arate aprobarea lui Dumnezeu, ci și un test al caracterului care va dezvălui personalitatea acelei femei, genero-

zitatea și amabilitatea ei, dispoziția ei de a sluji dincolo de ce se cere, ospitalitatea ei, precum și robustețea și puterea ei fizică. Împlinirea rugăciunii slujitorului a început dinainte ca el să se roage (Geneza 24:15; compară cu Matei 6:8).

Consemnarea modului în care această rugăciune este ascultată începe cu o surpriză, redată prin cuvântul „lată”, care o introduce în scenă pe Rebeca. În plus, referirea la vadra de pe umărul ei (Geneza 24:15) face trimitere la condițiile din cererea pe care slujitorul i-a adresat-o lui Dumnezeu (Geneza 24:14). Mai departe se precizează calitățile fizice ale femeii: frumusețea și fecioria ei (Geneza 24:16). Contextul ei familial o califică pentru căsătoria cu Isaac. Informațiile legate de spațiu, cum că ea s-a coborât la izvor, adaugă suspans narațiunii. Slujitorul este nerăbdător să se convingă (Geneza 24:17). Spre surprinderea lui, toate condițiile testului sunt împlinite cu acuratețe de Rebeca. Ea își pleacă vadra (Geneza 22:18), întocmai cum a descris Eliezer gestul în rugăciunea lui. Rebeca chiar întrece așteptările slujitorului. Ea nu doar că își face datoria de a da apă de băut străinului, ci adaugă o invitație expresă ca și el să bea. De asemenea, ea pune zel, entuziasm și eficiență în activitatea ei. Reacția lui Eliezer este aceea de mirare, fără să zică nimic (Geneza 24:21).

Deși s-a rugat pentru acest semn, el se miră în fața minunii de necrezut. Cu toate acestea, credința lui este în continuare amestecată cu îndoieli: chiar nu știe dacă a avut succes sau nu (Geneza 24:21). Doar atunci când ajunge la casa Rebecăi, Eliezer știe că misiunea lui a reușit. Înaltă o a doua rugăciune, de binecuvântare a Domnului (Geneza 24:27). Binecuvântarea marchează simțământul sosirii la destinație și al împlinirii profeției (Ezra 7:27,28; Daniel 12:13). Momentul efectiv când Rebeca împlinește cuvintele precise din rugăciunea lui Eliezer îl determină pe acesta să înțeleagă că Dumnezeu nu este doar un Dumnezeu al iubirii și al harului, ci și un Dumnezeu al adevărului și al acțiunii, care determină cursul evenimentelor.

III. Aplicație

Semnificația ispășirii: Discutați în cadrul grupei semnificația teologică a ispășirii și modul în care acest adevăr vă influențează viața personală. Ce înseamnă ispășirea pentru fiecare dintre noi? De ce avem nevoie de ispășire? Cum ați comunica această nevoie prietenilor postmoderni pe care îi aveți și care nu simt nevoia să fie iertați?

Discutați despre semnificația spirituală și existențială a adevărului transmis de Biserica Adventistă cu privire la simbolul Zilei Ispășirii în relație cu revenirea Domnului Hristos. Analizați relevanța interpretării profetice a celor 2 300 de seri și dimineți (Daniel 8:14). Cum vă influențează viața acest adevăr profetic

dificil? Cât de capabili sunteți să le transmiteți prietenilor seculari acest adevăr într-o manieră eficientă, clară și convingătoare? În cazul în care nu le puteți transmite acest adevăr, ce înseamnă acest lucru? De ce adevărul despre Ziua escatologică a Ispășirii – adică împlinirea în viitor a simbolurilor Zilei Ispășirii – este atât de important pentru viața noastră religioasă, pentru relația noastră cu Dumnezeu, pentru noi înșine și pentru semenii noștri?

Puterea rugăciunii: Ce lecții spirituale ați învățat din experiența rugăciunii lui Eliezer? Găsiți în viața personală situații de împlinire a rugăciunilor care să ilustreze aceste lecții. Ce lecții ați învățat despre succes din aceste episoade? Cum v-au întărit credința aceste experiențe? Găsiți în viața personală momente când Dumnezeu nu a răspuns la cereri. Ce lecții ați învățat din dezamăgirile suferite? În ce fel experiențele eșecului v-au întărit și/sau v-au reabilitat credința? Cum explicați faptul că oamenilor buni li se întâmplă lucruri rele și oamenilor răi, lucruri bune (citiți și discutați Eclesiastul 9:2,11)?

Iacov înșală

Sabat după-amiază

Text de memorat: „Esau a zis: «Da, nu degeaba i-au pus numele Iacov, căci _____ de două ori. Mi-a luat _____ și iată-l acum că a venit de mi-a luat și _____!» Și a zis: «N-ai păstrat nicio _____ pentru mine?»” (Geneza 27:36).

Acum vom relua firul istoriei neîntrerupte a familiei lui Isaac, copilul apărut prin minune și strămoșul timpuriu al seminței făgăduite. Acest episod totuși nu începe tocmai bine. Caracterul defectuos al fiului său Iacov se va vedea în rivalitatea dintre cei doi frați cu privire la dreptul de întâi născut (Geneza 25:27-34) și, în consecință, cu privire la dreptul de a obține binecuvântarea lui Isaac (Geneza 27).

Deoarece își înșală tatăl și îi fură binecuvântarea fratelui său mai mare, Iacov va fi nevoit să fugă ca să-și scape viața. În exil, Dumnezeu îl ia la întrebări la Betel (Geneza 28:10-22) și, din acel punct, Iacov înșelătorul va simți pe propria piele ce înseamnă să fii înșelat. În locul Rahelei, pe care Iacov o iubea (Geneza 29), îi va fi dată de soție Lea, fiica mai mare, și va trebui să muncească 14 ani ca să-și câștige soțiile.

Totuși, Iacov va simți și ce înseamnă binecuvântările lui Dumnezeu, fiindcă va avea 12 fii în exil și Dumnezeu îi va mări averea.

Astfel, dincolo de orice am putea vedea în această istorie, vedem cum, într-un fel sau altul, Dumnezeu Se ține de promisiunile legământului Său indiferent cât de dese vor fi căderile copiilor Săi.

28 mai – Ziua Grupurilor Etnice

1. Compară personalitatea lui Iacov cu aceea a lui Esau. Ce calități ale lui Iacov l-au făcut mai demn de binecuvântările lui Isaac?**Geneza 25:21-34**

Înțelegem că încă din pântecul mamei lor, Iacov și Esau sunt diferiți și că se vor lupta unul cu altul. În timp ce Esau este descris ca un vânător vânjos care străbătea câmpurile, Iacov este văzut ca „un om liniștit”, care stătea la corturi și medita. Termenul ebraic *tam*, „liniștit, blând”, este același folosit în dreptul lui Iov și al lui Noe și tradus „fără prihană” în cazul lui Iov (Iov 8:20) și „fără pată” în cazul lui Noe (Geneza 6:9).

Această deosebire de caracter devine și mai evidentă mai târziu în viața lor (Geneza 27:1–28:5). Când Esau ajunge acasă obosit și flămând, Iacov îi pregătește o mâncare de linte. Pentru Esau, plăcerea imediată vizibilă și fizică a mâncării, „azi” (Geneza 25:31), este mai importantă decât binecuvântarea viitoare asociată cu dreptul lui de întâi născut (compară cu Evrei 12:16,17).

„Făgăduințele făcute lui Avraam și confirmate în dreptul fiului său au constituit pentru Isaac și Rebeca marele obiect al dorințelor și speranțelor lor. Esau și Iacov erau familiarizați cu aceste făgăduințe. Ei au fost învățați să privească dreptul de întâi născut ca pe un lucru de mare importanță, căci cuprindea nu numai o moștenire a unor bunuri pământești, ci și o superioritate spirituală. Cel care îl primea avea să fie preot al familiei sale și din urmașii săi direcți avea să se ridice Răscumpărătorul lumii” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 177).

Spre deosebire de fratele său, pentru Iacov contează însemnătatea spirituală viitoare a binecuvântării. Totuși, mai târziu, la îndemnul mamei sale (vezi Geneza 27), Iacov îl înșală în mod fățiș și premeditat pe tatăl lui, ajungând până acolo încât să folosească numele „Domnul, Dumnezeu” (Geneza 27:20) în săvârșirea acelei înșelăciuni. El comite această teribilă escrocherie pentru a obține ceva ce își dorea foarte mult.

Urmările au fost dezastruoase, aducând și mai multe genuri de tulburări într-o familie deja disfuncțională, dereglată.

Iacov și-a dorit ceva bun, valoros, și este un lucru de admirat (în special în comparație cu atitudinea fratelui său). Totuși, el a recurs la înșelăciune și la minciuni ca să-l obțină. Cum putem evita capcana de a obține binele prin rău?

După ce află că Iacov a primit binecuvântarea tatălui, Esau înțelege că a fost înșelat și înlăturat de fratele lui (Geneza 27:36) și vrea să-l omoare (Geneza 27:42). Rebeca este îngrijorată și vrea să prevină această crimă, care ar fi fatală pentru ambii ei copii (Geneza 27:45). Astfel, cu sprijinul lui Isaac (Geneza 28:5), ea îl îndeamnă pe Iacov să fugă la familia ei (Geneza 27:43). Pe drumul exilului, Iacov îl întâlnește pe Dumnezeu în vis, într-un loc pe care îl va numi „Betel”, „casa lui Dumnezeu”, și acolo va face un jurământ.

2. Care este diferența dintre Betel și Babel? Ce lecții putem învăța despre relația noastră cu Dumnezeu din experiența lui Iacov de la Betel, în comparație cu ce s-a întâmplat la Babel?

Geneza 28:10-22 _____

Compară cu Geneza 11:1-9 _____

În visul lui, Iacov vede o scară extraordinară care ajunge la Dumnezeu. Este folosit același verb ebraic, *natsav*, pentru a spune că scara este „rezemată” (Geneza 28:12) și că Domnul „stătea” (Geneza 28:13), ca și când scara și Domnul sunt unul și același lucru.

Scara are legătură cu încercarea de la Babel de a atinge cerul. Asemenea Turnului Babel, scara ajunge până la „poarta cerurilor”. Dar, în timp ce Turnul Babel reprezintă efortul uman de a urca și a ajunge la Dumnezeu, scara de la Betel evidențiază că accesul la Dumnezeu poate fi obținut doar prin venirea lui Dumnezeu la noi, nu prin efortul omenesc.

În ce privește piatra pe care Iacov și-a pus capul și a avut visul, aceasta devine un simbol al lui *beth-El*, „casa lui Dumnezeu” (Geneza 28:17; compară cu Geneza 28:22), care face trimitere la templu, la sanctuar, la centrul lucrării de salvare a omenirii de către Dumnezeu.

Dar Iacov nu limitează la sfera spirituală și mistică forma lui de închinare și simțământul de teamă și uimire cu privire la ce i se întâmplase. Cu alte cuvinte, el a vrut să răspundă în termeni concreți, vizibili. Astfel, Iacov decide să-i dea „a zecea parte” lui Dumnezeu, dar nu ca să obțină binecuvântarea Sa, ci ca un răspuns plin de recunoștință față de darul de la Dumnezeu care îi fusese deja oferit. Vedem din nou aici noțiunea de zecime cu mult înainte de apariția poporului Israel.

Citește din nou Geneza 28:11. Zecimea este dată din „tot ce-mi vei da” (Geneza 28:22). Ce lucru important ar trebui să învățăm din ce spune Iacov despre zecime și ce reprezintă ea?

3. În ce fel îngăduie Dumnezeu ca Laban să-l înșele pe Iacov? De ce? Ce lecții a învățat Iacov?

Geneza 29:1-30

Primul lucru pe care Iacov îl vede când ajunge la destinație este o piatră, probabil un indiciu care trimite la piatra de la Betel, care semnifică prezența lui Dumnezeu (Geneza 28:18,19). Piatra aceasta îi va da, în cele din urmă, ocazia lui Iacov să interacționeze cu Rahela. Când află de la păstoriai locului că Rahela vine să-și adape oile, Iacov îi îndeamnă să dea piatra la o parte. Ei refuză, ceea ce îi dă lui Iacov ocazia să facă el acest lucru și să se prezinte Rahelei (Geneza 29:11).

Rahela reacționează alergând la familia ei. Primul contact dintre Iacov și Rahela a fost rodnic: „Iacov iubea pe Rahela” (Geneza 29:18) atât de mult, încât cei șapte ani lucrați pentru Laban în schimbul ei i s-au părut ca „vreo câteva zile” (Geneza 29:20).

Cu toate acestea, după acești șapte ani, Iacov este înșelat. În noaptea nunții, Lea, nu Rahela, este cea pe care Iacov o descoperă în patul lui. Profitând de agitația de la festivități și de emoția intensă și de vulnerabilitatea lui Iacov, lui Laban îi reușește șiretlicul. Interesant este că Iacov folosește pentru „înșelat” un cuvânt cu aceeași rădăcină (Geneza 29:25) cu termenul folosit de Isaac ca să descrie comportamentul lui Iacov față de tatăl și fratele lui (Geneza 27:35).

De observat că același mod de gândire este întâlnit și în *lex talionis* (legea talionului), „ochi pentru ochi, dinte pentru dinte” (Exodul 21:24; compară cu Geneza 9:6), care îl constrânge pe cel vinovat să se identifice cu victima lui, prin faptul că suportă exact ce i-a făcut victimei lui. Într-un mod asemănător, lui Iacov i se întâmplă același lucru pe care îl făcuse și el altcuiva.

Iacov înțelege acum ce înseamnă să fie victima unei înșelăciuni. Surprinzător, Dumnezeu îi dă o lecție lui Iacov despre înșelătoria lui prin intermediul înșelătoriei lui Laban. Deși Iacov, ca mincinos (Geneza 27:12), știe bine ce înseamnă înșelăciunea, este surprins când el este victima ei. Astfel, el întreabă: „Pentru ce m-ai înșelat?” (Geneza 29:25), ceea ce arată că el știe că înșelătoria este un lucru greșit.

Deși era un înșelător, Iacov însuși a fost înșelat. Cum putem învăța să ne încredem în Dumnezeu atunci când nu vedem că se face dreptate, când vedem că oamenii care fac răul scapă ușor sau când cei nevinovați suferă?

Ultimii șapte ani ai exilului lui Iacov au fost o povară, dar, cu toate acestea, au fost și cei mai rodnici ani. Iacov a avut 11 copii din cei 12 care vor deveni strămoșii poporului lui Dumnezeu.

Această secțiune constituie centrul istoriei lui Iacov (Geneza 25:19–35:26) și începe și se termină cu expresia-cheie că Dumnezeu „a făcut-o să aibă copii”, cu referire la Lea (Geneza 29:31) și la Rahela (Geneza 30:22). De fiecare dată când afirmația aceasta însoțește nașterea unui copil înseamnă că nașterea acea este rezultatul intervenției miraculoase a lui Dumnezeu.

4. Cum trebuie să înțelegem astăzi cele petrecute în pasajul următor?

Geneza 29:31–30:22

Dumnezeu o face pe Lea să aibă copii și ea îl naște pe Ruben, al cărui nume este alcătuit din verbul *ra'ah*, „a vedea”. Fiindcă Dumnezeu „a văzut” că ea nu era iubită de Iacov (Geneza 29:31), acest copil a fost o compensare a durerii ei.

Mai mult, celui de-al doilea copil îi pune numele Simeon, nume care conține verbul *šama'*, „a auzit”, pentru că Dumnezeu auzise profunzimea și umilința durerii ei și astfel a avut milă de ea la fel cum auzise mânia lui Agar (Geneza 29:33).

Numele Simeon seamănă și cu numele fiului lui Agar, Ismael, care înseamnă „Dumnezeu aude” (vezi Geneza 16:11). Când îl aduce pe lume pe ultimul ei fiu, Lea îi pune numele Iuda, care înseamnă „laudă”. Lea nu mai zice nimic despre durerea ei și nici măcar despre binecuvântarea ei. Ea doar se concentrează pe Dumnezeu și îl laudă pentru harul Său.

În mod ciudat, doar atunci când Lea nu mai poate naște își aduce Dumnezeu „aminte” din nou de Rahela și o face să aibă copii (Geneza 30:22). Rahela, soția iubită, a trebuit să aștepte șapte ani după căsătorie, și 14 ani după ce îi fusese promisă lui Iacov, ca să aibă primul copil (Geneza 29:18,27; compară cu Geneza 30:25). Ea i-a pus fiului ei numele „Iosif”, cu sensul că „[i]-a luat Dumnezeu ocară” și „să-[i] mai adauge un fiu” (Geneza 30:23,24). Oricât de rele au fost unele dintre acele fapte și cu toate că nu a fost de acord cu ele, Dumnezeu încă le putea folosi ca să formeze un popor din sămânța lui Avraam.

Plănuiește momente devoționale în casa ta (altarul de dimineață sau de seară, deschiderea Sabatului etc.) și invită un vecin sau un prieten să primească binecuvântare în familia ta.

În această narațiune, Iacov – care și-a înșelat tatăl și fratele ca să obțină dreptul de întâi născut și care a furat binecuvântarea pe care Isaac intenționase s-o dea celui mai mare fiu al său – rămâne totuși pasiv față de Laban și îi slujește cu credincioșie. Iacov știe bine că a fost înșelat de socrul lui și trece totuși cu vederea. Este greu de înțeles pasivitatea lui, dacă ne gândim la temperamentul lui Iacov. El s-ar fi putut revolta sau cel puțin ar fi putut să i se opună lui Laban sau să negocieze cu el. Dar, nu, el doar executa ce îi cerea socrul lui să facă, indiferent cât de nedrept era totul.

Dar la nașterea lui Iosif, primul fiu al Rahelei, Iacov bifează în sfârșit cel de-al paisprezecelea an al „slujbei” lui la Laban (Geneza 30:26) și ia în calcul să se întoarcă în Țara Promisă. Dar Iacov este preocupat să ofere bunăstare și familiei lui („Când am să muncesc și pentru casa mea?” [Geneza 30:30]).

5. Cum s-a îmbogățit Iacov? Ce metode și argumente a folosit? Cum reacționează Laban?

Geneza 30:25-32

Fusese un ocol foarte mare pentru Iacov, care inițial plecase de acasă să-și găsească o soție. Probabil că intenția sa nu fusese să stea atât de mult timp departe de țara lui, dar evenimentele l-au ținut departe cu anii. Acum sosise timpul să se întoarcă acasă, și încă cu ce familie se întorcea!

Atunci, de ce Iacov nu a plecat de la Laban mai repede? Supunerea nefirească a lui Iacov sugerează că el probabil se schimbase; înțelesese lecția credinței. Cu alte cuvinte, Iacov a așteptat semnalul lui Dumnezeu ca să plece. Iacov se hotărăște să plece doar atunci când Dumnezeu îi vorbește.

Dumnezeu i Se descoperă lui Iacov drept „Dumnezeul din Betel” și îi poruncește să părăsească țara lui Laban și să se întoarcă în țara lui „de naștere” (Geneza 31:13), folosind aceleași cuvinte pe care i le-a adresat lui Avram când i-a zis să plece din „casa tatălui [său]” (Geneza 12:1).

Un alt lucru care l-a ajutat pe Iacov să-și dea seama că era momentul să plece a fost și atitudinea fiilor lui Laban și a lui Laban însuși (vezi Geneza 31:1,2). „Iacov ar fi plecat de la rudele lui viclene cu mult mai devreme, dacă nu s-ar fi temut să îl întâlnească pe Esau. Acum își dădea seama că era în pericol din cauza fiilor lui Laban, care, considerând că averea lui era a lor, ar fi putut să încerce să o ia cu forța” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 193).

Prin urmare, și-a luat familia și bunurile și a plecat, dând startul unui alt capitol din marea epopee a poporului legământului lui Dumnezeu.

Dumnezeu l-a ales pe Iacov nu datorită meritelor acestuia, ci datorită harului Său. Totuși, Iacov a depus multe eforturi ca să merite harul, ceea ce în sine este o contradicție. Dacă ar fi meritat, atunci nu ar mai fi fost vorba de har, ci de fapte (vezi Romani 4:1-5), ceea ce este contrar Evangheliei. Doar mai târziu a început Iacov să înțeleagă semnificația harului lui Dumnezeu și ce înseamnă să se încreadă în Dumnezeu, să trăiască prin credință și să depindă în totalitate de Domnul. Experiența lui Iacov conține o lecție importantă pentru cel ambițios: nu încerca să progresezi în detrimentul altora.

„Iacov a crezut că a pierdut totul, legătura cu Dumnezeu, casa, totul, și așa a ajuns un fugar deziluzionat. În schimb, ce a făcut Dumnezeu? A privit spre el, în starea lui deznădăjduită, i-a văzut dezamăgirea și a văzut în el o plămădeală bună care putea să-i aducă iarăși slavă lui Dumnezeu. Imediat ce Iacov își vede starea, Dumnezeu îi prezintă misterioasa scară, care îl reprezintă pe Isus. Iată aici un om care a pierdut orice legătură cu Dumnezeu, dar Dumnezeul cerului privește spre el și consimte ca Hristos să acopere prăpastia pe care păcatul a creat-o! Poate că ne-am uitat și am zis: «Tânjesc după cer, dar cum pot ajunge la el? Nu văd nicio cale.» La fel a gândit și Iacov, astfel că Dumnezeu îi arată în vis scara, iar acea scară unește pământul cu cerul, cu Isus Hristos” (Comentariile lui Ellen G. White, *Comentariul biblic adventist*, vol. 1, p. 1095).

Studiu la rând

Numeri 5–11

Evanghelizare, subcapitolul „Sănătatea și principiile sănătății”

1. Unde trebuia nazireul să-și radă capul și ce trebuia să facă cu părul?

2. Ce au adus ca dar înaintea Domnului mai-marii lui Israel?

3. Ce vârstă aveau leviții care slujeau la cortul întâlnirii?

4. Cum a cârtit poporul în gura mare împotriva Domnului?

5. **Ce nu ar trebui să faci fără a fi necesar?**

Text-cheie: Geneza 27:36

Pasaje în studiu: Geneza 25–30; 11:1-9

I. Privire generală

Introducere: Iacov îi succede lui Isaac; este următoarea verigă în lanțul genealogic care duce mai departe sămânța mesianică. În timp ce înaintașii lui, Avraam și Isaac, au dat naștere la câte două ramuri genealogice, dintre care doar una a fost păstrată în spița legământului, Iacov este primul patriarh care a dat naștere unei singure ramuri genealogice legate de legământ – cele 12 seminții ale lui Israel.

Viața lui Iacov abundă de lupte și neazuri. În această secțiune vom urmări luptele lui de la momentul nașterii și până la momentul exilului în Mesopotamia. Temperamentul și destinul lui Iacov se remarcă deja din pântecul mamei lui, unde se luptă cu fratele lui pentru întâietate. Iacov vine pe lume ținându-l cu mâna de călcâi pe fratele său. Mai târziu, el își va înșela fratele pentru o mănăcară de linte ca să obțină întâietatea și îi va fura acestuia binecuvântarea aferentă dreptului de întâi născut. În consecință, Iacov este nevoit să fugă la unchiul lui în Padan-Aram ca să scape de mânia fratelui său. În exil, Iacov însuși este înșelat de unchiul lui și, drept urmare, va fi constrâns să muncească pentru Laban mai mulți ani decât se aștepta. Pe de altă parte, Dumnezeu este cu Iacov și orchestrează evenimentele în favoarea lui. I se descoperă într-un vis, care îi redă liniștea zbuciumatului Iacov. Istoria lui Iacov se termină cu nașterea celor 12 băieți care vor deveni strămoșii poporului lui Dumnezeu.

II. Comentariu

Gemeni diferiți

Contrastul dintre gemenii Iacov și Esau este vizibil de la început, indicând destinele lor corespunzătoare. Primul fiu, Esau, este descris din punct de vedere fizic: este roșcat și păros. Celălalt fiu, Iacov, este descris după gestul pe care îl face: îl prinde de călcâi pe fratelui lui (*'aqeb*), de unde și numele *Ya'aqob* (Iacov), care anticipează actul lui Iacov de a-i lua locul fratelui său (Geneza 27:36). Mai târziu, când își dă seama că Iacov i-a furat binecuvântarea dreptului de întâi născut, Esau face un joc de cuvinte cu numele Iacov (*ya'aqob*) pentru a-și exprima nemulțumirea că era a doua oară când Iacov îl apucase de călcâi (Geneza 27:36). Lezarea călcâiului mai are și conotația înșelăciunii și a unei agresiuni fatale (Geneza 3:15; 49:17). Astfel, numele ambilor frați conțin profeții, care dezvăluie cele două destine.

Diferențele dintre cei doi sunt imediat transpuse în comportamentul și alegerile lor. Asemenea lui Ismael (Geneza 21:20), Esau este un vânător iscusit, un bărbat căruia îi plăcea să stea afară, în câmp deschis, pe când Iacov este un om blând, care preferă să stea acasă. Esau este iubit de tatăl lui, în timp ce Iacov este iubit de mama lui (Geneza 25:28). Firea spirituală și sensibilă a lui Iacov este în contrast cu temperamentul dur și carnal al lui Esau. Termenul ebraic *tam* (tradus cu „liniștit”), care îl caracterizează pe Iacov, este același cuvânt care îi descrie pe Iov (Iov 8:20) și pe Noe (Geneza 6:9). În același fel, verbul *yaşab* (tradus cu „stătea”) sugerează temperamentul liniștit și meditativ al lui Iacov (compară cu Psalmii 84:4; 91:1). Aceste informații referitoare la caracterele lor anticipează întâmplarea cu mâncarea, care îi va stabili fiecare viața prioritățile (Geneza 25:29-31). Iacov înțelege semnificația spirituală a dreptului de întâi născut pe care dorește cu atâta ardoare să-l obțină. Esau, în schimb, nu este preocupat de lucruri care trec dincolo de viața din prezent și nu este interesat de ce s-ar putea întâmpla după moartea lui. Spre deosebire de Esau, care este orientat spre prezent, Iacov este orientat spre viitor și deosebit de sensibil la valorile spirituale. Totuși, este atât de nerăbdător să-și asigure dreptul de întâi născut la momentul acela, încât folosește mijloace materiale pentru a-și atinge scopul. Paradoxal, Iacov are destulă credință să „vadă” valorile spirituale și beneficiile viitoare ale dreptului de întâi născut, dar nu are suficientă credință să se încreadă în Dumnezeu în privința aceasta (compară cu Geneza 27:41-45). Înainte de apariția instituției preoției, dreptul de întâi născut „cuprindea nu numai o moștenire a unor bunuri pământești, ci și o superioritate spirituală” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 177). Cererea lui Esau (Geneza 25:30) sugerează că pentru el dreptul de întâi născut nu avea nicio semnificație spirituală; el era preocupat doar de gratificația imediată. Astfel, el și-a disprețuit dreptul de întâi născut (Geneza 25:32,34; compară cu Evrei 12:16,17).

Betel și Babel

Expresia „poarta cerurilor”, care apare doar aici (Geneza 28:17) în toată Biblia ebraică, ne reamintește de numele Bab-El („poarta lui Dumnezeu”) și astfel de inițiativa zadarnică a oamenilor de la Babel, care nu au ajuns niciodată la „poarta cerurilor”. Expresia „poarta cerurilor” este corelată cu expresia „casa lui Dumnezeu”, care se referă la „[locul acesta]” care este „piatra” (Geneza 28:18,19); acest loc, la rândul său, este punctul de pe pământ pe care se rezemă „scara” (Geneza 28:12) din visul lui Iacov. Așadar, la fel ca echivalentul ceresc al „casei lui Dumnezeu” de pe pământ, „poarta cerurilor” face trimitere la sălașul ceresc sau templul-sanctuar.

Lecția de la Betel este aceea că există o legătură între cer și pământ, iar această legătură este scara lui Iacov, care este Dumnezeu Însuși. Astfel, Iacov ia una dintre pietrele pe care și le pusese în jurul capului (sau sub cap), o piatră care a fost asociată cu visul lui extraordinar, și ridică „un stâlp” din ea. Termenul ebraic pentru „stâlp”, *matseba*, „ridicat”, și care se referă la piatra „ridicată” pe care o pusese anterior căpătâi, rezonază cu cuvintele *mutsav* și *nitsab*, care se referă la scara „ridicată” și la Dumnezeu „ridicat”. Iacov unge piatra ca semn al consacrării ei ca monument, comunicând astfel o lecție spirituală. Această piatră evocă lecțiile din scara lui Iacov, legătura dintre cer și pământ. Spre deosebire de numele Babel, ce amintește de încercarea inutilă a oamenilor, care niciodată nu au ajuns la poarta lui Dumnezeu, Betel afirmă că noi suntem în „casa lui Dumnezeu”. Oamenii de la Bab-El au nutrit ambiția de a ajunge și a intra în locuința lui Dumnezeu ca să-l ia locul. Lecția de la Betel este că accesul la Dumnezeu se poate face doar prin intermediul darului lui Dumnezeu, prin harul și întruparea Sa, prin scara care este Isus Hristos (Ioan 1:51).

Religia lui Iacov: Un aspect semnificativ este că pe această piatră, locul pe care stă scara (Geneza 28:22), Iacov își descoperă religia. Iacov identifică această piatră drept „casa lui Dumnezeu” (Geneza 28:22). Piatra înseamnă asigurarea legăturii între cer și pământ (Geneza 28:12). Iacov promite că va construi un loc de închinare, un sanctuar care va sta mărturie cu privire la acest adevăr. Jurământul lui este un răspuns la ocrotirea lui Dumnezeu pe drumul de întoarcere în Țara Promisă. De asemenea, Iacov mai promite să dea zecime ca răspuns la darul de pâine și îmbrăcăminte din partea lui Dumnezeu. Religia lui Iacov, închinarea și credințioșia lui sunt astfel descrise ca un răspuns la actele de har ale lui Dumnezeu și nu ca un mijloc de a obține favoarea Sa. Fiindcă Dumnezeu este Dumnezeul personal al lui Iacov, fiindcă Dumnezeul din cer S-a coborât și a creat o legătură cu pământul, Iacov răspunde prin închinare. Pentru că Dumnezeu este Dumnezeul căruia Îi pasă și care Se îngrijește de nevoile fizice ale lui Iacov și pentru că Dumnezeu este sursa a tot ce are el (Geneza 28:22), Iacov răspunde făgăduind că Îi va da zecime. Textul biblic nu menționează că Iacov și-a împlinit sau nu aceste două jurăminte cu privire la sanctuar și la zecime. Doar partea lui Dumnezeu din cadrul înțelegerii este consemnată în cartea Geneza. Iacov va recunoaște că Dumnezeu Și-a împlinit partea atunci când se va referi la experiența ocrotirii primite din partea Sa (Geneza 35:3; compară cu Geneza 46:3,4). Mai târziu, sanctuarul pe care poporul Israel l-a ridicat, semnul închinării la Dumnezeul cerului, și instituirea zecimii, semnul recunoașterii Dumnezeului pământului, sugerează că și Iacov și-a împlinit jurămintele.

Binecuvântarea lui Iacov: Când Iacov propune un târg ca toate oile închise la culoare și bălțate (Geneza 30:32) să fie puse deoparte și considerate plata lui, Laban acceptă imediat (Geneza 30:34). Ca să-și atingă scopul, Iacov folosește nuiele de plop, de migdal și de platan (Geneza 30:37). Acest procedeu nu este întâmplător, deoarece acești copaci conțin substanțe chimice care au numeroase beneficii pentru sănătate. Fiindcă exemplarele hibride, corcitate, sunt în mod natural mai puternice, alegându-le pe acestea mai puternice (Geneza 30:41) în armonie cu viziunea divină, Iacov selectează berbecii care erau deja purtători ai genelor recesive. Prin folosirea acestei metode, Iacov este în stare să producă o turmă mare alcătuită din oi și capre puternice și pestrițe. Metoda lui Iacov poate să pară magie, superstiție, totuși textul biblic ne spune că Iacov a procedat așa sub îndrumare divină (Geneza 31:11,12). În plus, studiile științifice arată că metoda lui Iacov ar fi putut fi în concordanță cu legea geneticii moderne. În final, Iacov „s-a îmbogățit astfel din ce în ce mai mult” (Geneza 30:43). Această expresie ne amintește de descrierea pe care o face Iacov bogăției lui Laban (Geneza 30:30). Această corespondență între cele două evaluări ale bogăției lui Iacov și Laban sugerează că prosperitatea lui Iacov a fost dobândită pe seama prosperității lui Laban, care, la rândul ei, a fost urmarea binecuvântării lui Dumnezeu datorită lui Iacov (Geneza 30:27).

III. Aplicație

Gemeni diferiți: Pe baza diferențelor dintre cei doi frați sunt sugerate două mentalități. Discutați în cadrul grupei cele două profiluri psihologice și cele două stiluri de viață ilustrate de viața acestor personaje biblice. De ce genul de oameni reprezentați de Iacov sunt plăcuți înaintea lui Dumnezeu? Toate valorile pe care le prețuiește Esau (plăcerea unei mâncări bune, sportul, puterea, dragostea tatălui său) sunt mai puțin importante decât cele prețuite de Iacov (meditația, amabilitatea, dragostea mamei sale)?

Betel și Babel: Citiți Geneza 11:1-9 și 28:10-22. Comparați cele două moduri de apropiere de Dumnezeu. Care este diferența dintre Betel, „casa lui Dumnezeu”, care presupune să fii în casa lui Dumnezeu, și Babel, „poarta lui Dumnezeu”, care presupune să fii la poarta lui Dumnezeu? Unde plasați civilizația noastră și de ce?

Credința lui Iacov: Care este motivația personală atunci când dați zecime? De ce țineți poruncile lui Dumnezeu? Cum corelați ascultarea de Dumnezeu și relația personală cu El? Să presupunem că vă pierdeți locul de muncă din cauza credințioșiei față de porunca despre Sabat. Cum ați mai reuși să dați zecimea?

Iacov devine Israel

Sabat după-amiază

Text de memorat: „Apoi a zis: «Numele tău nu va mai fi Iacov, ci te vei chema Israel _____, căci ai luptat cu Dumnezeu și cu oameni și _____»” (Geneza 32:28).

Îndelungata istorie a familiei lui Iacov continuă, cu bune și rele. În ciuda a toate însă, mâna lui Dumnezeu și credințioșia Sa față de făgăduințele legământului se văd în toate câte se întâmplă.

Săptămâna aceasta îl vom urmări în continuare pe Iacov, care a plecat de la Laban, se întoarce acasă și trebuie să se confrunte cu Esau, victima înșelătoriei lui. Ce îi va face acest frate nedreptățit într-un mod atât de grosolan?

Din fericire pentru Iacov, care era cuprins de frică pentru ce urma să se întâmple, Domnul Dumnezeuul părinților lui i Se arată încă o dată într-o împrejurare care va deveni elementul de referință pentru ceea ce mai târziu se va numi „vreme de necaz pentru Iacov” (vezi Ieremia 30:5-7). Și, în noaptea aceea, Iacov înșelătorul a devenit Israel – un nume nou pentru un început nou, un început care avea să ducă, în cele din urmă, la crearea unei națiuni care avea să îi poarte numele.

Cu alte cuvinte, în ciuda a tot ce se întâmplă, istoria patriarhilor și a familiilor lor este relatată în Scriptură ca să ne arate că Dumnezeu Se ține de promisiunile făcute și le va împlini chiar dacă uneori pare că poporul Lui face tot posibilul să împiedice împlinirea acelor făgăduințe.

4 iunie – Sabatul Copiilor

La scurt timp după ce a plecat de la Laban, Iacov are parte de o altă experiență cu Dumnezeu. Știind că fratele lui, Esau, este pe drum, având cu el și „patru sute de oameni” (Geneza 32:6), Iacov se roagă fierbinte la Domnul, chiar dacă recunoaște că este „prea mic pentru toate îndurărilor și pentru toată credințioșia pe care [a] arătat-o față de robul [Lui Iacov]” (Geneza 32:10). Categorie, Iacov înțelegea deja mai bine ce este harul.

Și cum i-a răspuns Domnul?

1. Ce semnificații spirituale ne aduce impresionantul episod al luptei lui Iacov?

Geneza 32:22-31

Osea 12:3,4

Iacov este tulburat, pe bună dreptate, din cauza a ceea ce se întâmpla. După ce face tot ce ține de el ca să-și protejeze familia, campează peste noapte. Apoi, pe neașteptate, el este atacat de „un om” (Geneza 32:24). Acesta este un termen care poate avea conotații deosebite, evocând prezența divină (vezi Isaia 53:3). Daniel l-a folosit cu referire la preotul ceresc Mihail (Daniel 10:5); a fost de asemenea cuvântul folosit de Iosua pentru a descrie „Căpetenia oștirii Domnului”, pe care Iosua îl numește „Domnul” (Iehova, YHWH – Iosua 5:13-15).

Într-adevăr, în toiul luptei Iacov trebuie să-și fi dat seama că se lupta cu Dumnezeu însuși, după cum o exprimă cuvintele lui: „Nu Te voi lăsa să pleci până nu mă vei binecuvânta” (Geneza 32:26). În același timp, faptul că se agață cu disperare de Domnul, că refuză să-L lase să plece, exprimă totodată dorința lui arzătoare să fie iertat și împăcat cu Domnul său.

„Greșeala care îl făcuse pe Iacov să păcătuiască, obținând prin înșelăciune dreptul de întâi născut, stătea acum în mod clar înaintea sa. El nu avusese încredere în făgăduințele lui Dumnezeu, ci căutase ca, prin propriile eforturi, să realizeze ceea ce Dumnezeu ar fi împlinit în momentul ales de El și pe căile Sale” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, pp. 197, 198).

Iar dovada că Iacov fusese iertat a fost schimbarea numelui: dintr-unul care amintea de păcat în unul care îi marca victoria. „Numele tău nu va mai fi Iacov, ci te vei chema Israel (*Cel ce luptă cu Dumnezeu*), căci ai luptat cu Dumnezeu și cu oameni și ai fost biruitor” (Geneza 32:28).

Care a fost experiența ta în ce privește „lupta cu Dumnezeu”? Ce înseamnă această luptă și de ce este uneori important să avem acest fel de experiență?

De la Peniel, „Fața lui Dumnezeu” (Geneza 32:30), locul unde a avut experiența cu Dumnezeu, Iacov pornește acum să se întâlnească cu fratele lui. După 20 de ani de despărțire, Iacov îl vede venind cu 400 de oameni (Geneza 33:1). Iacov este îngrijorat și de aceea se pregătește – pe el și familia lui – pentru orice eventualitate.

- 2. Ce legătură este între faptul că Iacov vede fața lui Dumnezeu și apoi vede fața fratelui său? Ce transmite această legătură în privința relației noastre cu Dumnezeu și a relației noastre cu „frații” noștri, oricare ar fi ei?**

Geneza 33

Iacov se pleacă de șapte ori înaintea fratelui său (Geneza 33:3), pe care îl numește de câteva ori „domnul meu” (Geneza 33:8,13,15) și se prezintă pe sine drept „robul [s]ău” (Geneza 33:5; compară cu Geneza 32:4,18,20). Este semnificativ faptul că cele șapte plecări ale lui Iacov fac trimitere la cele șapte binecuvântări ale tatălui său (Geneza 27:27-29); în plus, prin actul de închinare, el inversează acele binecuvântări ale tatălui care vorbesc despre neamurile care se închină înaintea lui (Geneza 27:29).

E ca și când intenția lui Iacov ar fi aceea de a-și plăti datoria față de fratele său și de a-i întoarce binecuvântarea pe care i-o furase (Geneza 33:11). Contrar tuturor așteptărilor, atunci când îl vede pe fratele lui, Esau aleargă spre el și, în loc să-l omoare, „l-a sărutat. Și au plâns” (Geneza 33:4).

Mai târziu, Iacov avea să spună despre Esau: „Căci m-am uitat la fața ta cum se uită cineva la Fața lui Dumnezeu, și tu m-ai primit cu bunăvoință” (Geneza 33:10). Iacov face această afirmație extraordinară pentru că a înțeles că Esau îl iertase. Verbul ebraic *ratzah*, „primit”, este un termen teologic care se referă la orice jertfă care este „plăcută”, „primită” de Dumnezeu, ceea ce include astfel iertarea divină (Leviticul 22:27; Amos 5:22).

Experiența iertării din partea lui Dumnezeu de care Iacov a avut parte la Peniel, unde a văzut fața lui Dumnezeu, se repetă acum, când are parte de iertarea fratelui său, despre care spune că este ca și când ar fi văzut fața lui Dumnezeu. Iacov re trăiește experiența de la Peniel, cea dintâi pregătindu-l pentru cea de-a doua. Iacov a fost iertat de Dumnezeu și de fratele său. Acum trebuie să fi înțeles că adevărat ce înseamnă harul, chiar mai bine decât înțelesese înainte.

Încearcă astăzi să refaci relația cu o persoană care te-a supărat în trecut sau mediază împăcarea unor persoane care nu își vorbesc.

Acum, că s-a împăcat cu fratele lui, Iacov vrea să se stabilească în Canaan în pace. Cuvântul *şalem*, „cu bine” (Geneza 33:18), care derivă din cuvântul *şalom*, „pace”, este pentru prima dată exprimat în legătură cu parcursul lui Iacov.

După ce a cumpărat o bucată de pământ de la locuitorii țării (Geneza 33:19), el ridică un altar acolo, demonstrând credință și faptul că a înțeles cât de dependent este de fapt de Domnul. La fiecare jertfă adusă are loc un act de închinare.

Cu toate acestea, pentru prima dată în viața lui, Iacov-Israel se confruntă cu problemele ce derivă din stabilirea în țară. Ca și Isaac în Gherar cu Abimelec (Geneza 26:1-33), Iacov încearcă să găsească o modalitate de a se înțelege cu canaaniții.

3. Ce s-a întâmplat și a răsturnat planurile lui Iacov de a duce o existență pașnică?

Geneza 34

Acest episod dezgustător scoate în evidență complexitatea personajelor și a faptelor lor. Senzualul Sihem, care o violează pe Dina, este descris ca un bărbat sincer și plin de iubire față de Dina, încercând să repare greșeala făcută. El este dispus inclusiv să se supună ritualului de legământ prin circumcizie.

Între timp, Simeon și Levi, care se prezintă ca apărători ai lui Dumnezeu și ai poruncilor Sale și ca împotriviți ai căsătoriilor cu canaaniții (Leviticul 19:29), recurg la minciună și la înșelătorie (Geneza 34:13) și sunt gata să omoare și să prade (Geneza 34:25-27). Acțiunile lor nu sunt doar condamnabile (de ce nu l-au pedepsit doar pe cel care greșise?), ci au potențialul de a crea și multe probleme.

Cât despre Iacov, el este preocupat doar să fie pace. Când i se aduce la cunoștință violul asupra fiicei lui, el nu spune nimic (Geneza 34:5). Dar, după ce aude ce au făcut fiii lui, el îi muștruluiește fățiș din cauza a ceea ce ar putea urma: „Voi m-ați nenorocit, făcându-mă urât locuitorilor țării, canaaniților și fereziților. N-am sub porunca mea decât un mic număr de oameni; ei se vor strânge împotriva mea, mă vor bate și voi fi nimic, eu și casa mea” (Geneza 34:30).

De nenumărate ori vedem în aceste pasaje amăgire și înșelătorie, precum și acte de bunătate și de har. Ce ne spune acest fapt despre natura umană a credincioșilor?

4. Ce lecții despre adevărata închinare putem extrage din reforma produsă în familia lui Iacov?

Geneza 34:30–35:15

Imediat după nemulțumirea lui Iacov că pacea cu canaanii fusese compromisă (Geneza 34:30) și după ce i-a muștră pe cei doi fii ai lui (Geneza 34:31), Dumnezeu îl îndeamnă pe Iacov să plece de la Sihem și să se întoarcă la Betel, ca să-și reînnoiască legământul. Apoi, primul lucru consemnat după porunca lui Dumnezeu este că Iacov le spune celor din casa lui să renunțe la idoli canaaniti, care fuseseră luați odată cu prădarea cetății Sihem, și la idoli pe care Rahela îi furase din casa tatălui ei (Geneza 31:19,32). Și aceste aspecte sunt foarte importante în ce privește legământul cu Dumnezeu. Acești idoli fuseseră păstrați și probabil adorați în ciuda angajamentului lui Iacov față de Dumnezeu. Nu era suficient ca Iacov să plece de la Sihem ca să scape de influența din Canaan. El trebuia să îndepărteze idoli din tabăra lui și din inimile oamenilor.

Procesul pocăinței înseamnă să facem mai mult decât să ne mutăm fizic dintr-un loc în altul sau dintr-o biserică în alta. Cel mai important este ca, prin harul lui Dumnezeu, să căutăm să eradicăm idolatria din inima noastră, indiferent de locul în care trăim, deoarece ne putem face idoli aproape din orice.

Când Iacov Îl ascultă pe Dumnezeu și procedează conform cu porunca Sa, în final Dumnezeu intervine și „groaza lui Dumnezeu” (Geneza 35:5) cuprinde toate popoarele din jur, care nu îndrăznesc să-l atace pe Iacov. Atunci, Iacov este gata să se închine cu „toți cei ce erau cu el” (Geneza 35:6), ceea ce sugerează că unitatea familiei fusese restabilită. Iacov îi dă acestui loc numele de El-Betel, un mod de aducere-aminte a visului lui cu scara, un semn că legătura dintre cer și pământ – legătură ruptă pentru o vreme – era acum refăcută.

De data aceasta, accentul este pe Dumnezeul de la Betel, nu pe loc în sine. Nota aceasta personală apare din nou când Dumnezeu îi amintește lui Iacov de numele lui, Israel, cu dubla făgăduință pe care această binecuvântare o aduce cu sine. Mai întâi, binecuvântarea primită de Iacov înseamnă rodnicie, continuarea liniei mesianice și nașterea multor „neamuri” (Geneza 35:11), iar în al doilea rând aceasta face trimitere la Țara Promisă (Geneza 35:12).

Opune-te influențelor negative din mediul online, având inițiative pozitive! De exemplu, poți distribui astăzi cel mai recent video realizat de Hope Discovery România (hopediscovery.org/ro/).

5. Cu ce alte necazuri se confruntă Iacov în familia lui disfuncțională?**Geneza 35:15-29**

Imediat ce Iacov pleacă de la Betel, trei întâmplări legate între ele marchează ultima etapă din drumul lui spre Țara Promisă: se naște ultimul fiu al lui Iacov, moare Rahela, iar Ruben, primul lui fiu cu Lea, se culcă cu concubina lui Iacov. Deși textul nu spune motivul pentru care tânărul a făcut un asemenea lucru rău, este posibil ca el să fi vrut să discrediteze, să păteze, nașterea ultimului fiu al lui Iacov și să înjosească memoria Rahelei. Pur și simplu nu știm.

Nașterea ultimului copil al lui Iacov este corelată cu Betleemul (Geneza 35:19), care se află între granițele Țării Promise. Prin urmare, nașterea aceasta este prima împlinire a promisiunii lui Dumnezeu cu privire la viitorul lui Israel. În sens profetic, moașa îi spune Rahelei aceleași cuvinte folosite de Dumnezeu ca să-l asigure pe Avraam: „Nu te teme” (Geneza 35:17; vezi Geneza 15:1).

Este foarte semnificativ faptul că Iacov schimbă numele dat de muribunda Rahela fiului ei: Ben-Oni, „fiul durerii mele”, devine Benjamin, „fiul dreptei”. Probabil că această precizare, „spre dreapta”, însemna direcția sud, ca mod de exprimare a speranței în Țara Promisă și în tot ce zisese Dumnezeu că va face pentru poporul Lui după ce se va așeza în ea.

În tot acest timp, Ruben întreține relații sexuale cu Bilha, concubina tatălui său și totodată slujitoarea Rahelei (Geneza 35:25; 30:3). Pur și simplu nu știm din ce motiv a comis această faptă scandalosă, decât că este un alt exemplu de depravare umană. Uimitor, Iacov nu reacționează la acest act îngrozitor, deși i s-a spus despre el (Geneza 35:22). Poate că la acest punct în viața lui, Iacov se încrede în Dumnezeu că Își va împlini cuvântul în ciuda păcatului și a răului care se întâmplă din timp în timp în jurul lui.

Exact această lecție de credință reiese din lista celor 12 fii ai lui Iacov, care vor fi strămoșii poporului Israel (Geneza 35:22-26). Nu cei mai respectabili și cei mai buni oameni, după cum vom vedea. Totuși, în ciuda tuturor acestor probleme, a disfuncționalității, chiar și a răului săvârșit pe față, așa cum a fost cazul lui Ruben cu Bilha, voia lui Dumnezeu se va împlini prin această familie, indiferent cât de dereglată era viața ei.

În ciuda greșelilor umane, planurile supreme ale lui Dumnezeu se vor împlini. Imaginează-ți ce s-ar întâmpla dacă oamenii ar coopera, dacă L-ar asculta pe Dumnezeu. S-ar putea voia Lui împlini mai ușor, adică cu mai puțină suferință umană, stres și întârziere?

Citește capitolul 18, „Noaptea luptei”, din cartea *Patriarhi și profeți*, de Ellen G. White.

„Experiența lui Iacov în timpul acelei nopți de luptă și chin reprezintă încercarea prin care poporul lui Dumnezeu trebuie să treacă înaintea revenirii lui Hristos. [...] Aceasta va fi experiența celor care fac parte din poporul lui Dumnezeu în lupta lor finală cu puterile răului. Dumnezeu va pune la probă credința, perseverența, încrederea lor în puterea Sa de a-i elibera. Satana se va strădui să-i îngrozească la gândul că ei sunt niște cazuri fără nicio speranță, că păcatele lor sunt prea grave ca să poată fi iertate. Ei vor avea un simțământ profund al propriei nedesăvârșiri și, revizuiindu-și viața, speranța lor se va prăbuși. Dar, aducându-și aminte de măreția milei lui Dumnezeu și de pocăința lor sinceră, ei vor face apel la făgăduințele Sale, făcute prin Hristos păcătoșilor neajutorați care se pocăiesc. Credința lor nu se va stinge pentru că nu primesc imediat răspuns la rugăciuni. Ei se vor prinde de tăria lui Dumnezeu, așa cum Iacov s-a prins puternic de înger, iar dorința sufletului lor va fi exact ca a acestuia: «Nu Te voi lăsa [...] până nu mă vei binecuvânta (Geneza 32:26).»

Așadar istoria vieții lui Iacov este o asigurare cu privire la faptul că Dumnezeu nu îi va alunga pe aceia care au fost duși în păcat, dar care s-au întors la El cu o adevărată pocăință” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, pp. 201–203).

Studiu la rând

Numeri 12–18

Evangelizare, subcapitolul „Vocea slujitorului Evangheliei”

1. Câte zile a fost Maria ținută afară din tabără?

2. Ce însemna „Eșcol” și de ce s-a dat acest nume unei văi?

3. Cine și după ce criterii avea să nu intre în țara pe care jurase Domnul că o va da israeliților?

4. Unde trebuia să fie păstrat toiagul înverzit și înflorit al lui Aaron?

5. **Cum ar trebui să fie învățați să vorbească toți lucrătorii?**

Text-cheie: Geneza 32:28

Pasaje în studiu: Geneza 32–35; Osea 12:3,4; Ieremia 30:5-7

I. Privire generală

Introducere: Acum, Iacov era eliberat de prezența lui Laban. Sub binecuvântarea lui Dumnezeu, el a ajuns bogat. Pare că este în sfârșit fericit. Și-a atins ținta și se îndreaptă spre casă, în Canaan. Totuși, Iacov este profund îngrijorat cu privire la viitorul lui în Canaan și la amenințarea pe care o reprezenta fratele său. Exact în acest moment alege Dumnezeu să Se apropie de Iacov. Această confruntare extraordinară va schimba radical caracterul lui Iacov. Drept urmare, i se dă un nume nou, Israel. Întâlnirea lui Iacov cu Dumnezeu la Peniel corespunde cu întâlnirea de la Betel. Cele două relatări sunt paralele la nivel de cuvinte, structură și teme. În timp ce momentul Betel începe la apus, Peniel se termină la răsăritul soarelui, cu perspectiva unui viitor glorios. După o noapte de luptă, Iacov iese din această confruntare cu o binecuvântare și cu un nume nou. A avut o întâlnire personală cu Dumnezeul iubirii și trăiește. La rândul său, el poate privi chipul dușmanului – fratele lui, Esau – cu umilință și iubire. Apoi, Iacov se îndreaptă spre familia lui și înfruntă nelegiuirea celor din casa lui – violarea Dinei, crimele comise de fiii lui și, în cele din urmă, idolatria care încă predomină în casa lui.

Temele studiului

1. **Strâmtorarea lui Iacov:** Necazul lui Iacov până să ajungă în Țara Promisă conține o lecție despre dependența de Dumnezeu și prefigurează necazul escatologic – de la sfârșitul timpului – al poporului lui Dumnezeu.
2. **Lupta cu Dumnezeu:** Confruntarea lui Iacov cu Dumnezeu l-a constrâns să se confrunte cu sine însuși și să se schimbe. Lupta lui conține lecții despre semnificația convertirii.
3. **Fața fratelui:** Ca urmare a întâlnirii lui cu Dumnezeu, Iacov poate să vadă fața lui Dumnezeu prin intermediul feței fratelui său.

II. Comentariu

Strâmtorarea lui Iacov

Necazul lui Iacov (*tsarah*) îl inspiră pe profetul Ieremia să facă o corelație cu starea deplorabilă a poporului Israel în exil (Ieremia 30:7). Dar, dincolo de acest eveniment particular, limbajul profetului sugerează clar că el are în vedere

Ziua escatologică a Domnului, din viitor (compară cu Țefania 1:14-18). Daniel aplică aceeași expresie referitoare la „necaz”, „strâmtorare” (*tsarah*) la timpul sfârșitului (Daniel 12:1; compară cu Matei 24:15,21).

Necazul lui Iacov are două cauze. Prima cauză vizează relația pe plan orizontal cu fratele său. A doua vizează relația pe plan vertical cu Dumnezeu. Prima grijă a lui Iacov este fratele lui, căruia îi trimite două formații de mesageri. Această inițiativă este o operațiune strategică de a proteja cea de-a doua tabără: în cazul în care prima tabără ar fi atacată, cea de-a doua ar avea timp să scape. Iacov decide să trimită înaintea lui Esau „două tabere” de oameni. Iacov numește cele două formații de mesageri umani *makhaneh*, „tabere” (Geneza 32:7,[8]). El înțelege că, pentru a reface relația sa cu Dumnezeu, trebuie mai întâi să restaureze propria relație cu fratele lui.

Asemenea bunicului său Avraam, Iacov îi cere fierbinte lui Dumnezeu să-l ajute. El își îndreaptă cererea doar spre Dumnezeu, fiindcă Dumnezeu i-a poruncit să se întoarcă în Canaan (Geneza 32:9), același Dumnezeu care i-a promis că-i va asigura urmași (Geneza 32:12). Iacov face referire la minunea harului lui Dumnezeu (Geneza 32:10). Cei doi termeni din ebraică, *khesed* („îndurare”) și *’emet* („credincioșie”) sunt chiar cuvintele pe care slujitorul lui Avraam le-a folosit atunci când l-a binecuvântat pe Dumnezeu pentru că i-a auzit rugăciunea (Geneza 24:27). După ce se roagă, Iacov își pregătește tabăra pentru înnoptare. Totuși, înainte de a merge la culcare, el acționează din nou. Astfel, textul alternează rugăciunea și acțiunea. Fiindcă nu este naiv și credința lui nu îl face pasiv, Iacov ia toate măsurile de precauție pentru tabăra sa. Organizează serii de daruri care să ajungă la Esau pentru a-l „potoli” (Geneza 32:20). Verbul ebraic *kpr*, „a potoli”, înseamnă „a ispăși”. Asocierea cu alte cuvinte precum *minkhah*, „dar/cadou”, un termen care se referă la darurile de jertfă (Leviticul 2:1-14), și *nasa’ panim*, „a ierta” sau „a accepta, a primi”, sunt o dovadă a perspectivei religioase. Iacov are în vedere împăcarea lui recentă cu Dumnezeu (Geneza 32:22-32) atunci când încearcă să se împace cu fratele său (compară cu Matei 5:23).

Lupta cu Dumnezeu

Iacov rămâne singur pentru că, în neliniștea sufletului său, vrea să se roage pentru intervenția și protecția lui Dumnezeu. În timp ce se roagă, „un om” (Geneza 32:24) se apropie de el. Crezând că este atacat de un dușman, Iacov începe să se lupte cu el ca să-și scape viața. Descrierea ambiguă „un om” îi conferă o identitate misterioasă acestei persoane. Iacov îl va identifica pe acest om drept Dumnezeu (Geneza 32:30), așa cum o va face și profetul Osea

(12:3,4). Același limbaj va fi folosit și de Isaia la descrierea Robului obișnuit cu suferința (Isaia 53:3). Nu este un lucru nemaiauzit ca Dumnezeu să ia formă umană pentru a relaționa cu oamenii (vezi Geneza 18:1,17; Judecătorii 6:11). Același termen, „un om”, este folosit de Daniel pentru a-l identifica pe Marele-Preot ceresc (Daniel 10:5; compară cu Daniel 8:11) și expresia „căpetenia oștirii” (Daniel 8:11) îl descrie pe Domnul Însuși (Iosua 5:14,15).

Faptul că ni se spune că acest Om (Dumnezeu) nu triumfă conține o lecție teologică importantă despre Dumnezeu și despre relația Sa cu oamenii. „Slăbiciunea” lui Dumnezeu în confruntarea Sa cu oamenii este o expresie a harului și a iubirii Sale și un mister al întrupării Lui pentru a-i salva pe oameni. Impresia de slăbiciune este imediat contracarată de următorul gest al Omului. O simplă atingere este suficientă pentru a cauza o luxație, sugerând o putere supraumană. Locul loviturii, „încheietura coapsei” (Geneza 32:25), care se referă la șold sau la zona inghinală, este un eufemism pentru locul asociat cu procrearea. Atingerea divină este astfel o binecuvântare implicită care face trimitere la urmașii lui Iacov (Geneza 46:26; Exodul 1:5). Faptul că Iacov a fost lovit în organul reproducător a fost asociat și cu interdicția alimentară de a nu consuma sânge. Căci viața stă în sânge (Geneza 9:4). Prin urmare, aici avem de-a face cu mai mult decât o simplă rememorare a istoriei vieții lui Iacov (Geneza 32:32); episodul biblic evocă lecții teologice importante. De asemenea, îi atrage atenția consumatorului de carne asupra principiului fundamental al sfințeniei vieții.

Profetul Osea interpretează lupta lui Iacov cu Dumnezeu ca o experiență a rugăciunii (Osea 12:4). Credința lui Iacov este cea care explică insistența, tenacitatea lui (Luca 11:5-8). Prin urmare, noul nume al lui Iacov este „Israel”. Explicația „omului” conține o serie de paradoxuri: (1) Iacov s-a luptat cu Dumnezeu, dar „omul” lămurește că Iacov s-a luptat și cu oameni; (2) numele Israel înseamnă ad litteram „Dumnezeu luptă”, deși clarificarea care vine după nume spune că Iacov este cel care luptă cu Dumnezeu (Geneza 32:28); (3) Iacov tocmai a fost lovit de către „om”, care i-a dislocat un șold, totuși narațiunea clarifică faptul că Iacov este cel care a triumfat.

Toate aceste paradoxuri transmit niște lecții teologice importante: (1) calitatea relației lui Iacov cu Dumnezeu depinde de calitatea relației lui cu oamenii (în acest caz, cu Esau) și viceversa; (2) numele Israel, „Dumnezeu luptă”, îi aduce aminte lui Iacov că el trebuie să învețe să-L lase pe Dumnezeu să lupte în locul lui (vezi Exodul 14:13,14). Iacov va birui atâta timp cât Îi va permite lui Dumnezeu să triumfe asupra lui, un principiu care va fi enunțat de Pavel: „Când sunt slab, atunci sunt tare” (2 Corinteni 12:10). Iacov dă numele locului unde Dumnezeu i s-a arătat „Peniel”, care înseamnă „fața lui Dumnezeu”. Acest

nume simbolizează experiența lui personală, și anume, faptul că s-a luptat cu Dumnezeu și a supraviețuit. Folosirea expresiei ebraice „față în față” nu înseamnă că Iacov a văzut efectiv fața fizică a lui Dumnezeu. Această expresie este echivalentă cu a vedea „chipul Domnului” (Numeri 12:8) și descrie mai degrabă experiența unei întâlniri directe cu Dumnezeu (Deuteronomul 5:4).

Fața fratelui

La refuzul lui Esau de a accepta darul fratelui său (Geneza 33:9), Iacov răspunde prin a corela explicit relația lui cu Esau și relația pe care o are cu Dumnezeu: „M-am uitat la fața ta cum se uită cineva la Fața lui Dumnezeu” (Geneza 33:10). Iacov a văzut „Fața lui Dumnezeu” (Peniel) prin intermediul feței lui Esau. Experiența lui Iacov cu Esau este un al doilea Peniel – primul Peniel pregătește calea pentru cel de-al doilea Peniel. Întâlnirea lui Iacov cu Dumnezeu l-a ajutat pe Iacov să se întâlnească cu fratele lui, iar împăcarea cu fratele său va influența propria relație cu Dumnezeu. Iacov a ajuns să înțeleagă că dragostea lui pentru Dumnezeu și dragostea lui pentru Esau sunt într-o relație de interdependență. Isus extrage această lecție teologică unică din Scripturi:

„Să iubești pe Domnul, Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău». Aceasta este cea dintâi și cea mai mare poruncă. Iar a doua, asemenea ei, este: «Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.» În aceste două porunci se cuprind toată Legea și Prorocii” (Matei 22:37-40).

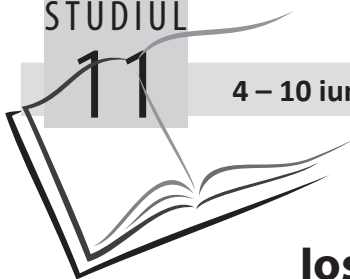
III. Aplicație

Strâmtorarea lui Iacov: „Și, după cum patriarhul s-a luptat toată noaptea pentru eliberarea din mâna lui Esau, la fel, oamenii religioși vor striga la Dumnezeu zi și noapte pentru a scăpa de inamicii care îi înconjoară” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 201). În ce fel experiența strâmtorării lui Iacov servește drept profeție plină de speranță cu privire la sfârșitul timpului? Ce avertisment și încurajare putem extrage din necazul lui Iacov care să ne ajute în timpul de strâmtorare? Ați avut vreodată o experiență pe care ați perceput-o ca pe o vreme de necaz – o perioadă în care v-ați rugat în agonie, doar pentru a fi confrunțați cu ceea ce părea a fi tăcerea lui Dumnezeu? Cum ați făcut față aceluia necaz?

Lupta cu Dumnezeu: Rememorați momente când v-ați luptat cu ispite și cu îndoieli. Cum v-au adus aceste lupte și mai aproape de Dumnezeu? Împărtășiți-vă mărturia cu grupa. Cum se aplică în dreptul rugăciunii afirmația îndrăzneată

a lui Iacov: „Nu Te voi lăsa să pleci până nu mă vei binecuvânta” (Geneza 32:26)? De ce „a pierde” lupta cu Dumnezeu înseamnă de fapt a o câștiga? Cum vă poate schimba pentru totdeauna lupta cu Dumnezeu? Citiți și comentăți Romani 7:23-25. De ce trebuie să ne „luptăm” și de ce lupta cu Dumnezeu este atât de dificilă? De ce este imposibil să învingem prin noi înșine? Citiți Efeseni 6:12.

Fața fratelui: De ce și în ce fel experiența iertării pe care Dumnezeu v-a acordat-o vă ajută să iertați? De ce faptul de a iubi, a respecta și a aprecia diferențele față de cineva dintr-o altă rasă, cultură sau religie depinde de experiența de a-L vedea pe Dumnezeu însuși? Ce gesturi față de fratele sau sora noastră ne-ar putea înlesni experiența de a vedea fața lui Dumnezeu?

losif, stăpânul viselor

Sabat după-amiază

Text de memorat: „Ei au zis unul către altul: « _____
 _____ »” (Geneza 37:19).

Istoria lui losif (Geneza 37–50) acoperă ultima secțiune a cărții Geneza, de la primele lui vise din Canaan (Geneza 37:1-11) până la moartea lui în Egipt (Geneza 50:26). De fapt, losif ocupă mai mult spațiu din cartea Geneza decât oricare alt patriarh. Deși este doar unul dintre fiii lui Iacov, losif este prezentat în Geneza ca un mare patriarh, așa cum sunt Avraam, Isaac și Iacov.

După cum vom vedea, și viața lui losif scoate în evidență două adevăruri teologice importante: (1) Dumnezeu Își respectă promisiunile și (2) Dumnezeu poate transforma răul în bine.

În studiul din această săptămână ne vom concentra asupra primei părți din viața lui losif. El este fiul preferat al lui Iacov, poreclit ironic *ba'al hakhalomot*, „făuritorul de vise” (Geneza 37:19), care literal înseamnă „stăpânul viselor” (Geneza 37:19, NTR), sugerând că este expert în vise. Acest titlu i se potrivește foarte bine, pentru că el nu doar că primește, înțelege și interpretează visele profetice, ci le și împlinește în viața lui.

Vom vedea din nou în aceste capitole cum este confirmată providența lui Dumnezeu, chiar și în ciuda răului și a ticăloșiei din inima omului.

11 iunie – Dar proiecte speciale Conferințe (colectă)

11 iunie – Ziua Misiunii Femeii

Iacov s-a stabilit, în sfârșit, în țară. În timp ce Isaac a fost doar un „străin”, textul spune că Iacov „a locuit în țara Canaan” (Geneza 37:1). Dar abia atunci când s-a așezat în țară au început problemele, de data aceasta din interiorul familiei. Lupta nu privea stăpânirea țării sau utilizarea unui izvor, ci era predominant spirituală.

1. Care era dinamica familiei lui Iacov? Ce i-a determinat pe frații lui Iosif să-l urască atât de mult?

Geneza 37:1-11 _____

De la bun început înțelegem că Iosif, fiul pe care Iacov îl avusese la bătrânețe (Geneza 37:3), se bucura de o relație specială cu tatăl lui, care „îl iubea mai mult decât pe ei toți” (Geneza 37:4). Iacov a mers până acolo încât i-a făcut „o haină pestriță” (Geneza 37:3), o îmbrăcăminte multicoloră de prinț (2 Samuel 13:18), un semn al intenției secrete a lui Iacov de a-l ridica pe Iosif, primul băiat al Rahelei, la rangul de întâi născut.

Viitorul va confirma într-adevăr dorințele lui Iacov, pentru că Iosif va primi în cele din urmă drepturile de întâi născut (1 Cronici 5:2). Nu e de mirare deci că frații lui îl urau atât de mult și nu puteau avea nici măcar o discuție amicală cu el (Geneza 37:4).

Mai mult, Iosif obișnuia să îi ducă tatălui lor vești rele despre orice fel de purtare condamabilă a fraților săi (Geneza 37:2). Nimănu-i plac pârâcioșii.

Așa că, atunci când Iosif începe să-și povestească visele, sugerând că Dumnezeu avea să-l pună într-o poziție înaltă și că ei, frații lui, se vor pleca înaintea lui, aceștia îl urăsc și mai mult. Natura profetică autentică a viselor este confirmată prin faptul că visele sunt repetate (vezi Geneza 41:32). Deși își mustră fiul direct în față (Geneza 37:10), Iacov păstrează aceste lucruri în minte, meditănd la însemnătatea lor și așteptând împlinirea lor (Geneza 37:11). Aceasta poate însemna că, în străfundul inimii, credea că trebuie să fie ceva cu visele acelea. Și avea dreptate, chiar dacă la momentul acela nu putea ști acest lucru.

Gândește-te la una sau două persoane care fac parte dintr-o familie cu probleme și spune-le astăzi o „voră prietenească” (Geneza 37:4).

Oricât de îngrozitoare ar fi, evenimentele care au urmat nu sunt greu de înțeles. Faptul de a fi înrudit și atât de aproape de cel pe care îl urăști generează inevitabil, mai devreme sau mai târziu, probleme.

Și așa a fost și în cazul lui Iosif.

2. Ce ne învață acest episod despre cât de periculoasă și rea poate fi o inimă nenăscută din nou și ce putem ajunge să facem?

Geneza 37:12-36

Frații îl urau pe Iosif pentru că erau invidioși de favoarea pe care Dumnezeu o manifesta față de el (Faptele apostolilor 7:9), o bunăvoință care avea să fie confirmată la fiecare pas de-a lungul evenimentelor. Când Iosif se pierde, cineva îl găsește și îl îndrumă (Geneza 37:15). Când frații lui Iosif complotează să-l omoare, Ruben intervine și propune ca, în schimb, să fie aruncat într-o groapă (Geneza 37:20-22).

Este greu de imaginat ura despre care se vorbește aici, mai ales față de cineva din familie. Cum au putut acești tineri să comită un asemenea act de cruzime? Nu s-au gândit nici măcar pentru câteva clipe la impactul pe care fapta lor avea să-l aibă asupra tatălui lor? Oricâte resentimente ar fi avut față de tatăl lor pentru că îl prefera pe Iosif, este cu adevărat detestabil că au ajuns în stare să-i facă așa ceva unuia dintre copiii lui. Ce expresie vie a cât de răi pot fi oamenii!

„Dar unii dintre frați nu se simțeau bine; nu simțeau satisfacția pe care se așteptau să le-o aducă răzbunarea. În scurt timp au observat apropiindu-se o ceată de călători. Era o caravană de ismaeliți de dincolo de Iordan, aflați în drum spre Egipt, cu mirodenii și alte mărfuri. Imediat, Iuda le-a propus ca, în loc să-l lase să moară, să-l vândă pe fratele lor acestor negustori păgâni. Astfel, în timp ce el ar fi dispărut din calea lor, ei aveau să rămână nevinovați de vărsarea sângelui său” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 211).

După ce l-au aruncat într-o groapă, plănuiind să-l omoare mai târziu, a trecut pe acolo o caravană de negustori și Iuda le-a propus fraților să îl vândă pe Iosif (Geneza 37:26,27). După ce Iosif este vândut madianiților (Geneza 37:28), aceștia îl vând unui egiptean (Geneza 37:36), anticipând astfel slava lui viitoare.

De ce este important să căutăm puterea lui Dumnezeu ca să schimbăm trăsăturile rele de caracter înainte ca ele să se manifeste în fapte care, la un moment dat în viața noastră, nu ne-am imagina niciodată că le-am face?

Episodul cu Tamar apare cu un motiv. Cronologic, acest incident are loc după vânzarea lui Iosif în Egipt (Geneza 38:1) și este în concordanță cu faptul că Iuda tocmai și-a părăsit frații, ceea ce indică un dezacord cu ei. În plus, textul are cuvinte și motive comune cu capitolul precedent și are aceeași lecție teologică: o faptă rea care va fi transformată într-un eveniment pozitiv legat de salvare.

3. Citește Geneza 38. Compară comportamentul lui Iuda cu cel al canaanitei Tamar. Care dintre cei doi pare mai corect și de ce?

Iuda își găsește o soție canaanită (Geneza 38:2), cu care are trei băieți: Er, Onan și Șela. Iuda i-o dă pe Tamar de nevastă fiului său Er, care este întâiul născut, ca să-și asigure urmași cum se cuvine. Când Er și Onan sunt omorâți de Dumnezeu din cauza ticăloșiei lor, Iuda i-l promite lui Tamar pe ultimul său fiu, Șela.

Când, după o vreme, Iuda pare să fi uitat de promisiunea lui și, în plus, se duce să caute consolare după moartea soției lui, Tamar decide să joace rolul unei prostituate ca să-l forțeze să se țină de cuvânt. Fiindcă nu avea cu ce să-i plătească prostituatei, pe care nu o recunoaște, Iuda îi promite că îi va trimite ulterior un ied din turma lui.

Între timp, ca o garanție imediată a plății, Tamar cere să-i dea inelul, lanțul și toiagul lui. În această unică întâlnire, ea rămâne însărcinată. Când, mai târziu, este acuzată că a curvit, ea îi arată acuzatorului Iuda propriul lui inel, lanț și toiag. Iuda înțelege și se scuză.

Urmarea acestei istorii murdare este nașterea lui Peret, care înseamnă „spărtură” și care, ca și Iacov, s-a născut al doilea și a devenit primul, fiind numit în istoria mântuirii strămoșul lui David (Rut 4:18-22) și, în cele din urmă, al lui Isus Hristos (Matei 1:3). În ce o privește pe Tamar, ea este prima din cele patru femei – urmată de Rahav (Matei 1:5), de Rut (Matei 1:5,6) și de soția lui Urie (Matei 1:6) – care, din punct de vedere genealogic, sunt înaintea Mariei, mama lui Isus (Matei 1:16).

Iată o lecție pe care o putem trage din această istorie: după cum Dumnezeu a salvat-o pe Tamar prin harul Său, transformând răul în bine, tot așa Își va salva poporul prin jertfa lui Isus. Și în cazul lui Iosif, El va transforma necazurile lui în mijloc de salvare pentru Iacov și fiii lui.

Reluăm acum firul întâmplărilor din viața lui Iosif, „întrerupt” de incidentul cu Tamar. Iosif lucrează acum ca sclav pentru „căpetenia străjerilor”, care răspundea de închisoarea destinată celor care lucrau la palat (Geneza 40:3,4; 41:10-12).

4. Citește Geneza 39. În lumina exemplului lui Iosif, ajuns administrator sub autoritatea lui Potifar, care sunt factorii care i-au determinat succesul?

Aproape imediat după ce ajunge în Egipt, Iosif apare ca om de succes (Geneza 39:2,3). El era așa de bun și stăpânul lui se încredea atât de mult în el încât „i-a încredințat tot ce avea” și chiar l-a făcut „mai-mare peste casa lui” (Geneza 39:4).

Dar succesul nu l-a corupt pe Iosif. Când soția lui Potifar a pus ochii pe el și a vrut să se culce cu el, Iosif a refuzat-o categoric și a preferat să-și piardă serviciul și siguranța decât să facă „un rău atât de mare și să [păcătuiască] împotriva lui Dumnezeu” (Geneza 39:9). Umilită de refuzul lui Iosif, femeia le spune slujitorilor și soțului ei neadevărul că Iosif a vrut să o violeze. Drept urmare, Iosif este aruncat în închisoare.

Iosif trăiește aici ceea ce noi toți am trăit la un moment dat: simțământul că Dumnezeu l-a abandonat, deși, chiar și în aceste momente grele, „Domnul a fost cu Iosif” (Geneza 39:21).

În cele din urmă, Domnul intervine și influențează relația lui Iosif cu șeful închisorii. Și aici, ca și în casa lui Potifar, Domnul îl binecuvântează pe Iosif. În mod evident, el este un om talentat și, în ciuda împrejurărilor și mai grave din prezent (la urma urmei, și înainte tot sclav era!), el caută să se descurce cât de bine poate. Totuși, oricâte daruri ar fi avut, textul lămurește că, în final, doar Dumnezeu l-a făcut să aibă succes. „Mai-marele temniței nu se mai îngrijea de nimic din ce avea Iosif în mână, pentru că Domnul era cu el. Și Domnul îi dădea izbândă în tot ce făcea” (Geneza 39:23). Cât este de important ca toți cei care sunt înzestrați, care au succes, să-și amintească de unde vin toate!

Citește Geneza 39:7-12. Cum s-a opus Iosif la avansurile soției lui Potifar? De ce a precizat Iosif că, dacă ar fi făcut ce i-a cerut femeia să facă, ar fi comis un păcat împotriva lui Dumnezeu? Ce fel de înțelegere a demonstrat el că are despre natura păcatului?

5. Ce legătură vezi între visele faraonului și cele ale slujitorilor lui? Ce înțelegi din această paralelă?**Geneza 40:1–41:36**

Evenimentele continuă să aibă un caracter providențial. Ca timpul, Iosif este însărcinat cu supravegherea deținuților, dintre care doi se întâmplă să fie demnitari ai faraonului, un paharnic și un pitar (Geneza 41:9-11). Amândoi sunt tulburați de câte un vis pe care nu îl pot pricepe, pentru că „nu este nimeni care să-l talmăcească” (Geneza 40:8). Atunci, Iosif le explică visele.

În paralel cu visele celor doi slujbași, și faraonul are două vise, pe care nimeni nu le poate explica (Geneza 41:1-8). În acel moment, paharnicul își aduce aminte în mod providențial de Iosif și îl recomandă faraonului (Geneza 41:9-13). Tot în paralel cu visele celorlalți, și faraonul este neliniștit de visele lui, pe care le povestește (Iosif 41:14-24), iar Iosif le interpretează. Ca în visele pitarului și ale paharnicului, și în visele faraonului sunt prezente simboluri paralele: cele două serii de șapte vaci (grase și slabe), împreună cu cele două serii de spice de grâu (frumoase și arse) reprezintă două serii de ani buni și de ani răi. Cele șapte vaci corespund cu cele șapte spice de grâu, care repetă același mesaj, o dovadă a originii lor divine, la fel ca visele lui Iosif (Geneza 41:32; compară cu Geneza 37:9).

Deși Iosif este cel care interpretează visele faraonului, el se asigură că faraonul știe că Dumnezeu, *Elohim*, este Cel care i-a arătat lucrurile pe care El, Dumnezeu, le va face (Geneza 41:25,28). Și se pare că faraonul înțelege mesajul, fiindcă, atunci când hotărăște să numească pe cineva care să conducă țara, argumentul lui este următorul: „Fiindcă Dumnezeu ți-a făcut cunoscute toate aceste lucruri, nu este nimeni care să fie atât de priceput și atât de înțelept ca tine. Te pun mai-mare peste casa mea și tot poporul meu va asculta de poruncile tale. Numai scaunul meu de domnie mă va ridica mai presus de tine” (Geneza 41:39,40).

Ce fascinant! Datorită lui Dumnezeu, Iosif trece de la administrator al casei lui Potifar, la supraveghetor peste închisoare și apoi la conducător peste tot Egiptul. Ce istorie extraordinară despre modul în care se manifestă providența lui Dumnezeu chiar și în mijlocul a ceea ce par circumstanțe îngrozitoare!

Cum putem învăța să ne încredem în Dumnezeu și să rămânem ancorați în promisiunile Sale atunci când evenimentele nu par deloc providențiale și când, de fapt, Dumnezeu tace?

Citește capitolul 20, „Iosif în Egipt”, din cartea *Patriarhi și profeți*, de Ellen G. White.

„Destul de devreme, tocmai când treceau de la statutul de tânăr la cel de adult, Iosif și Daniel au fost separați de familiile lor și duși robi în țări păgâne. Iosif, în special, a fost supus unor ispite care pot schimba destinul oricui. [...] Ce i-a dat puterea de a-și păstra integritatea morală? [...]

În copilărie, Iosif fusese învățat să-L iubească pe Dumnezeu și să se teamă de El. Adeseori, în cortul de acasă, sub stelele cerului sirian, tatăl lui îi povestise despre viziunea de noapte de la Betel – scara care atingea cerul și pământul, îngerii care coborau și urcau și Cel care i Se descoperise tocmai de pe tronul de sus. Îi povestise despre conflictul de lângă laboc, când, renunțând la păcate îndrăgite, Iacov a ieșit biruitor și a primit titlul de prinț al lui Dumnezeu. Iosif fusese un păstoraș, având grijă de turmele tatălui său, iar viața lui simplă și curată îl ajutase să se dezvolte atât fizic, cât și mintal. Având comuniune cu Dumnezeu prin natură și studiind marile adevăruri transmise din tată în fiu ca o comoară sfântă, își formase o minte puternică și principii ferme.

În cea mai mare criză a vieții sale [...], Iosif și-a amintit de Dumnezeul tatălui său. Și-a amintit lecțiile pe care le primise în copilărie și s-a hotărât, cu inima tremurândă, să rămână credincios – să acționeze întotdeauna așa cum se cuvine unui supus al Împăratului cerului” (Ellen G. White, *Educație*, pp. 51, 52).

Studiu la rând

Numeri 19–25

Evangelizare, subcapitolul „Înfățișarea personală a evanghelistului”

1. Cât timp rămânea necurat cel care se atingea de vreun trup omenesc mort?

2. Cum erau șerpii trimiși de Domnul împotriva poporului evreu?

3. În ce context stă scris că „Dumnezeu nu este un om”?

4. Ce este asemănat cu „niște copaci de aloie”?

5. Care sunt zilnic propovăduitorii vii?

Text-cheie: Geneza 37:19

Pasaj în studiu: Geneza 37–41:36

I. Privire generală

Introducere: Deși este unul dintre fiii lui Iacov, Iosif se distinge ca o mare figură patriarhală, asemănătoare lui Avraam, Isaac și Iacov. De fapt, Iosif ocupă mai mult spațiu în cartea Geneza decât oricare dintre cei trei patriarhi. Întâmplările din viața lui Iosif sunt în contrast cu situațiile precedente de viol, crimă și prostituție. Spre deosebire de ceilalți patriarhi, care adesea se poticnesc și se comportă cum nu trebuie, Iosif rămâne curat și compătitor. Asemenea profetului Daniel, Iosif este un om înțelept și un profet. El este un bărbat înțelept care se comportă inteligent și găsește soluții adecvate la probleme de natură politică sau economică; dar mai este și un profet care primește descoperiri de la Dumnezeu pentru a le comunica poporului Său. Iosif nu doar că primește vise de la Dumnezeu, ci este în stare și să interpreteze visele altor oameni, din închisoare până la curtea faraonului. Iosif reprezintă, prin excelență, persoana virtuoaasă. El supraviețuiește crimei, înșelăciunii și violenței. Dumnezeu înfrânge acțiunile celui rău și capcanele îndreptate spre Iosif și le folosește ca să-și împlinească planurile. De fapt, Dumnezeu transformă toate faptele rele în oportunități ca Iosif să avanseze. De fiecare dată, el iese din toate acestea mai mare, fie că iese din groapă, din sclavie, din închisoare sau la curtea faraonului. Binecuvântarea dată de Dumnezeu lui Iosif nu este doar pentru fericirea lui. Prin Iosif se împlinește binecuvântarea lui Dumnezeu oferită lui Avraam (compară cu Geneza 12:3; 22:18). Prin Iosif, nu doar familia lui Israel, ci toate popoarele vor fi binecuvântate și salvate.

II. Comentariu

Visele lui Iosif

Faptul că Iosif primește vise de la Dumnezeu este umilitor pentru frații lui; visele sunt un semn divin al superiorității lui spirituale. Când, din dorința sinceră de a le împărtăși fraților lui descoperirea enigmatică, Iosif le povestește ce visează, ei se irită și îl urăsc și mai mult. Motivul furiei lor tot mai mari este că au înțeles prea bine semnificația primului vis (Geneza 37:8). Ca păstori și ca oameni care trăiau din munca pământului, ei au înțeles semnificația snopilor, care evocă producția hranei de bază. Faptul că snopii lor se pleacă înaintea snopului fratelui lor (Geneza 37:7) sugerează că, într-o zi, ei vor depinde din punct de vedere economic de el și, în acest scop, chiar se vor comporta ca servitori ai

lui. Repetarea visului cu același mesaj confirmă autenticitatea mesajului și este un semn că aceste vise vin de la Dumnezeu (Geneza 41:32). Iacov interpretează simbolul soarelui, al lunii și al celor 11 stele drept referire la tată (la el însuși), la mamă (soția lui) și la cei 11 fii ai săi (Geneza 37:10). Iacov deci înțelege că visele se referă la familia lui și că, într-o zi, se vor închina cu toții înaintea lui Iosif. Deși îl muștră pe Iosif (Geneza 37:10) sau se face că îl muștră (pentru că sunt de față ceilalți membri ai familiei), Iacov este nedumerit din cauza visului. El cugetă în taină la el și este nerăbdător să-i vadă împlinirea (Geneza 37:11).

Totuși, frații sunt invidioși și preocupați (Geneza 37:11), pentru că simt că visul constituie o amenințare la adresa lor. Astfel, frații lui Iosif profită de prima ocazie care se ivește pentru a-l elimina pe visător. Ocazia li se deschide atunci când Iacov îl trimite pe Iosif să vadă ce mai fac frații lui la câmp. Când îl vede, aceștia se entuziasmează chiar înainte ca Iosif să ajungă la ei, pentru că își dau seama că aceasta este șansa lor de a-l omorî (Geneza 37:18). Îndemnul la plural pe care îl rostesc frații (Geneza 37:20) evocă îndemnurile oamenilor de la Babel (Geneza 11:3,4), sugerând o mentalitate și o atitudine asemănătoare. Precum oamenii de la Babel, frații îi iau locul lui Dumnezeu și au de gând să hotărască propriul destin și pe cel al fratelui lor. Frații vor să-l omoare pe Iosif nu pentru că acesta raportează totul tatălui lor sau pentru că sunt invidioși pe el, ci din cauza viselor lui. Expresia ebraică pe care o folosesc pentru a-l descrie este ironică: *ba'al hakhalomot*, care literal înseamnă „stăpânul viselor” (Geneza 37:19, NTR).

Doar că ceea ce ei au vrut să fie o batjocură va deveni o profeție, pentru că Iosif va ajunge, într-adevăr, un expert în interpretarea viselor. Deși Iosif este singur și înfruntă pericolul, la fiecare fază a problemelor lui cineva intervine neașteptat în favoarea lui. Când frații complotează să îl omoare, Ruben îi convinge să-l arunce într-o groapă. Când este în groapă, așteptând să fie omorât, Iuda îi convinge pe ceilalți să îl vândă unei caravane care trecea pe acolo. Frații vor să-l omoare pe Iosif pentru că se simt amenințați de visele lui (Geneza 37:20). Planul lor este să-l ucidă și apoi să-l arunce într-o groapă (Geneza 37:20). Scena cu frații care stau jos și își savurează masa în timp ce Iosif zace în groapă, fără apă (Geneza 37:24), anticipează ironic reversul situației, când Iosif este bine hrănit, iar frații lui suferă de foame și sunt amenințați de inaniție (Geneza 42:2,33; 43:1,2; 44:1; 45:17,18). Expresia „ridicându-și ochii, au văzut” (Geneza 37:25) marchează anticiparea intervenției lui Dumnezeu de salvare (vezi Geneza 18:2 și 22:13). Ivirea caravanei anticipează salvarea lui Iosif. Faptul că apare exact la momentul respectiv este cu adevărat providențial.

Iuda este singurul care reușește să acționeze în favoarea lui Iosif. Pe când Ruben poate doar să-i „audă” pe frați complotând să-l omoare pe Iosif, Iuda

este „auzit” de ei, care sunt apoi convinși de argumentele sale. În timp ce Ruben poate doar să întârzie uciderea, Iuda este în stare să-l salveze pe Iosif din mâinile fraților lui și să declanșeze procesul care va duce nu doar la salvarea pe moment a lui Iosif, ci și la salvarea din viitor a familiei lui Iacov și a Egiptului.

Iuda, Iosif și Mesia

După ce Iosif este vândut, Iuda nu se mai simte bine să locuiască împreună cu frații lui și preferă să se disocieze de ei. Neînțelegerile dintre ei trebuie să fi început dinainte, de când el a folosit argumentul legăturii de sânge („este fratele nostru, carne din carnea noastră”) ca să-i împiedice să-l omoare pe Iosif (Geneza 37:27). Conștiința lui Iuda este întotdeauna puternică și activă, așa cum se vede mai târziu în mijlocirea lui pentru Beniamin (Geneza 44:18-34). În plus, expresia care îl descrie pe Iuda ca unul care „a coborât de la frații săi” (Geneza 38:1, BTF) evocă descrierea lui Iosif ca unul care a fost cumpărat de la ismaeliții care „îl coborâseră” în Egipt (vezi Geneza 37:25,35; 39:1, NTR, BTF).

Această asemănare sugerează că mutarea sau „coborârea” lui Iuda a fost, într-un anumit sens, paralelă cu situația lui Iosif, așa cum și acesta este dus sau coborât în Egipt. Iată motivul pentru care episodul cu nora lui Iuda, Tamar, care urmează imediat după vânzarea lui Iosif și sosirea lui în casa lui Potifar din Egipt (Geneza 38:1), face parte din succesiunea evenimentelor. Nu doar că cele consemnate în capitolul 38 urmează cronologic după evenimentele din capitolul 37, așa cum se vede clar în formula introductivă „în vremea aceea” (Geneza 38:1), dar cele două capitole au și asemănări lingvistice și tematice: aceleași cuvinte, precum „vezi dacă este haina fiului tău” (Geneza 37:32) și „vezi [...] ale cui sunt [...]” (Geneza 38:25), și aceeași referire la un „țap” sau un „ied” (Geneza 37:31; 38:17). Mai important, cele două pasaje transmit aceeași lecție teologică: stau mărturie în legătură cu aceeași putere providențială care domină și schimbă acțiunile rele ale oamenilor spre binele copiilor Săi. Fapta rea a lui Iuda s-a transformat într-un eveniment pozitiv, care a dus la salvarea lui Israel. Relația sexuală dezgustătoare dintre Iuda și Tamar va avea drept urmare nu doar răscumpărarea lui Tamar cea fără copii, ci va da naștere și strămoșului lui David și, prin urmare, al lui Mesia din Israel, Mântuitorul lumii.

Visele egiptenilor

Când i se încredințează responsabilitatea supravegherii deținuților, Iosif îi întâlnește pe paharnicul și pe brutarul faraonului, care sunt tulburați din cauza viselor pe care nu le pot înțelege (Geneza 40:1-8). Iosif interpretează visele ca niște preziceri despre ce o să li se întâmple: visul paharnicului înseamnă că el

va fi repus în funcție (Geneza 40:9-15), pe când visul brutarului înseamnă că acesta va fi spânzurat (Geneza 40:16-19). Capitolul se termină cu consemnarea că aceste vise s-au împlinit (Geneza 40:20-23), confirmând astfel autenticitatea viselor și corecta interpretare a lui Iosif.

După cele două vise ale funcționarilor de la palat, și faraonul are două vise, pe care nimeni nu i le poate interpreta (Geneza 41:1-7). Paharnicul, care dintr-odată își aduce aminte de Iosif, i-l recomandă pe acesta faraonului (Geneza 41:8-13). Asistăm la același scenariu petrecut anterior. Ca în cele două situații precedente, faraonul îi povestește lui Iosif visele (Geneza 41:14-24), care i le interpretează apoi ca pe un mesaj divin cu privire la viitorul economic al Egiptului și îl sfătuiește pe împărat să acționeze în consecință (Geneza 41:25-36). Impresionat de înțelepciunea lui Iosif, faraonul îl promovează și îi încredințează administrarea țării (Geneza 41:37-46). Iosif gestionează grâul strâns și face planul pentru supraviețuirea economică a lumii (Geneza 41:47-57).

III. Aplicație

Visele lui Iosif: Citiți și discutați în grupă Ieremia 28:8,9. De ce adevărul constituie întotdeauna o amenințare pentru oameni? Ce reacție aveți atunci când citiți un pasaj din Scriptură și din scrierile lui Ellen G. White care vă nedumerește și vă pune sub semnul întrebării alegerile sau opiniile? Ce criterii veți folosi ca să stabiliți dacă profetul spune adevărul? Găsiți în propria viață o experiență dureroasă care a avut ca urmare o descoperire importantă sau un nou eveniment cu o semnificație salvatoare. Aplicați această observație în dreptul lui Isus Hristos: discutați în ce fel și de ce a fost necesară crucea pentru salvarea omenirii.

Iuda, Iosif și Mesia: Discutați în cadrul grupei legătura dintre salvarea lui Iosif de către Iuda, pe de o parte, și relația lui Iuda cu Tamar, din care va rezulta urmașul mesianic, pe de altă parte. Ce ne învață această paralelă despre modul lui Dumnezeu de a acționa în istorie și în experiența umană? Meditați asupra propriei vieți: Care sunt acele eșecuri și lupte din trecutul personal pe care Dumnezeu le-a folosit pentru slava Lui? Ce vă învață aceste experiențe despre Dumnezeu? Cum vă ajută aceste experiențe în luptele și în îndoielile cu care vă confrunțați în prezent?

Visele egiptenilor: Ce lecții despre misiune putem învăța din exemplul lui Iosif din închisoare? Ce metodă de comunicare folosește Iosif în relaționarea lui cu tovarășii lui de temniță și cu faraonul? De ce este important să dăm mărturie în fața liderilor lumii? Ce mesaj spiritual putem transmite prin calitatea muncii noastre?

Iosif, la conducerea Egiptului

Sabat după-amiază

Text de memorat: „Faraon a zis lui Iosif: «Uite, _____
_____ țara Egiptului»” (Geneza 41:41).

Iosif este acum conducătorul Egiptului și frații lui i se închină fără să știe cine este el (Geneza 42). Frații lui se vor smeri atunci când Iosif îi forțează să revină cu Beniamin (Geneza 43). Iar când se tem că siguranța lui Beniamin este amenințată (Geneza 44), vor cere îndurare de la acest om puternic pe care îl văd „ca Faraon”. La sfârșit, când Iosif își dezvăluie identitatea, ei înțeleg că Dumnezeu a schimbat în bine tot ce s-a întâmplat, în ciuda a ceea ce făcuseră ei.

Este interesant că întreaga serie de evenimente care vor urma și care ar fi trebuit să fie despre succesul lui Iosif vorbesc mai mult despre pocăința fraților lui Iosif. Drumurile înainte și înapoi între Iosif și tatăl lor și obstacolele pe care le întâlnesc îi ajută să-și amintească de faptele lor rele față de fratele lor și față de tatăl lor și își conștientizează păcatul comis față de Dumnezeu. Frații lui Iosif trăiesc toată această experiență ca pe o judecată divină. Totuși, finalul emoționant, care îi face pe toți să izbucnească în lacrimi și bucurie, conține și un mesaj de iertare pentru ei, în ciuda actelor lor nejustificate de răutate.

18 iunie – Ziua Refugiaților

Din punctul de vedere al lui Iosif, visele faraonului au arătat „ce are să facă Dumnezeu” (Geneza 41:28) în țară. Cu toate acestea, Iosif nu face apel la faraon să creadă în Dumnezeul lui. În schimb, răspunsul lui imediat este trecerea la acțiune. Iosif propune un plan economic. Este interesant că faraonul reține doar partea economică din discursul lui Iosif, părând mai interesat de lecția de economie decât de semnificația spirituală a visului și de rolul lui Dumnezeu ca sursă a visului.

1. Care este locul lui Dumnezeu în succesul lui Iosif?

Geneza 41:37-57

Faraonul îl alege pe Iosif la conducerea operațiunilor nu atât de mult pentru că îi interpretase corect visele și prezisese problema care avea să se abată asupra țării, ci pentru că venise cu o soluție la acea problemă și „cuvintele acestea au plăcut lui Faraon” (Geneza 41:37) – atitudine împărtășită și de demnitarii acestuia. Alegerea făcută de faraon pare mai mult pragmatică decât religioasă. Totuși, faraonul recunoaște că Iosif are în el „Duhul lui Dumnezeu” (Geneza 41:38), că este „atât de priceput și atât de înțelept” (Geneza 41:39) – expresie care se referă la înțelepciunea pe care o dă Dumnezeu (vezi Geneza 41:33; compară cu 1 Împărați 3:12).

Toate detaliile consemnate în textul biblic sunt în concordanță cu situația istorică a Egiptului de atunci. Din punct de vedere politic, faptul că faraonul îl numește pe Iosif prim-ministru, sau vizir, nu era un lucru neobișnuit în Egiptul antic, unde au fost atestate cazuri de demnitari străini.

Următorii șapte ani sunt ani de abundență în așa măsură, încât producția de grâu devine „fără măsură” (Geneza 41:49), un semn al providenței. Comparația cu nisipul, „ca nisipul mării” (Geneza 41:49), arată că aceasta este binecuvântarea lui Dumnezeu (Geneza 22:17). Iosif vede reflectată acea binecuvântare în propria rodnicie, o coincidență care demonstrează prezența aceluiași Dumnezeu în spatele celor două situații. Iosif are doi copii, ale căror nume vorbesc despre experiența sa de a vedea providența lui Dumnezeu, care a transformat amintirea durerii în bucurie (Manase) și întristarea de dinainte în rodnicie (Efraim). Ce exemplu grăitor despre modul în care Dumnezeu a transformat răul în ceva foarte bun!

În contextul crizei pandemice actuale, cum pot vedea cei din jur cât de real este Dumnezeu din felul nostru de a trăi? Ce idei de planuri economice găsești în cuvintele lui Iosif?

2. Citește Geneza 42. Ce s-a întâmplat aici? Cum zugrăvește acest pasaj providența lui Dumnezeu, în ciuda răutății umane?

Foamea îl constrânge pe Iacov să-și trimită fiii în Egipt să cumpere grâu. El este cel care are această inițiativă (Geneza 42:1). Nefericitul bătrân, o victimă a împrejurărilor mai presus de puterea lui de a le controla, pune în mișcare o serie de evenimente care îi vor înlesni reîntâlnirea cu fiul pe care îl jelise atâta vreme.

Caracterul providențial al acestei întâlniri este evidențiat de două aspecte fundamentale. În primul rând, întâlnirea este văzută ca o împlinire a viselor lui Iosif. Evenimentul – prezis în visele profetice ale lui Iosif: „snopii voștri [...] s-au aruncat cu fața la pământ înaintea lui [snopului meu]” (Geneza 37:7) – are loc acum. Iosif este identificat drept „mai-mare în țară” (Geneza 42:6) și „domnul țării” (Geneza 42:30). Poziția de putere a lui Iosif contrastează cu cea a fraților lui, aflați în nevoie, care „s-au aruncat cu fața la pământ înaintea lui” (Geneza 42:6) – ei sunt tot aceiași 10 frați care au râs de Iosif cu visele lui și s-au îndoit de împlinirea lor (Geneza 37:8).

În al doilea rând, această întâlnire providențială este descrisă ca un răspuns. Corespondențele de la nivelul limbajului și al temelor subliniază ideea de răsplătire corectă. Expresia „ei au zis atunci unul către altul” (Geneza 42:21) a fost utilizată și când au început să comploteze împotriva lui Iosif (Geneza 37:19). Șederea fraților în închisoare (Geneza 42:17) evocă șederea lui Iosif în închisoare (Geneza 40:3,4). De fapt, frații lui Iosif fac legătura dintre ce li se întâmplă lor și ce i-au făcut ei fratelui lor cu aproape 20 de ani în urmă. „Ei au zis atunci unul către altul: «Da, am fost vinovați față de fratele nostru, căci am văzut neliniștea sufletului lui când ne ruga, și nu l-am ascultat! Pentru aceea vine peste noi necazul acesta»” (Geneza 42:21).

Cuvintele lui Ruben: „Acum iată că ni se cere socoteală pentru sângele lui” (Geneza 42:22), regăsite în avertizarea lui din trecut: „Să nu vărsați sânge” (Geneza 37:22), întăresc legătura dintre situația cu care se confruntau și ceea ce făcuseră în trecut.

Cu siguranță, mulți dintre noi am făcut lucruri de care ne pare rău. În măsura în care este posibil, cum putem repara ce am făcut? De asemenea, de ce este atât de important să acceptăm promisiunile lui Dumnezeu de iertare prin Isus (vezi Romani 5:7-11)?

Iacov nu putea încuviința cu ușurință plecarea lui Beniamin, singurul fiu de la Rahela care rămăsese cu el. Îi era teamă că îl va pierde, așa cum deja îl pierduse pe Iosif (Geneza 43:6-8). Doar atunci când alimentele s-au terminat (Geneza 43:2) și când Iuda a făgăduit că va garanta întoarcerea lui Beniamin (Geneza 43:9) a consimțit Iacov, în sfârșit, ca ei să meargă a doua oară în Egipt și i-a dat voie lui Beniamin să plece cu frații lui.

3. Citește Geneza 43. Ce efect a avut prezența lui Beniamin în cursul evenimentelor?

Prezența lui Beniamin a dominat evenimentele. Când toți frații stau înaintea lui Iosif, Beniamin este singura persoană pe care Iosif o vede (Geneza 43:16). Beniamin este singurul pe care îl numește „fratele” (Geneza 43:29). În timp ce lui Beniamin i se spune pe nume, ceilalți frați nu sunt identificați după nume, ci la ei se face referire doar ca la „oamenii aceștia” (Geneza 43:16).

Iosif îi spune lui Beniamin „fiule” ca o expresie caldă a unei afecțiuni speciale (Geneza 43:29; compară cu Geneza 22:8). Binecuvântarea lui Iosif face trimiteră la „milă” (Geneza 43:29), ca o reminiscență a milei pe care el a implorat-o, dar care nu a venit (Geneza 42:21). Iosif îi întoarce lui Beniamin mila pe care el nu a primit-o de la ceilalți frați.

În timp ce frații lui Iosif se tem că vor fi trimiși la închisoare din cauza banilor care le-au fost înapoiți, Iosif pregătește un ospăț pentru ei datorită prezenței lui Beniamin. Este ca și cum Beniamin are un efect salvator asupra întregii situații. Când toți frații sunt așezați în ordinea vârstei și respectând regulile de etichetă, Beniamin, cel mai mic, este cel care primește de cinci ori mai mult decât toți ceilalți (Geneza 43:33,34). Totuși, acest favoritism nu îi deranjează, așa cum s-a întâmplat cu mulți ani înainte, când Iosif era favoritul tatălui, ceea ce a dus la faptele lor îngrozitoare atât față de fratele lor după tată, cât și față de tatăl lor (Geneza 37:3,4).

„Prin acest semn de favoare manifestat față de Beniamin, Iosif spera să își dea seama dacă fratele mai mic era cumva privit cu invidia și ura care fuseseră manifestate față de el. Închipuindu-și încă faptul că Iosif nu le înțelegea limba, frații vorbeau între ei fără sfială; astfel, el a avut o bună ocazie să le cunoască adevăratele sentimente. Totuși voia să-i pună și mai mult la probă și, înainte de plecarea lor, a poruncit ca paharul lui de argint să fie ascuns în sacul celui mai tânăr” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, pp. 228, 229).

4. Citește Geneza 44. De ce a ordonat Iosif să se pună cupa lui de argint în sacul lui Benjamin, nu în sacul unui alt frate?

Acest episod este paralel cu cel precedent. Ca și înainte, Iosif dă instrucțiuni precise și încă o dată el pune să le umple sacii fraților săi cu hrană. De data aceasta totuși, Iosif adaugă ordinul ciudat de a se pune prețiosul lui pahar în sacul lui Benjamin.

Prin urmare, evenimentele iau o turnură diferită. În timp ce în călătoria precedentă frații s-au întors în Canaan ca să-l ia pe Benjamin cu ei, acum ei trebuie să se întoarcă în Egipt ca să stea față-n față cu Iosif. În timp ce înainte toți frații au găsit același lucru în sacii lor, acum Benjamin este cel care are cupa lui Iosif. Dintr-odată, Benjamin, care, ca oaspete de onoare, a avut acces la paharul lui Iosif, acum este suspectat și acuzat că a furat prețiosul obiect. El va merge în închisoare.

Faptul că Iosif folosea un pahar pentru ghicit nu însemna că el credea în puterea paharului. „El nu pretinsese niciodată că are putere să ghicească, dar voia să-i facă să creadă că el putea citi tainele vieții lor” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 229).

Pentru Iosif, cupa de magie era doar un pretext prin care să evoce sfera supranaturală și astfel să trezească în inima fraților lui un simțământ de vinovăție față de Dumnezeu. Așa interpretează Iuda mesajul implicit al lui Iosif, pentru că el face referire la nelegiuirea pe care Dumnezeu a găsit-o în ei (Geneza 44:16). De asemenea, furtul aceluia prețios pahar avea să justifice aplicarea unei pedepse severe și astfel să demaște gândurile celorlalți frați.

Intensitatea trăirilor și a reacției fraților este semnificativă. Sunt uniți în aceeași durere, teamă pentru Benjamin, care va fi pierdut ca Iosif și tot ca Iosif va deveni un sclav în Egipt, deși, tot ca Iosif, era nevinovat. Din acest motiv, Iuda propune ca el însuși să fie luat ca sclav „în locul” băiatului (Geneza 44:33), întocmai cum berbecul fusese sacrificat „în locul” nevinovatului Isaac (compară cu Geneza 22:13). Iuda se prezintă pe sine ca jertfă, ca înlocuitor, tocmai ca să poată face față mâhnirii tatălui său (Geneza 44:34).

Ce principiu al dragostei se găsește în procesul de substituție, exemplificat în răspunsul lui Iuda? Cum explică acest principiu teologia biblică a mântuirii (vezi Romani 5:8)?

5. Citește Geneza 45. Ce lecții de iubire, de credință și de speranță se pot extrage din această întâmplare?

Exact în momentul în care Iuda a vorbit despre „mâhnirea” care avea să se abată asupra lui *avi*, „tatălui meu” (Geneza 44:34), Iosif „a strigat” (Geneza 45:1) și „s-a făcut cunoscut” fraților săi. Această expresie, folosită deseori cu referire la descoperirea de Sine pe care o face Dumnezeu (Exodul 6:3; Ezechiel 20:9), sugerează că și Dumnezeu Se descoperise pe Sine în acest cadru. Cu alte cuvinte, Domnul dovedise că providența Sa stăpânește, în ciuda slăbiciunilor omenești.

Fraților lui Iosif nu le venea să creadă ce aveau să vadă. Așa că Iosif este constrâns să repete: „Eu sunt fratele vostru Iosif” (Geneza 45:4) și doar a doua oară, când au auzit exact cuvintele: „pe care l-ați vândut ca să fie dus în Egipt” (Geneza 45:4), au crezut.

Apoi, Iosif afirmă: „M-a trimis Dumnezeu” (Geneza 45:5). Faptul că face referire la Dumnezeu are un dublu scop: nu doar îi asigură pe frații lui că nu are simțăminte negative față de ei, ci este și o mărturisire profundă de credință și o expresie a speranței, fiindcă ceea ce au făcut ei a fost necesar pentru „marea izbăvire” și ca să le rămână „sămânța vie” (Geneza 45:7).

Iosif îi îndeamnă apoi pe frații lui să meargă la tatăl lor ca să-l pregătească pentru venirea în Egipt. Pe lângă îndemnul său, Iosif mai specifică și unde vor locui, și anume în Gosen, un ținut vestit pentru pășunile bogate, „ce este mai bun în țara Egiptului” (Geneza 45:18,20). De asemenea, el se îngrijește și de transport: le sunt puse la dispoziție căruțe, care îl vor convinge în final pe Iacov că fiii lui nu îl mințeau cu privire la experiența pe care tocmai o avuseseră (Geneza 45:27). Iacov ia această demonstrație vizibilă ca pe o dovadă palpabilă că Iosif este viu și îi este suficient lui Iacov ca să revină la viață (compară cu Geneza 37:35; 44:29).

Totul e bine acum. Cei 12 fii ai lui Iacov sunt în viață. Iacov este numit acum „Israel” (Geneza 45:28), iar providența lui Dumnezeu se manifestase într-un mod uimitor.

Da, Iosif s-a purtat cu multă bunătate față de frații lui. I-a permis și poziția în care era. Dar noi, cum învățăm noi să manifestăm bunătate față de cei ale căror fapte rele față de noi nu sunt transformate în bine, așa cum s-a întâmplat în cazul lui Iosif?

Citește capitolele 20, „Iosif în Egipt”, și 21, „Iosif și frații săi”, din cartea *Patriarhi și profeți*, de Ellen G. White.

„Cele trei zile petrecute în temniță au fost zile de adâncă amărăciune pentru fiii lui Iacov. Ei au meditat la purtarea lor greșită din trecut, în special la cruzimea de care au dat dovadă față de Iosif. Știau că, dacă aveau să fie condamnați ca spioni și dacă nu aduceau nicio dovadă care să-i elibereze de această învinuire, aveau să moară cu toții sau să devină sclavi. Se îndoiau că eforturile oricăruia dintre ei de convingere a tatălui lor l-ar fi determinat pe acesta să consimtă ca Benjamin să vină cu ei, după moartea năprasnică de care avusese parte Iosif, cum credea el. Ei îl vânduseră pe Iosif ca sclav și acum se temeau că Dumnezeu plănuia să îi pedepsească, făcându-i să ajungă sclavi. Iosif a luat în considerare faptul că tatăl lui și familiile fraților săi puteau suferi din lipsă de hrană și a fost convins că frații lui regretau felul nemilos în care îl trataseră și că în niciun caz nu aveau să-l trateze pe Benjamin așa cum îl trataseră pe el” (Ellen G. White, *Spiritual Gifts*, book 3, pp. 155, 156).

„Iosif era mulțumit. Îi pusese la încercare pe frații lui și văzuse la ei roadele unei adevărate pocăințe” (*Ibidem*, p. 165).

Studiu la rând

Numeri 26–32

Evanghelizare, subcapitolul „Soția evanghelistului”

1. Prin ce metodă s-a făcut împărțirea țării?

2. Ce s-a rugat Moise Domnului, „Dumnezeul duhurilor oricărui trup”?

3. În ce condiții juruința unei femei căsătorite rămânea în picioare?

4. Ce au păstrat oamenii din oaste „fiecare pentru sine”?

5. **Care este condiția ca soția pastorului să poată fi un mare ajutor pentru soțul ei?**

Text-cheie: Geneza 41:41

Pasaje în studiu: Geneza 41:37–45:28; Romani 5:7-11

I. Privire generală

Introducere: Iosif nu doar că îi explică faraonului semnificația viselor avute de acesta, care privesc aspecte politice și economice din viitorul Egiptului, ci îi și oferă soluția. Iosif nu se mulțumește doar cu descoperirea planurilor lui Dumnezeu și nici nu este pasiv, așteptând ca Dumnezeu să facă o altă minune. Iosif îi sugerează faraonului să numească „un om priceput și înțelept” (Geneza 41:33) care să gestioneze procesul complex de pregătire pentru perioada de foamete. Aceleași cuvinte sunt folosite pentru a descrie înțelepciunea pe care Dumnezeu i-a dat-o lui Solomon (1 Împărați 3:12) ca să-l ajute să conducă țara (1 Împărați 3:9). Numai îndrumarea divină putea contribui la soluționarea crizei iminente. Pe lângă această lecție spirituală, Iosif prezintă și un curs de economie și oferă detalii despre metoda și strategia de care este nevoie pentru a ajuta Egiptul să supraviețuiască pe timp de foamete. Faraonul înțelege deci că Iosif nu este doar un visător, ci și un bărbat înzestrat cu o înțelepciune practică, un om care știe ce să facă, precum și un om de acțiune care poate implementa strategia corectă ca să salveze țara.

Așadar, faraonul decide să-l numească pe Iosif responsabil peste toată țara Egiptului și îi dă puterea de care are nevoie în acest scop. După toate încercările pe care a trebuit să le îndure Iosif, această poveste de succes în viață ar trebui să inspire admirație față de eroul Iosif. Totuși, accentul narațiunii biblice nu cade pe Iosif. Finalul fericit nu vizează succesul, ci pocăința, iertarea și prezența nevăzută a lui Dumnezeu pe parcursul istoriei.

II. Comentariu

Iosif, vizirul Egiptului

Faptul că înțelepciunea excepțională a lui Iosif joacă un rol în decizia faraonului de a-l numi vizir este în armonie cu practica egipteană de numire a vizirilor, de preferat dintre înțelepți (vezi, de exemplu, cazul lui Ptahhotep și Kagemni, care au fost viziri și cărora le sunt atribuite lucrări ale literaturii sapiențiale). Teritoriul avut în subordine – „peste toată țara Egiptului” (Geneza 41:41) – sugerează că Iosif a fost desemnat într-adevăr vizir.

Exemple de viziri străini și chiar evrei sunt atestate de-a lungul istoriei Egiptului. Responsabilitățile vizirului erau considerabile; el era funcționarul

însărcinat cu justiția legală și era managerul țării. Faptul că Iosif este pus peste toată țara confirmă că aparține Regatului de Mijloc sau celei de-A Doua Perioade Intermediare, când un astfel de funcționar de stat putea fi ales pe baza înțelepciunii lui (Geneza 41:39). Spre deosebire de alte perioade, în timpul celei de-A Doua Perioade Intermediare, sub conducerea hicsosilor, vizirii erau cei mai puternici și ofereau cea mai mare stabilitate în ciuda domniilor scurte.

Descrierea investiției lui Iosif oficiate de faraon se potrivește cu contextul egiptean. „Inelul” (Geneza 41:42), care în textul ebraic este numit *tabba`t*, se referă la pecetea sau la sigiliul egiptean, *djeba`ot*, un termen care derivă din cuvântul *djeba`*, care înseamnă „deget” și care face trimitere la poziționarea inelului pe deget. Acest inel cu pecete îi oferea deplină autoritate lui Iosif să semneze toate documentele oficiale în numele împăratului. Termenul ebraic *șes*, care denotă „haine de in subțire” (Geneza 41:42), este un termen egiptean care se referă la îmbrăcămintea de in, materialul de bază pentru confecționarea hainelor în Egiptul Antic. Lanțul de la gâtul lui Iosif (Geneza 41:42) face referire la colierul de care atârna simbolul lui Maat, simbolul echității, care caracteriza funcția de vizir – un termen din limba turcă (provenit din arabă) care înseamnă prim-ministrul statului. Plasarea în „cel de-al doilea car”, „după” faraon (Geneza 41:43, NTR, BTF), este atestată în Egipt drept aparținându-i vizirului, care era numit „al doilea după împărat”. Ceremonia de investire a vizirului, care presupunea mersul într-un car, înaintea căruia mergeau oameni care strigau pentru a atrage atenția asupra trecerii lui (Geneza 41:43), reprezintă de asemenea o practică egipteană. Cuvântul *‘abrek* (tradus de obicei cu „a se pleca în genunchi”), folosit în textul nostru, nu este un termen ebraic, ci egiptean. În egipteană, *‘abrek* înseamnă: „Atenție!”, „Faceți loc!”. De asemenea, faraonul îi dă lui Iosif un nume onorific pentru a marca distincția specială aferentă noii sale funcții. Numele egiptean pe care îl primește Iosif, Țafnat-Paeneah (Geneza 41:45), corespunde cu următoarea transliterație egipteană: *dif n t’ pw ‘nkh*, care înseamnă: „hrană pentru țară, aceasta înseamnă viață”.

Această prezentare nu doar că rezonază cu situația de atunci, ci se și potrivește cu contextul istoric al Egiptului Antic din vremea aceea, deoarece folosirea elementului *dif* (hrană) este atestată în numele înalților demnitari din dinastiile a XIII-a și a XIV-a, care precedă îndeaproape domnia hicsosilor. Faraonul îi mai dă lui Iosif și o soție egipteană, fiica „preotului[ui] lui On”, una dintre personalitățile cele mai prestigioase din Egipt (Geneza 41:45). Iosif este de-acum acceptat în toate straturile societății egiptene și poate vizita toate locurile din Egipt (Geneza 41:45,46).

Iosif își întâlnește frații

După 20 de ani, Iosif își întâlnește din nou frații. Avea 17 ani când i-a văzut ultima dată și 30 de ani când a devenit vizirul Egiptului. Iar acum, șapte ani mai târziu, la debutul foametei, este în vârstă de 37 de ani. Acesta este momentul când se împlinesc visele lui despre tatăl și frații lui care i se închină (Geneza 37:7-10). Împlinirea viselor lui Iosif are loc în trei faze, deoarece frații lui vin în Egipt și îl întâlnesc pe Iosif de trei ori. Prima întrevvedere are loc doar cu zece dintre frați (Geneza 42), aceia care au pus la îndoială visele lui și care l-au urât din cauza acelor vise (Geneza 37:8,19). Ei se pleacă acum înaintea lui Iosif pentru prima dată (Geneza 42:6). Cea de-a doua întâlnire se desfășoară în prezența a zece dintre frați plus cel mai tânăr frate al lui Iosif, Beniamin (Geneza 43-45); toți se închină înaintea lui Iosif de două ori (Geneza 43:26,28). A treia întâlnire are loc cu Iacov, care vine pentru prima dată în Egipt (Geneza 46-47).

Iosif își dezvăluie identitatea

S-au scurs 22 de ani de când tânărul Iosif, de 17 ani, și-a povestit pentru prima dată visele în fața fraților și tatălui său și până când bărbatul Iosif, de 39 de ani, se face cunoscut fraților săi. Expresia „s-a făcut cunoscut” conține o aluzie voalată la Dumnezeu. Singura dată când mai apare această formă verbală în Vechiul Testament este cu referire la descoperirea pe care i-o face Dumnezeu despre Sine lui Moise (Numeri 12:6). Utilizarea acestei forme sugerează că, făcându-se cunoscut fraților săi, Iosif avea să devină mijlocul prin care Dumnezeu li Se va descoperi.

Iosif trebuie să fi observat groaza acestora când le-a dezvăluit că este fratele lor, pentru că a repetat: „Eu sunt [...] Iosif!” (Geneza 45:3,4). Frații erau îngrijorați. E posibil ca ei să fi avut chiar și dubii cu privire la pretenția lui Iosif, deoarece el nu le-a oferit nicio informație în plus, în afară de cele oferite deja de ei. Totul pare suspect, în special ținând cont de experiențele recente pe care le-au avut cu acest om. Sunt neliniștiți. Din acest motiv, Iosif afirmă a doua oară: „Eu sunt fratele vostru Iosif”, dar de data aceasta este mai exact și adaugă un detaliu pe care nimeni nu-l știe, cu excepția lor: „pe care l-ați vândut ca să fie dus în Egipt” (Geneza 45:4). Apoi el adaugă faptul că Dumnezeu a fost Cel care l-a „trimis”. Dumnezeu l-a trimis înaintea fraților lui cu un scop precis: „ca să vă scap viața” (Geneza 45:5). Iosif sugerează că a fost necesar ca ei să-l vândă pentru a le asigura supraviețuirea. Astfel, frații au crezut că ei l-au vândut pe fratele lor, când, de fapt, Dumnezeu a fost Cel care a condus lucrurile.

Expresia „un tată al lui Faraon” (Geneza 45:8) reflectă titlul egiptean *itf-ntr*, care înseamnă ad litteram „tată al lui Dumnezeu” și care se referă la faraon ca

la un dumnezeu. Iosif nu folosește expresia așa cum era în limba egipteană de teamă să nu sune a blasfemie pentru frații lui. Acesta era un titlu preoțesc, care era purtat de înalții demnitari, inclusiv de viziri, precum Ptahhotep, vizir în Iseși (2675 î.Hr.). Celălalt titlu al lui Iosif, „cârmuitorul întregii țări a Egiptului” (Geneza 45:8), se referă la stăpânirea sa peste întregul teritoriu, cu cele două ținuturi (Egiptul Superior și Inferior) și reflectă un alt titlu egiptean, *nb t3 wy*, „domn peste cele două ținuturi”, care era un titlul oficial permanent purtat de locțiitorul, delegatul faraonului. De reținut că forma duală a termenului ebraic *mitsrayim* pentru „Egipt” reflectă cele două împărțiri teritoriale ale Egiptului. Insistența lui Iosif asupra statutului pe care îl are el în Egipt este intenționată: el își accentuează poziția extraordinară, amintindu-le astfel fraților săi de visul lui, care îl zugrăvise drept conducător căruia toți (inclusiv tatăl lui) se vor închina (Geneza 37:9). Făcând aluzie la vis, Iosif se folosește de împlinirea acestuia ca un argument implicit în favoarea providenței lui Dumnezeu.

III. Aplicație

Iosif, vizirul Egiptului: Faceți o comparație între Iosif și Daniel ca oameni de stat. În ce fel acești doi bărbați servesc drept model pentru oamenii evlavioși care sunt implicați în politică? Ce calități are Iosif, spre deosebire de politicienii moderni? De ce ar fi dificil pentru un adventist de ziua a șaptea să fie prim-ministru în ziua de azi? Ce motivații a avut Iosif să devină lider? Ce lecții de management am putea învăța din metoda lui Iosif? Discutați în grupă aspectele practice ale acestor lecții, aplicate la viața de familie, la locul de muncă și în biserică.

Iosif își întâlnește frații: De ce – și în ce fel – împlinirea profețiilor vă afectează alegerile morale? Discutați despre relația dintre comportamentul de zi cu zi și conștientizarea faptului că trăim în vremea sfârșitului. De ce speranța în Împărăția lui Dumnezeu ne inspiră comportamentul față de cei din jur? Discutați în cadrul grupeii scena întâlnirii dintre Iosif și frații lui. Imaginați-vă ce fel de simțăminte trebuie să-l fi încercat pe Iosif. Care au fost simțămintele lui când i-a văzut pe frații și pe tatăl lui închinându-i-se? Cum ar trebui să vă raportați la dușmani când vedeți că au eșuat, în timp ce personal ați avut succes?

Iosif își dezvăluie identitatea: Ce lecții despre împăcare putem învăța din atitudinea lui Iosif? Cum ar fi putut să reacționeze Iosif dacă lucrurile nu ar fi mers atât de bine pentru el?

Israel în Egipt

Sabat după-amiază

Text de memorat: „Israel a locuit _____
 _____ Ei s-au înstărit, au crescut și _____”
 (Geneza 47:27).

Geneza redă ultimii ani ai vieții lui Iacov împreună cu Iosif. Îl vedem pe Iacov (Israel) cum părăsește Canaanul (Geneza 46) ca să se stabilească în Egipt (Geneza 47), unde va muri (Geneza 49:29–50:21). Totuși, chiar și în acest cadru egiptean, perspectiva Țării Promise încă se întrevede într-o bună măsură (Geneza 50:22-26).

De îndată ce sosește în Egipt, Iacov îl binecuvântează pe faraon (Geneza 47:7-10), împlinind astfel (parțial, desigur) făgăduința făcută lui Avraam că va fi o binecuvântare pentru toate familiile pământului (Geneza 12:3). Mai târziu, de pe patul de moarte, Iacov îi binecuvântează pe fiii lui Iosif (Geneza 48). Iacov îi binecuvântează și pe copiii lui (Geneza 49:1-28) și face niște preziceri impresionante cu privire la fiecare dintre ei în contextul celor 12 seminții ale lui Israel (Geneza 49:1-27).

Totuși, faptul că urmașii lui Israel „locuiesc” în exil în Egipt, ca străini, este în dezacord cu speranța privitoare la Țara Promisă. Și, deși cartea Geneza se termină cu urmașii lui Israel locuind în Egipt, câteva dintre ultimele cuvinte ale lui Iacov trimit spre un alt loc: „Eu am să mor! Dar Dumnezeu vă va cerceta și vă va face să vă suiți din țara aceasta în țara pe care a jurat că o va da lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov” (Geneza 50:24).

25 iunie – Ziua Lucrării în Penitenciare

1. Citește Geneza 46. Care este semnificația plecării lui Iacov din Canaan?

Când își părăsește locul șederii din Canaan, Iacov este plin de speranță. Asigurarea că nu va mai suferi de foame și vestea bună că Iosif este în viață trebuie să îi fi dat impulsul de care avea nevoie ca să plece din Țara Promisă.

Plecarea lui Iacov ne trimite cu gândul la experiența lui Avraam, deși, în cazul acestuia, el se îndrepta spre Țara Promisă. Iacov aude aceeași promisiune pe care a auzit-o Avraam de la Dumnezeu, și anume că Dumnezeu îl va face să ajungă „un neam mare” (Geneza 46:3; compară cu Geneza 12:2). Chemarea pe care o face Dumnezeu aici ne reamintește de legământul Său cu Avraam; în ambele ocazii, Dumnezeu folosește aceleași cuvinte încurajatoare: „Nu te teme.” (Geneza 46:3; compară cu Geneza 15:1), care poartă în ele perspectiva unui viitor glorios.

Lista cuprinzătoare cu numele copiilor lui Israel care au mers în Egipt, inclusiv cu fiicele sale (Geneza 46:7), reamintește de promisiunea făcută de Dumnezeu lui Avraam că va avea urmași chiar pe când el încă nu avea copii. Numărul „șaptezeci” (inclusiv Iacov, Iosif și cei doi fii ai acestuia) exprimă ideea de totalitate. „Tot Israelul” merge în Egipt. Un alt aspect semnificativ este și faptul că numărul 70 corespunde cu numărul de „neamuri” (Geneza 10), sugerând că și destinul tuturor popoarelor este în joc odată cu plecarea lui Iacov.

Acest adevăr va deveni și mai evident, însă mulți ani mai târziu, după evenimentul de la cruce și după dezvoltarea deplină a planului de mântuire, care, bineînțeles, era valabil pentru toată omenirea, din orice loc, nu doar pentru copiii lui Avraam.

Cu alte cuvinte, oricât de interesante ar fi întâmplările legate de această familie, de sămânța lui Avraam, și oricare ar fi lecțiile spirituale pe care le putem extrage din ele, aceste relatări se găsesc în Cuvântul lui Dumnezeu pentru că ele fac parte din istoria mântuirii; ele fac parte din planul lui Dumnezeu de a-i răscumpăra pe cât mai mulți oameni posibil de pe această planetă căzută.

„În adevăr, nu este nicio deosebire între iudeu și grec, căci toți au același Domn, care este bogat în îndurare pentru toți cei ce-L cheamă. Fiindcă oricine va chema Numele Domnului va fi mântuit” (Romani 10:12,13). Ce spune Pavel aici în legătură cu universalitatea Evangheliei? Mai important, ce ne spun aceste cuvinte în legătură cu ceea ce ar trebui să facem noi, ca biserică, pentru a contribui la răspândirea Evangheliei?

În ciuda a ceea ce i s-a spus lui Iacov despre Iosif, și anume că este în viață în Egipt, Domnul i-a mai dat „o vedenie noaptea” (Geneza 46:2) în care i-a poruncit să plece. Iacov pleacă din Țara Promisă pentru ca, dintre toate locurile, să meargă în Egipt – care mai târziu este asociat cu unul din locurile în care poporul lui Dumnezeu nu vrea să meargă (Deuteronomul 17:16).

2. Citește Geneza 47. Ce adevăruri și principii pentru viața creștină găsim aici?

„Recunoștința față de prim-ministrul său l-ar fi putut face pe monarh să-i onoreze dându-le poziții de stat, dar Iosif, credincios adorării lui Iehova, a căutat să-i salveze pe frații lui de ispitele la care ar fi fost supuși la curtea păgână; de aceea i-a sfătuit ca, atunci când vor fi întrebați de împărat, să-i spună în mod deschis adevărata lor ocupație. Fiii lui Iacov au urmat acest sfat, având grijă, de asemenea, să spună că ei au venit să locuiască o vreme în țară, nu să rămână acolo” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 233).

Foarte înțelept, nici faraonul nu îi încurajează pe acești rezidenți temporari să devină niște cerșetori, trăind de pe urma generozității gazdei lor. El se interesează de îndeletnicirile lor (Geneza 47:3) ca ei să se adapteze cât mai bine în noul mediu de viață. De asemenea, el este doritor să folosească cunoștințele lor și chiar sugerează să fie puși „în fruntea turmelor [lui]” (Geneza 47:6).

Apoi, cu toate că Iacov, veneticul, este cel inferior, străin, el stă înaintea conducătorului țării și, așa cum textul spune, „a binecuvântat pe Faraon” (Geneza 47:7). El, umilul străin, este cel care îl binecuvântează pe faraon, puternicul conducător al Egiptului? Cum așa?

Verbul *amad lifnei*, „înfățișat înaintea” (Geneza 47:7), este folosit de obicei în contexte preoțești (Leviticul 14:11). Dacă ne gândim că în Egiptul antic faraonul avea statutul de preot cu cel mai înalt rang, aceasta înseamnă că, din punct de vedere spiritual, Iacov este superior celui mai mare preot al Egiptului, superior și faraonului însuși.

Oricare ar fi statutul nostru, ce ar trebui să însemne pentru noi faptul că suntem „o seminție aleasă, o preoție împărătească, un neam sfânt, un popor pe care Dumnezeu și l-a câștigat ca să fie al Lui” (1 Petru 2:9) în ce privește modul în care îi tratăm pe ceilalți? Ce responsabilități așază credința pe umezii noștri sau ai persoanelor plecate la muncă în străinătate?

Pe măsură ce i se apropie clipa morții, Iacov își aduce aminte de întoarcerea lui de odinioară la Betel (Geneza 35:1-15), când Dumnezeu Și-a reînnoit promisiunea că va da țara aceea seminței lui „ca s-o stăpânească pentru totdeauna” (Geneza 48:4), promisiune care i-a fost făcută și lui Avraam (Geneza 17:8). Gândul la făgăduința privind Țara Promisă este un gând încurajator care îi hrănește speranța atunci când simte că se apropie de mormânt. În acest context, Iacov se adresează celor doi fii ai lui Iosif, născuți în Egipt, și îi binecuvântează, dar face acest lucru în contextul făgăduinței cu privire la sămânța lui.

3. Citește Geneza 48. De ce Iacov îi binecuvântează pe cei doi fii ai lui Iosif, dar nu și pe ceilalți nepoți ai lui?

Cei doi fii ai lui Iosif, Manase și Efraim, sunt singurii nepoți pe care Iacov i-a binecuvântat. Astfel, ei sunt ridicăți de la statutul de nepoți la cel de fii (Geneza 48:5). Deși sugerează o superioritate a celui de-al doilea (Efraim) față de primul (Manase), binecuvântarea lui Iacov îl privește în fond pe Iosif (Geneza 48:15).

Vedem aici o mărturie personală despre credințioșia lui Dumnezeu din trecut și promisiunea Sa pentru viitor. Iacov face referire la Dumnezeul lui Avraam și Isaac (Geneza 48:15), care le-a oferit hrană și ocrotire. Este același Dumnezeu care „m-a izbăvit de orice rău”, declară Iacov (Geneza 48:16), făcând referire și la „Dumnezeul din Betel” (Geneza 31:13), cu care s-a luptat (Geneza 32:29) și care i-a schimbat numele din Iacov în Israel (Geneza 32:26-29).

Prin faptul că menționează toate aceste experiențe, în care Dumnezeu a schimbat răul în bine, Iacov își exprimă speranța că Dumnezeu nu doar că va avea grijă de viața nepoților săi în prezent, exact cum a făcut cu el și cu Iosif, dar se gândește și la viitor, când urmașii lui se vor întoarce în Canaan. Speranța aceasta se vede clar din aluzia la Sihem (Geneza 48:22), care nu este doar o bucată de pământ pe care el o cumpărase (Geneza 33:19), ci și un loc unde vor fi îngropate oasele lui Iosif (Iosua 24:32) și unde țara va fi împărțită între semințiile lui Israel (Iosua 24:1). Cu toate căte s-au întâmplat, Iacov a păstrat în minte făgăduințele lui Dumnezeu, care a zis că prin intermediul acestei familii „toate familiile pământului vor fi binecuvântate” (Geneza 12:3).

Citește Faptele apostolilor 3:25,26. Potrivit lui Petru, cum s-a împlinit această făgăduință din Geneza 12:3? Cum am primit noi înșine această binecuvântare?

4. Care este semnificația spirituală a faptului că Iacov îi binecuvântează pe fiii lui?

Geneza 49:1-28 _____

Dincolo de profețiile cu privire la viitorul apropiat al semințiilor lui Israel, Iacov îl vede pe Mesia și speranța supremă a mântuirii. Această speranță se întrezărește deja din primele cuvinte ale lui Iacov: „în vremurile care vor veni” (Geneza 49:1), o expresie tehnică ce se referă la venirea Împăratului mesianic (Isaia 2:2 – „scurgerea vremurilor”; Daniel 10:14 – „vremurile de apoi”).

Apoi, textul parcurge arborele genealogic din viitor al fiecăruia dintre acești bărbați. Nu, nu e vorba de predestinație, ca și când Dumnezeu a intenționat ca fiecare dintre ei să se confrunte cu ce s-a confruntat, ci mai degrabă Iacov exprimă ceea ce avea să aducă cu sine caracterul lor și al copiilor lor. De exemplu, faptul că Dumnezeu știe că cineva va omorî un om nevinovat este radical diferit de faptul că Dumnezeu vrea ca ucigașul să comită un asemenea act.

5. Ce profeție este exprimată în pasajul următor și de ce este importantă?

Geneza 49:8-12 _____

Dincolo de liberul-arbitru al omului, Dumnezeu cunoaște viitorul și El a stabilit că din Iuda se va naște Mesia. Iuda (Geneza 49:8-12), care este reprezentat de un leu (Geneza 49:9), înseamnă regalitate și laudă. Din Iuda se va naște împăratul David, dar și Șilo, adică cel care va aduce *shalom*, „pace” (Isaia 9:6,7), și de care „vor asculta popoarele” (Geneza 49:10).

Evreii consideră de mult acest text o profeție mesianică – o profeție care îl indică pe Mesia care avea să vină – și chiar și creștinii l-au văzut ca pe un text arătând spre Isus. „Și de El vor asculta popoarele” (Geneza 49:10) este un posibil text premergător al făgăduinței din Noul Testament: „în Numele lui Isus, să se plece orice genunchi” (Filipeni 2:10).

Ellen G. White a scris: „Leul, regele pădurii, este un simbol potrivit al acestei seminții din care au ieșit David și Fiul lui David, Șilo, adevăratul «Leu din seminția lui Iuda», căruia I se vor închina, în cele din urmă, toate puterile și îi vor aduce închinare toate popoarele” (*Patriarhi și profeți*, p. 236).

De ce ar trebui să-I aducem închinare lui Isus acum, chiar înainte ca toate popoarele să I se închine?

6. Ce teme aducătoare de speranță se găsesc în finalul cărții Geneza?**Geneza 49:29–50:21**

Finalul cărții Geneza prezintă trei evenimente care insuflă speranță. În primul rând, este speranța că Israel se va întoarce în Țara Promisă. Moise, autorul cărții, descrie moartea și îngroparea lui Iacov și pe cele ale lui Iosif ca niște evenimente care arată spre Țara Promisă. Imediat după binecuvântarea și după profeția cu privire la cele „douăsprezece seminții ale lui Israel” (Geneza 49:28), Iacov se gândește la moartea lui și le dă fiilor săi însărcinarea să-l îngroape în Canaan, în peștera Macpela, unde a fost înmormântată Sara (Geneza 49:29-31). Pasajul care descrie procesiunea funerară înspre Canaan prevestește ieșirea din Egipt, secole mai târziu.

În al doilea rând, este speranța că Dumnezeu va transforma răul în bine. După moartea și îngroparea lui Iacov, frații lui Iosif sunt îngrijorați cu privire la viitorul lor. Le este teamă ca nu cumva Iosif să se răzbune pe ei acum. Ei merg la Iosif și se pleacă înaintea lui, gata să devină robii lui (Geneza 50:18), o scenă care ne reamintește de visele profetice ale lui Iosif. Iosif îi asigură din nou și le spune să fie „fără teamă” (Geneza 50:19), o expresie care se referă la viitor (Geneza 15:1); pentru că, deși ei s-au gândit să-i facă rău, „Dumnezeu a schimbat răul în bine” (Geneza 50:20) și a orientat cursul evenimentelor către salvare (Geneza 50:19-21; compară cu Geneza 45:5,7-9). Cu alte cuvinte, chiar și în ciuda atâtor greșeli umane, providența lui Dumnezeu va domina.

În al treilea rând, este speranța că Dumnezeu va salva omenirea căzută. Relatarea morții lui Iosif din ultimul verset din Geneza nu se rezumă la moartea lui. În mod ciudat, Iosif nu le poruncește să îi îngroape oasele. În schimb, el le spune: „Când vă va cerceta Dumnezeu, să luați și oasele mele de aici” (Geneza 50:25), lucru pe care ei l-au făcut, ani mai târziu, în semn de ascultare neșovăitoare de aceste cuvinte (vezi Exodul 13:19). În cele din urmă, speranța Țării Promise, a Canaanului, este un simbol, un precursor, al speranței supreme de mântuire, de restaurare, a unui nou Ierusalim într-un cer nou și pe un pământ nou – speranța supremă a noastră, a tuturor, o nădejde împlinită prin moartea lui Șilo.

Sâmbătă, 25 iunie, este Ziua Lucrării în Penitenciare. Cum ai putea aduce speranță persoanelor private de libertate? Cere sugestii de la voluntarii ASUP, de la pastorul tău sau contactează coordonatorul ASUP de la Conferință (vezi site-ul asup.ro).

Citește capitolul 21, „Iosif și frații săi”, din cartea *Patriarhi și profeți*, de Ellen G. White.

„Viața lui Iosif este o ilustrare a vieții lui Hristos. Invidia a fost cea care i-a determinat pe frații lui Iosif să-l vândă ca sclav; ei sperau să-l împiedice astfel să ajungă mai mare decât ei. După ce el a fost dus în Egipt, lor le plăcea să creadă că nu aveau să mai fie deranjați de visele lui și că au înlăturat toate posibilitățile ca ele să se împlinească. Dar acțiunile lor au fost anihilate de Dumnezeu, făcând să aibă loc exact lucrul pe care voiau să-l împiedice. La fel, și preoții și mai-marii iudeilor erau invidioși pe Hristos, temându-se că El va abate atenția poporului de la ei. L-au omorât pentru a-l împiedica să devină împărat, dar, în felul acesta, au făcut să aibă loc tocmai ceea ce nu doreau.

Iosif, prin intermediul robiei în Egipt, a devenit un salvator pentru familia tatălui său. Totuși, acest fapt nu i-a absolvit de vină pe frații lui. La fel, crucificarea Lui de către vrăjmașii Săi L-a făcut pe Hristos Răscumpărătorul omenirii, Mântuitorul omenirii căzute, Conducătorul întregii lumi; dar crima ucigașilor Săi a fost tot atât de odioasă ca și când mâna providenței lui Dumnezeu nu ar fi avut sub control evenimentele, ca ele să fie spre slava Sa și spre binele omului.

După cum Iosif a fost vândut păgânilor de către propriii frați, la fel și Hristos a fost vândut în mâinile celor mai înverșunați vrăjmași ai Săi de către unul dintre ucenici” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, pp. 239, 240).

Studiu la rând

Numeri 33 – Deuteronomul 3

Evangelizare, subcapitolul „Păstrarea unui standard moral înalt”

1. Câți ani a trăit Aaron și unde a murit?

2. Câte cetăți de scăpare erau în Israel și cum erau distribuite?

3. Din ce cauză S-a mâniat Domnul pe Moise?

4. Ce lungime avea patul lui Og și din ce era făcut?

5. **E posibil ca oamenii să fie convertiți de către un pastor neconvertit? Cum?**

Text-cheie: Geneza 47:27

Pasaje în studiu: Geneza 46–50; Faptele apostolilor 3:25,26

I. Privire generală

Introducere: Această ultimă secțiune din cartea Geneza ne duce la sfârșitul perioadei patriarhale, odată cu moartea lui Iacov și a lui Iosif. Întregul clan al lui Iacov se află acum în exil, în Egipt. Ultimele cuvinte ale cărții sunt „un sicriu în Egipt”. Istoria salvării nu pare să aibă un final fericit. Totuși, aceasta este secțiunea din carte care emană speranță în cea mai mare măsură. Profilul lui Israel ca popor al lui Dumnezeu se întrevede la orizont. Prevestitorul număr „șaptezeci”, care constituie casa lui Iacov (Geneza 46:27), îl atenționează pe cititor cu privire la destinul spiritual al acestui popor. Iacov își binecuvântează copiii (Geneza 49:1-28) și prezice ce vor deveni cele 12 seminții ale lui Israel și viitorul Mesia, care va salva Israelul și neamurile (Geneza 49:10-12). Ultimele cuvinte ale cărții, care sună a moarte, sunt, de fapt, cuvinte care arată spre viitorul plin de salvare: ele anticipează întoarcerea în Țara Promisă în termeni care evocă primele cuvinte ale cărții Geneza, ce introduc evenimentul creației și al sădirii Grădinii Edenului. Principiul teologic din substrat este că Dumnezeu transformă răul în bine (Geneza 50:20). Aceasta este lecția pe care Iosif le-o împărtășește fraților lui pentru a-i încuraja și a-i face să se simtă în siguranță (Geneza 50:21), dar, mai important, pentru a le deschide ochii ca să vadă salvarea lumii oferită de Dumnezeu (Geneza 50:20).

II. Comentariu

Binecuvântarea lui Iacov

După ce își adună fiii, Iacov îi binecuvântează pe fiecare (Geneza 49:1-27). Aceste binecuvântări sunt de fapt profeții (Geneza 49:1). Termenii ebraici *be'akharit hayyamim*, „în vremurile care vor veni” (Geneza 49:1), reprezintă o expresie tehnică ce se referă adesea la venirea împăratului mesianic și la salvarea escatologică (Isaia 2:2; Daniel 10:14). Spre deosebire de versiunea Cornilescu, în versiunile VDCL, NTR, BTF, VBRC, precum și în KJV engl., expresia este „zilele de pe urmă” și se regăsește, cu mici variații, în toate cele trei versete amintite. Pasajul care conține binecuvântarea lui Iacov este deci impregnat de o tensiune profetico-escatologică.

Aceasta este a treia oară în cartea Geneza când binecuvântarea vizează un grup de persoane. Prima binecuvântare colectivă este binecuvântarea pe

care Dumnezeu le-o adresează lui Adam și Evei (Geneza 1:28). Cea de-a doua este binecuvântarea lui Noe la adresa celor trei fii ai lui (Geneza 9:24-27). Binecuvântarea lui Iacov este mai aproape de binecuvântarea lui Noe prin faptul că ambele sunt binecuvântări părintești și chiar blesteme și ambele conțin profeții precise care dezvăluie destinul copiilor. Ambele binecuvântări apar la începutul unei noi perioade istorice și marchează debutul unui nou neam. Prin urmare, binecuvântarea lui Israel are o acoperire universală. Binecuvântarea se încheie cu referirea la „cele douăsprezece seminții ale lui Israel” (Geneza 49:28). Aceasta este prima menționare biblică a celor „douăsprezece seminții”.

Venirea lui Mesia

Cuvintele folosite în Geneza 49:10, precum „toiagul de domnie” și „toiagul de cârmuire”, arată că obiectul profeției îl constituie mai degrabă un împărat/rege decât o seminție. Acest verset, Geneza 49:10, se regăsește și în profeția lui Balaam (Numeri 24:17). Steaua care răsare din Iacov din profeția lui Balaam corespunde cu leul din Iuda din profeția lui Iacov. De asemenea, pasajul nostru introduce un element temporal în cadrul respectivei domnii (Geneza 49:10). Venirea lui Mesia este plasată în istoria lui Israel. Totuși, conjuncția *ad ki*, „până”, din expresia „până va veni Șilo”, înseamnă mai mult decât un punct de sosire. Expresia *ad ki* nu se referă neapărat la un final, ci mai degrabă la o împlinire sau la un apogeu, exprimând un superlativ (Geneza 26:13; 41:19). Aceasta înseamnă că statutul regal al lui Iuda va atinge punctul culminant cu venirea lui Șilo. Caracteristica universală a acestei persoane este lămurită în următoarele câteva cuvinte: „Și de El vor asculta popoarele” (Geneza 49:10). Să observăm că termenul „popoarele” este la plural în ebraică (*amim*).

Impactul universal al acestui conducător căruia toate „popoarele” îi datorează ascultare sugerează că este un personaj de natură mesianică și supranaturală. Cuvântul *Șilo* este numele unei persoane, așa cum este indicat de paralela lui cu numele Iuda. Termenul ebraic este corelat cu termenii *shalwah* sau *shalom*, „pace”, care sunt sinonime (Psalmii 122:7). Această interpretare este atestată în cele mai vechi surse creștine și iudaice și are meritul de a se potrivi cu contextul pasajului nostru (Geneza 49:11), care asociază venirea acestui conducător cu domnia păcii (compară cu Isaia 9:5,6; Mica 5:5 [4]; Efeseni 2:14).

Ultimele două versete din binecuvântarea lui Iuda (Geneza 49:11,12) descriu caracterul și misiunea lui Mesia. Termenul ebraic pentru „mânz” se referă în general la un măgar care se poate călări (Judecătorii 10:4). Mânzul trimite cu gândul la pace și la smerenie (spre deosebire de cal, care evocă război și aroganță [Proverbele 21:31]). Aceeași asociere care ține de regalitate și sme-

renie este folosită de Zaharia pentru a-L descrie pe Împăratul „smerit” din dinastia lui David care va merge călare pe un măgăruș (Zaharia 9:9) și care va stăpâni peste întreaga lume, „de la o mare la cealaltă și [...] până la marginile pământului” (Zaharia 9:10). Această imagine ne reamintește de Solomon, care a călărit catârul tatălui său ca să transmită faptul că el era cel uns, adevăratul moștenitor al tronului lui David (1 Împărați 1:38-48). În același fel, gestul lui Isus de a „dezlega” măgărușul și de a merge călare pe el face trimitere retrospectiv la acea tradiție (Marcu 11:2-11).

Celelalte imagini – „vinul” și „laptele” și culorile lor corespunzătoare, roșu/ochi și alb/dinții – evocă belșugul de viață, de pace și de siguranță care va umple Țara Promisă (Numeri 13:23,27). Referirea la ochi și la dinți în contextul nostru, care înseamnă plinătatea bucuriei, are scopul de a sugera intensitatea vieții și pacea deplină care vor caracteriza împărăția mesianică.

De la rău la bine

Când frații au venit să-și ceară iertare (Geneza 50:17), Iosif i-a asigurat din nou că nu are de gând să le facă niciun rău. Cuvintele lui: „Fiți fără teamă” (Geneza 50:19) sunt cuvintele lui Dumnezeu ca să-l asigure iarăși pe Avraam cu privire la viitorul lui (Geneza 15:1). Pentru a elimina tensiunea, Iosif se pune pe același plan uman: „Sunt eu oare în locul lui Dumnezeu?” (Geneza 50:19). Iacov i se adresase Rahelei cu aceleași cuvinte ca răspuns la plângerea ei că nu avea copii (Geneza 30:2). Totuși, lucrurile stau diferit în cazul lui Iosif. În timp ce în cazul lui Iacov aceste cuvinte sunt o expresie a mâniei, în cazul lui Iosif exprimă dragostea lui față de frații săi și au scopul de a le aplana temerile.

Când, în mod neașteptat, face referire la Dumnezeu, Iosif vrea să spună că iertarea divină acționează în cadrul iertării umane. El chiar face trimitere la înșelătoria fraților lui ca la un mecanism al iertării acordate: ceea ce ei au intenționat ca „rău” „Dumnezeu a schimbat [...] în bine” (Geneza 50:20). Ceea ce au făcut frații, și pe bună dreptate au admis ca fiind „rău”, a fost schimbat ca „să scape viața unui popor în mare număr” (Geneza 50:20). Iosif nu se mulțumește doar să le acorde iertare fraților lui, ci le alungă și simțământul de vinovăție, deoarece răul lor a fost transformat în bine. Ei pot acum să stea înaintea lui Iosif și să înfrunte viitorul. Iosif îi asigură cu aceleași cuvinte care privesc viitorul: „Fiți dar fără teamă” (Geneza 50:21; compară cu Geneza 50:19) și încheie cu promisiunea că el va avea grijă de ei și de copiii lor.

Salvarea lumii

În timp ce textul menționează un mormânt pentru Iacov, dar niciun sicriu (Geneza 49:29), în ce-l privește pe Iosif textul menționează un sicriu, dar nu un

mormânt (Geneza 50:26). Iosif a fost îmbălsămat, dar nu a fost înmormântat datorită speranței lui în Țara Promisă. Astfel, Iosif nu poruncește ca oasele lui să fie îngropate când va muri. El vrea ca oasele lui să fie duse în Canaan împreună cu toți copiii lui Israel. Între timp, el este „pus într-un sicriu în Egipt” (Geneza 50:26). În limba ebraică este folosit articolul hotărât *ba'aron*, care literal înseamnă „în sicriu[l]”, subliniind astfel că acest sicriu nu avea un mormânt.

Așadar, cartea Geneza se termină în același fel în care se termină Pentateuhul: cu moarte, dar fără mormânt (Deuteronomul 34:6) și cu perspectiva Țării Promise (compară cu Deuteronomul 34:1-4). Cartea Geneza, asemenea Pentateuhului, începe cu creația și cu Grădina Edenului (Geneza 1–2) și se termină cu perspectiva Țării Promise și cu speranța învierii celor morți (Deuteronomul 34:6; compară cu Iuda 9). Această suprapunere literară nu este întâmplătoare. Mai întâlnim aceeași asociere și în altă parte (Evrei 11:1), la începutul și sfârșitul a numeroase cărți din Biblie (vezi, de exemplu, Isaia 1:2; 66:22,23; Eclesiastul 1:1-11; 12:14; Daniel 1:12; 12:13; Ioan 1:1-10; 21:22,23) și chiar la începutul și sfârșitul Bibliei (Geneza 1–2; Apocalipsa 22:20).

III. Aplicație

Binecuvântarea lui Iacov: Ce legătură există între binecuvântarea lui Iacov adresată fiilor lui și fiecare dintre noi, la nivel personal? Este posibil să primim binecuvântările lui Iacov în timp ce negăm elementul lor iudaic? Ce face ca aceste binecuvântări să fie și binecuvântările noastre?

Venirea lui Mesia: Cum se aplică această profeție la Isus Hristos? Discutați în cadrul grupei bogatele figuri de stil din acest pasaj care îl caracterizează pe Mesia. Cum se aplică la viața fiecăruia dintre noi imaginea lui Isus având „toia-gul de cârmuire”? Ce impact are ilustrația dinților și a ochilor, care simbolizează bucuria vieții și pacea, asupra înțelegerii noastre cu privire la viața creștină?

De la rău la bine: Vă amintiți o experiență din propria viață când o acțiune negativă menită să vă facă rău s-a dovedit a fi spre bine? Ca urmare a respectivei situații, în ce fel experiența suferinței și a nedreptății a jucat un rol în formarea caracterului?

Salvarea lumii: În ce fel numele nostru de „advențiști de ziua a șaptea” transmite convingerea noastră privind creaționismul? După cum sugerează numele nostru, care este asocierea dintre credința noastră în creaționism și speranța pe care o avem privind a doua venire a lui Isus?

APRILIE

1. V. Isaia 11:1
s. a. B 19:42, CT 19:32, IS 19:32, MS 19:50,
SM 19:58, DJ 19:52, AR 20:03

2. S. Ioan 17:3
s. a. B 19:44, CT 19:33, IS 19:33, MS 19:51,
SM 19:59, DJ 19:53, AR 20:04

3. D. Judecătorii 6:12

4. L. Luca 2:7

5. M. Ieremia 29:11

6. M. Ioan 17:21-23

7. J. Ioan 4:14

8. V. Matei 3:17

s. a. B 19:51, CT 19:41, IS 19:41, MS 19:59,
SM 20:08, DJ 20:01, AR 20:12

9. S. Coloseni 1:9
s. a. B 19:52, CT 19:42, IS 19:42, MS 20:01,
SM 20:09, DJ 20:02, AR 20:14

10. D. 1 Corinteni 15:21,22

11. L. Isaia 53:8

12. M. Romani 5:19

13. M. Evrei 12:14

14. J. 2 Corinteni 12:10

15. V. Apocalipsa 1:18

s. a. B 20:00, CT 19:49, IS 19:49, MS 20:09,
SM 20:18, DJ 20:09, AR 20:22

16. S. Galateni 6:2
s. a. B 20:01, CT 19:50, IS 19:50, MS 20:10,
SM 20:19, DJ 20:10, AR 20:23

17. D. Isaia 45:5

18. L. Romani 5:8

19. M. Ioan 14:30

20. M. Psalmii 145:16

21. J. Ioan 10:11

22. V. Ioan 17:26

s. a. B 20:08, CT 19:58, IS 19:58, MS 20:18,
SM 20:28, DJ 20:18, AR 20:31

23. S. Ioan 10:4

s. a. B 20:10, CT 19:59, IS 19:59, MS 20:20,
SM 20:29, DJ 20:19, AR 20:32

24. D. Ioan 1:49

25. L. Coloseni 1:15

26. M. 1 Petru 5:7

27. M. Isaia 53:7

28. J. Iacov 1:5

29. V. Ioan 12:32

s. a. B 20:17, CT 20:06, IS 20:06, MS 20:28,
SM 20:38, DJ 20:26, AR 20:40

30. S. Isaia 51:9

s. a. B 20:18, CT 20:07, IS 20:07, MS 20:29,
SM 20:39, DJ 20:27, AR 20:41

MAI

1. D. Isaia 59:19

2. L. Romani 5:11

3. M. Psalmii 121:4

4. M. Coloseni 2:9,10

5. J. Isaia 53:5

6. V. Luca 22:32

s. a. B 20:25, CT 20:14, IS 20:27, MS 20:37,
SM 20:47, DJ 20:34, AR 20:49

7. S. 1 Ioan 3:16

s. a. B 20:27, CT 20:16, IS 20:28, MS 20:38,
SM 20:49, DJ 20:36, AR 20:50

8. D. Psalmii 128:1

9. L. Marcu 1:3

10. M. Apocalipsa 22:16

11. M. Matei 9:35

12. J. Deuteronomul 31:6

13. V. Geneza 32:26

s. a. B 20:33, CT 20:23, IS 20:36, MS 20:46,
SM 20:57, DJ 20:43, AR 20:58

14. S. Luca 14:23

s. a. B 20:35, CT 20:24, IS 20:37, MS 20:47,
SM 20:58, DJ 20:44, AR 20:59

15. D. Luca 4:32

16. L. Isaia 49:13

17. M. Ieremia 18:6

18. M. Deuteronomul 32:4

19. J. Isaia 26:4

20. V. Psalmii 111:9

s. a. B 20:41, CT 20:30, IS 20:44, MS 20:54,
SM 21:06, DJ 20:50, AR 21:06

21. S. Ioan 1:29

s. a. B 20:42, CT 20:31, IS 20:46, MS 20:56,
SM 21:07, DJ 20:51, AR 21:07

22. D. Marcu 11:24

23. L. Romani 5:6

24. M. Ieremia 17:10

25. M. Psalmii 91:2

26. J. Psalmii 107:8

27. V. 1 Corinteni 8:6

s. a. B 20:48, CT 20:37, IS 20:52, MS 21:02,
SM 21:14, DJ 20:57, AR 21:14

28. S. Matei 28:20

s. a. B 20:49, CT 20:38, IS 20:53, MS 21:03,
SM 21:15, DJ 20:58, AR 21:15

29. D. Matei 13:45

30. L. Matei 6:20

31. M. 1 Petru 5:2

IUNIE

1. M. Luca 7:16

2. J. 2 Corinteni 8:9

3. V. Apocalipsa 2:4

s. a. B 20:54, CT 20:43, IS 20:59, MS 21:08,
SM 21:20, DJ 21:04, AR 21:20

4. S. Isaia 55:7

s. a. B 20:55, CT 20:44, IS 21:00, MS 21:09,
SM 21:21, DJ 21:04, AR 21:21

5. D. Habacuc 3:3

6. L. Evrei 2:10

7. M. Ioan 1:46

8. M. Matei 9:12

9. J. Romani 8:32

10. V. Psalmii 36:8

s. a. B 20:59, CT 20:48, IS 21:04, MS 21:14,
SM 21:26, DJ 21:08, AR 21:25

11. S. Ioan 8:12

s. a. B 21:00, CT 20:48, IS 21:05, MS 21:14,
SM 21:26, DJ 21:08, AR 21:26

12. D. Daniel 3:25

13. L. Ioan 3:2

14. M. Luca 9:23

15. M. Psalmii 32:7

16. J. Apocalipsa 5:12

17. V. Luca 24:27

s. a. B 21:02, CT 20:51, IS 21:08, MS 21:17,
SM 21:29, DJ 21:11, AR 21:28

18. S. 1 Ioan 5:20

s. a. B 21:03, CT 20:51, IS 21:08, MS 21:17,
SM 21:30, DJ 21:11, AR 21:29

19. D. Ioan 1:9

20. L. Matei 8:27

21. M. 1 Corinteni 10:4

22. M. Isaia 30:21

23. J. Psalmii 27:1

24. V. Efesenii 5:27

s. a. B 21:04, CT 20:53, IS 21:09, MS 21:19,
SM 21:31, DJ 21:13, AR 21:30

25. S. Luca 4:15

s. a. B 21:04, CT 20:53, IS 21:09, MS 21:19,
SM 21:31, DJ 21:13, AR 21:30

26. D. Ieremia 17:14

27. L. Apocalipsa 1:17

28. M. Evrei 2:3

29. M. Marcu 15:13,14

30. J. Exodul 31:13